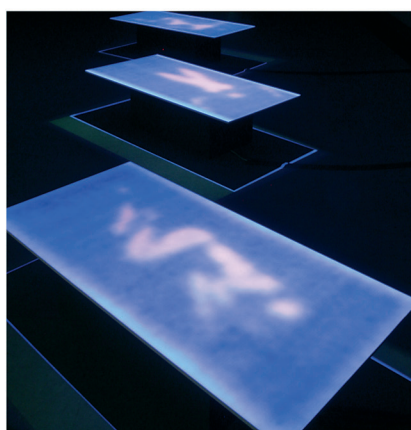

----- Porin taidemuseo || Pori Art Museum
----- Vuosikertomus
----- 2009

KATSAUS VUOTEEN 2009	3
TOIMINTA-AJATUS	13
HALLINTO	17
HENKILÖKUNTA	19
TOIMITILAT JA VARUSTEET	31
TAIDEKOKOELMAT	33
Maire Gullichsenin taidesäätiö ja taidesäätiön kokoelma	33
Porin kaupungin taidekokoelma	45
Hankinnat	47
Tallennekokoelmat	61
Porin julkiset veistokset	63
ASIAANTUNTIJATOIMINTA JA PALVELUT	65
NÄYTTELYTOIMINTA	77
PORIGINAL GALLERIA	87
MUSEO JA YLEISÖ	93
Kävijät	93
Tapahtumat	95
MESENAATTI- JA VUOSIKORTTI	101
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	103
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	113
PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA	133
MUSEOPEDAGOGIIKKA	143
Luentosarjat	167
PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS - SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO	171
Julkaisut ja tilastot	191
PORIN TAIDEMUSEO NUMEROINA	195
TALOUS	201

"Työni kehittämisessä on jotain, joka muistuttaa Darwinin teoriaa, ikään kuin installaatiot olisivat tulosta muotojen evoluutiosta, joka käynnistyi, kun suuri pamaus valaisi aikojen aamuhämärän."

Bob Verschueren *LIFELINES* näyttely 12.06. – 27.09.2009. Porin taidemuseo, Halli, Siipi, Veistospiha, Mediapiste, Aula.
Kuvassa teos XIII/09. Kuva Erkki Valli-Jaakola.

KATSAUS VUOTEEN 2009

Vuosi 2009 oli maamme taidemuseolaitoksen näkökulmasta monella tavoin mielenkiintoinen. *Helsingin Sanomat* kommentoi helmikuun alussa taidemuseoiden kävijämäärien kehitystä käyttäen räväkkää otsikkoa ”Suurten taidemuseoiden kävijämäärät romahtaneet” (05.02.2010). Lehden mukaan mm. Espoon modernin taiteen museon *Emman* kävijämäärä puolittui 73 200 kävijään, samoin puolittuivat *Helsingin Kaupungin taidemuseon* Meilahden museon kävijämäärät. *Amos Andersson* tavoitti vähemmän asiakkaita kuin kertaakaan aikaisemmin koko 2000-luvulla. Syitä on varmasti lukuisia, vaikka onkin selvää, että ennätysyleisöt koonnut *Ateneumin* järjestämä *Picasso*-näyttely on heijastunut pääkaupunkiseudun museoiden arkeen ja kävijätilanteeseen. Taloudellisen taantuman ja sen myötä tapahtuneen ostovoiman heikentymisen merkitystä on vaikeampi arvioida.

Toisin kuin pääkaupunkiseudulla, Porin taidemuseolla vuosi oli asiakasmäärien osalta poikkeuksellisen vilkas. Kävijämäärät nousivat ennätysellisen suureksi, 42 000:een. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli lähes yhdeksän tuhatta. Kokonaiskuva tarkentuu kun katse ulotetaan edeltäviin vuosiin. Kaksi vuotta aikaisempaan tilanteeseen, vuoteen 2007, verrattuna kävijämäärä nousi melkein 15 000, vaikka kyseinen vuosi vastasikin Porin taidemuseon pitkän ajan kävijämäärien keskiarvoja. Museon internetsivut kiinnostivat 120 000 kävijää, jotka vierailivat 430 000 sivulla ja latasivat käyttöönsä 970 000 tiedostoa.

Valtakunnallisen museoviikon yhteydessä 16.05. järjestetty perinteinen, Euroopan museoiden yhteinen *Museoiden yö - La nuit des Musées* oli taas kerran yleisömenestys. Yhden illan aikana järjestetty monipuolinen ohjelmakokonaisuus tavoitti 562 kiinnostunutta. Vakioasiakkaiden ja kokeneiden museokävijöiden ohella tapahtuma kykeni vetämään aivan uuden tyyppisiä yleisöjä museoon. Suuressa mitassa ja kansallisella tasolla uusia asiakkaita tavoiteltiin *Pori Jazz*-festivaalien aikana, jolloin yhdessä maakunnallisen valtalehden kanssa toteutettu *News & Art Café* houkutteli museoon lähes 12 000 kävijää. BOB VERSCHUEREN – LIFELINES -näyttelyn vieraat hyödynsivät sponsorituen mahdollistamaa ilmaista sisäänpääsyä.

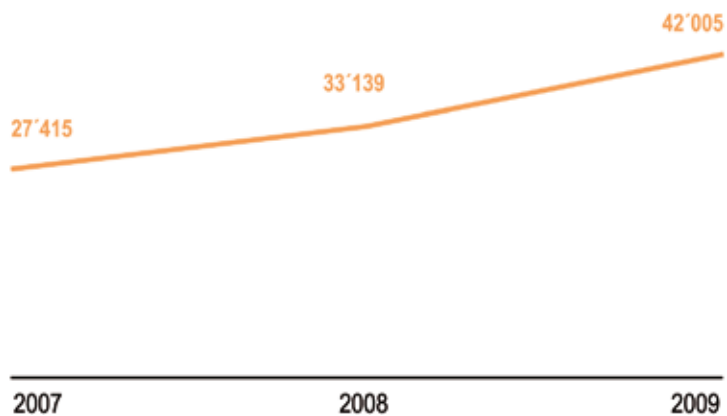
Asiakaslähtöisyys

Porin kulttuuritoimen alaisten laitosten yhteiseksi arvoiksi on määritelty asiakaslähtöisyys, asiantuntijuus ja korkea laatu sekä rohkeus ja innovatiivisuus. Liiketalouden ja markkinoinnin piirissä asiakaslähtöisyys tarkoittaa sitä, että yritys tuntee markkinansa ja tietää ketkä ovat sen asiakkaita. Palveluiden tuottaja ymmärtää asiakkaidensa käyttäytymistä. Ajattelumalli istuu myös kulttuurilaitokselle. Ketkä ovat museon asiakkaat, mitkä heidän tarpeensa ja kuinka näihin tarpeisiin voidaan vastata, miten löytää sopivat palvelupaketit? Kulttuuritoimen arvojen mukaan asiakaskeisyys on perusta. Se ohjaa organisaation strategista ajattelua. Sen tulee olla myös ajattelutapa, jonka pohjalta organisaation palvelukulttuuri muodostuu.

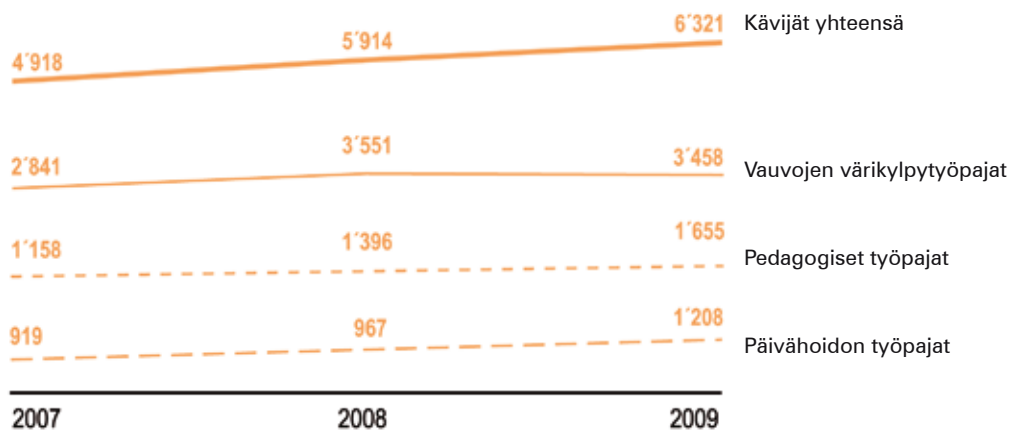
Haasteet piilevät käsitteissä ja niiden käytössä. Kävijän käsite niputtaa eri tyyppiset museoasiakkuudet yhteen tavalla, joka ei vastaa nykyaikaisen palvelutuotannon tavoitteita ja vaatimuksia. On syytä palauttaa mieleen museolaitoksen luonne muistiorganisaationa. Paitsi tämän päivän kävijää, joka nauttii näyttelyistä tai hyödyntää museon tarjoamaa asiantuntemusta, museon on kyettävä palvelemaan huomisen ja tulevaisuuden asiakkaita. Heidän odotuksensa saattavat poiketa paljonkin siitä, mihin olemme tottuneet.

Avainkysymys kuuluu: miten olemme hoitaneet velvollisuutemme tutkimukseen perustuvan tiedon tuottajana ja tämän tiedon pohjalta toimivana tallentajana. Onnistuminen on mahdollista vain silloin, kun dokumentointi, tutkimus ja tallennustyö on resurssoitu tarkoituksenmukaisesti ja tavoitteet on asetettu realistisesti. Ja päämäärään pyritään johdonmukaisesti ja määrätietoisesti.

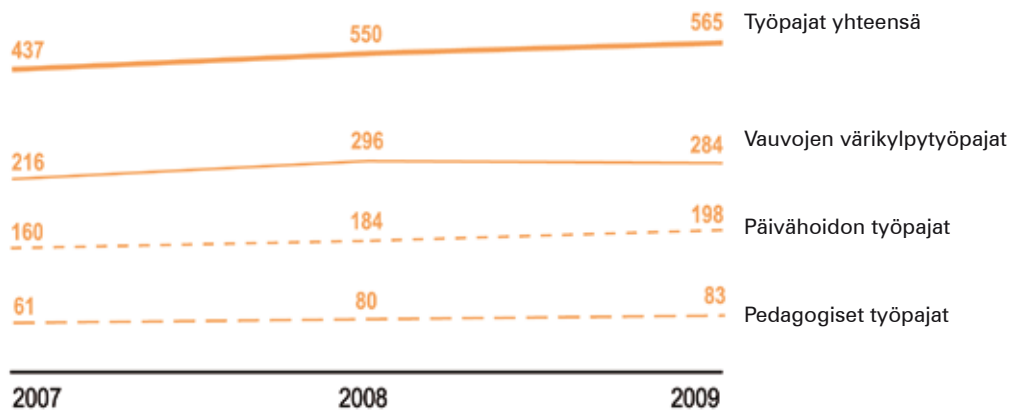
Päivittäisiä kävijämääriä laskiessa katse saattaa kohdentua vaarallisella tavalla liian lähelle. Ajallemme ominainen *kaikki, minulle tässä ja heti* -ajattelu istuu huonosti museolaitoksen tehtäväkuvaan, joka edellyttää pitkäjänteistä työtä ja panostamista tulevaisuuteen. Asiakaslähtöisyys ymmärretään oikein silloin, kun muistetaan museoinstituution toiminnan ydin: Museot ovat vastuussa aineellisesta ja aineettomasta kulttuuriperinnöstä, sen tallentamisesta ja ylläpitämisestä.

Porin taidemuseo. KÄVIJÄT 2007–2009

Päivähoidon työpaja, Vauvojen värikylpytyöpajat, pedagogiset työpajat

Päivähoidon työpaja, Vauvojen värikylpytyöpajat, pedagogiset työpajat

Aikamme haluaisi pelkistää kaiken numeroiksi, mutta kyse ei ole vain matemaattisista suureista – kävijämääristä. Kyse on palveluista, asiakkaista, siitä mitä museokävijälle voidaan tarjota ja mitä hän mahdollisesti haluaa. On selvää, että kävijöiden tarpeet vaihtelevat. Näyttely on vain yksi mahdollinen asiakasrajapinta, lähtökohta, jonka päälle palvelut rakennetaan – palvelut, jotka on räätälöity asiakkaiden yksilölliset tarpeet huomioiden. Olennaista on se, mitä sanottavaa museolla on.

Museovirasto seuraa kohderyhmäkohtaisia palveluja tarkastelemalla museoiden pedagogisia ohjelmia. Museolaitoksen muistiorganisaatio- ja asiantuntijarooli näyttäisi jäävän tilastoja suunniteltaessa vähemmälle. Viranomaisen katse rajoittuu julkaisutoiminnan ohella kokoelmien kartuttamäärien seurantaan, vaikka alamme vähitellen olla tilanteessa, jossa määrällisen lisäyksen sijaan pitäisi huomioida kohdentaa kokoelmien tehtävään, sisältöön ja laatuun – poistojen politiikkaan.

Jos emme löydä kuvaajia, joiden avulla arvioimme museon onnistumista kulttuuripääoman tallennuksen ja välittämisen näkökulmasta, on olemassa riski, että tehtäväalue ei saa sitä huomiota, joka sille kuuluu. Aivan pois suljettu ei ole sekään mahdollisuus, että kvantiteetteja kvaliteettien sijaan painottavat seurantajärjestelmät heijastuvat toimintaamme ja siihen miten sitä suuntaamme. Tilastot alkavat ohjata sitä, mitä toimintoja lopultakin toteutamme - vaikka kaiken pitäisi perustua strategisen suunnittelun ja pitkäjänteisen tarveharkinnan luomalle perustalle.

Räätälöidyt palvelut - vauvasta vaariin

Vuonna 2008 maamme ammatillisesti hoidetusta museoista vain alle kahdella kolmesta oli museopedagoginen ohjelma. Yleisemmin huomioitu kohderyhmä oli koululaitos. Ikääntyneille suunnattuja ohjelmia löytyi kyseisenä vuonna 16 prosentissa museoista, maahanmuuttajat oli huomioitu joka kymmenennessä museossa. Muuta ohjelmaa järjesti joka viides museo. Tässä ryhmässä suosituin kohderyhmä olivat päiväkodit. Maahanmuuttajia lukuun ottamatta kaikki edellä mainitut kohderyhmät on huomioitu määrätietoisesti Porin taidemuseon toiminnassa jo lähes kahden vuosikymmenen ajan – ja tällä vuosikymmenellä maahanmuuttajatkin ovat päässeet mukaan. Tämä heijastuu paitsi sisältöjen monipuolisuudessa ja toiminnan pitkäjänteisyydessä myös asiakaskontaktien määrissä. Porin taidemuseon asiakkaat tuntevat saatavilla olevat palvelut ja osaavat niitä myös käyttää.

Näyttelyopastukset ovat taidemuseoiden parhaiten tunnettu asiakaspalvelumuoto. Niitä järjestetään yhdeksässä museossa kymmenestä maassamme. Porin taidemuseon museopedagoginen yksikkö tuotti kohderyhmän tarpeiden mukaan suunnattuja näyttelyopastuksia vuonna 2009 kaikkiaan 252. Koululaitokselle suunnattuja näistä asiakasryhmittäin räätälöidyistä palveluista oli alle puolet, eli 114, mikä kertoo myös suuren yleisön löytäneen Porin taidemuseon pedagogiset palvelut. Päiväkotikäisten *Päivähoidon työpajatuntien* määrä kohosi 198:aan ja *Lastenkulttuurikeskuksen* tuottaman *Vauvojen värikympvierailujen* määrä nousi 284:ään tuntiin/kertaan. Kun tähän lisätään vielä koululaisille ja aikuisryhmille suunnatut työpajat, nousee vuonna 2009 Porin taidemuseossa järjestettyjen työpajojen kokonaismäärä 565:ään.

Vertailun vuoksi todettakoon, että pääkaupungissa sijaitsevan Valtion taidemuseon kokonaisuuteen kuuluvan *ATENEUMin* taidemuseon yleisöopastusten määrä vuonna 2008 oli 240, minkä lisäksi koululais- ja päiväkotiryhmille tarjottiin 149 opastettua kierrosta näyttelyyn. Vuotta aikaisemmin luku ylitti vielä tuhannen rajan. Tilalle ovat tulleet tilattavat opastukset, joiden määrä on moninkertaistunut.

Nykytaiteen museo KIASMAN järjestämien muiden kuin koululaisryhmille suunnattujen yleisöopastusten määrä kyseisenä vuonna oli 173. Kun KIASMAN työpajat tavoittivat vuonna 2008 kaikkiaan 2 327 kävijää, nousi Porin taidemuseon ja *Porin lastenkulttuurikeskuksen* yhteistyössä toteuttamien *Päivähoidon työpajan* ja *Vauvojen värikylvyn* sekä *pedagogisten työpajojen* (aikuisryhmät, opettajat, koululaiset) yhteinen kävijämäärä kertomusvuonna 6 321:ään.

Lähes joka neljäs Porin taidemuseon asiakas nautti vuonna 2009 yksilöllisistä, kunkin asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöidyistä palveluista. Kuuban Suomen suurlähettiläs *Sergio Conzales* vieraili puolisoineen ja seurueineen Porin taidemuseossa helmikuussa. Näyttelyopastuksesta vastasi taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Jos edellisten lisäksi huomioidaan muut asiakasryhmittäin kohdennetut palvelumuodot kuten senioriohjelmaan kuuluvat tapahtumat ja luentosarjat, huomataan, että lähes joka neljäs Porin taidemuseon asiakas nauttii vuonna 2009 hänelle ja hänen tarpeilleen erikseen räätälöidyistä palveluista. Lukua voidaan pitää erittäin korkeana.

Näyttelyvuosi 2009 ja Porin taidemuseon profiili

Porin taidemuseon näyttelyvuoden 2009 hallitsevat teemat tarkastelivat modernismin tai laajemmin avantgarden tradition jättämää perintöä sekä niitä jälkimodernin laajentuneen taidekentän ilmiöitä, jotka peräänkuuluttavat eettisen ajattelun roolia ja ihmisen vastuuta elämästään ja ympäristöstään. Samalla taidemuseo jatkoi jo 1980-luvulla käynnistynyttä *Site-specific* -tyyppisten, vanhan pakkahuonerakennuksen suuren näyttelytilan luonnetta tutkivien, estetiikan ja etiikan välistä suhdetta kartoittavien näyttelyiden sarjaa.

Näyttelyvuoden käynnisti kysymys maalaustaiteen asemasta aikamme taiteen kentällä. Monella suunnalla maalausta on jo pitkään pidetty vanhanaikaisena, jopa kuolleena taidelajina. Käsitetaiteen eri muodot, performanssit ja ympäristötaide valtavirtaistuivat kansainvälisessä taiteessa jo 1980-luvulla. Vaikka modernismi ja siihen liittynyt ajattelu kyseenalaistettiin, voidaan kysyä onko liikkuvan, tietokoneistetun ja käsitteellisen kuvan aikakaudella maalaustaide todellakin vanhanaikaisena menettänyt merkityksensä. Ja ovatko nykytaiteen teokset vallanneet maalauksen paikan? Näyttelyn tavoitteena oli osoittaa se, miten maalauksen merkitykset elävät yhä edelleen taiteen kentällä, siirtymisinä, purkamisina, päivityksinä. Tämän päivän teknologiaa hyödyntävät, mediakuvan kulttuureissa elävät, ekologisia ja eettisiä teemoja pohtivat taiteilijat linjaavat edelleen työtään ja suhdettaan maalaustaiteeseen ja sen rikkaaseen perintöön.

”Olemme muuttaneet maailmaa, jossa elämme. Luonto on herkkä asetelma. Se heijastaa tekojamme, säilyttää niiden jäljen. Lopultakin olemme vain osa luontoa ja jos luonto on taidetta, olemme osa sitä” kirjoittaa *John K. Grande*, Kanadan kuninkaallisen kasvitieteellisen puutarhan maataiteen emerituskuraattori belgialaisen taiteilijan *Bob Verschuerenin* *LIFELINES*-näyttelystä. Ja taiteilija jatkaa ”Työni kehittämisessä on jotain, joka muistuttaa Darwinin teoriaa, ikään kuin installaatiot olisivat tulosta muotojen evoluutiosta, joka käynnistyi, kun suuri pamaus valaisi aikojen aamuhämärän.” Rinnan LifeLines -näyttelyn kanssa kesän museovieraat saivat tutustua suomalaisen designin lähihistoriaan *Ben af Schultén ja Artekin traditio* -näyttelyssä.

”Kun isäsi oli töissä Ranskassa, pelkäsin tulevani raskaaksi sotilaan kanssa. Olin tällä tavalla... Onneksi Jumala säästi minut! Kun sotilaat tulivat, otin Faridan syliini ja tuhrin kasvoni tuhkaan. Kyyristyin tulen ääreen. Otin tuhmaa tulipesästä; tuhrin sillä kasvoni, tein itsestäni ruman. Nipistin Faridaa, että hän itkisi. Nipistin ja nipistin häntä, kunnes hän itkii, niin että sotilaat jättäisivät minut rauhaan, että he näkisivät, että yritän lohduttaa tytärtäni.” Näin kuvailee Pariisissa algerialaisperheeseen syntynyt mediataiteilija *Zineb Sediran* äiti elämää Algerian sodan aikaan taiteilijan multimEDIATEOKSessa *Mother, Father and I*, joka nähtiin Porin taidemuseon syykauden päänäyttelyssä *ZINEB SEDIRA - Under the Sky and Over the Sea*.

Nykytaide, sen sisällöt ja merkitys nousivat otsikoihin syyskaudella 2009. Laukaisevana tekijänä oli nykytaiteen museo Kiasman johtajan siirtyminen kesken toimikauden uusiin tehtäviin. Rajujakin piirteitä saanut, alkuun lähinnä henkilöiden ympärillä vellonut mielipiteenvaihto laajeni vilkkaaksi keskusteluksi taidelaitoksista ja niiden tarpeellisuudesta ylipäätään. Maamme ajankohtaisen taiteen lippulaivan näyttelypoliittista linjaa kritisoitiin voimallisesti ja vaadittiin aiempaa määrätietoisempaa otetta ja selkeyttä linjauksiin, toimintoja, jotka suuntautuisivat paikalliselle ja kotimaiselle sekä kansainväliselle yleisölle.

Ikään kuin kommenttina käytyyn keskusteluun, mutta käytännössä jo kuukausia ennen sitä, Porin taidemuseo päätyi kirjaamaan näyttelypoliittiset linjauksensa ja sisällölliset painopisteensä. Prosessi liittyi kertomusvuonna käynnistyneeseen Porin taidemuseon valokuva- ja media-arkiston digitointiprojektiin, jonka yhteydessä laadittiin digitointisuunnitelma ja muotoiltiin painopistealueet. Museon kaiken toiminnan lähtökohtana on Porin taidemuseon peruskokoelma, so. *Maire Gullichsenin taidesäätiön* kokoelma. Taidesäätiön kokoelman viitoittamalla linjalla museo on keskittynyt ajankohtaisen taiteen kenttään ja sen ilmiöihin.

Taiteilija Zineb Sedira rakentamassa näyttelyään *Under the Sky and Over the Sea*.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Näyttelytoiminnan linjaukset hahmoteltiin viiteen suuntaa-antavaan, monin osin keskenään päällekkäiseen ryhmään:

- a) *Ranskalainen modernismi, sen perinne ja eurooppalaiset klassikot sekä reflektoinnit.*
- b) *Eurooppalainen ja ”globaali” paikkaeritys: siirtymiä tilaan, arkkitehtuuriin ja yhteiskuntaan.*
- c) *Fluxus, käsitetaide, ympäristötaide.*
- d) *Itämeren ympäristö, Pohjoismaat, Venäjä: siirtyvät rajat ja merkitykset.*
- e) *Etnisyys, identiteetti, monikulttuurisuus, globalisoituminen ja ihmisoikeudet.¹*

Kyseessä on luonnollisesti vain yksi mahdollinen tulkinta ja matriisimalli siitä moniulotteisesta kulttuurisesta sisältökokonaisuudesta, joka lähes kolmen vuosikymmenen aikaisesta näyttelytoiminnasta ja taiteen sisällöistä Porin taidemuseossa muodostuu. Kaikkine puutteineenkin se auttaa näkemään suuntaa sekä arvioimaan tehtyjä valintoja ja niiden määrätietoisuutta, rakentamaan jatkumoa menneisyydestä kohti tulevaa.

Museo muistiorganisaationa

Porin taidemuseon muistiorganisaatiotoimintojen rakenteita koskeva kehitystyö saatiin suunnitelmien mukaisesti käyntiin sekä teknisten toimintaympäristöjen että vaadittavien tuotanto-ohjelmistojen kartoitusten osalta. Museon palvelinkapasiteetti uusittiin.

Muistiorganisaatioiden aineistojen monimuotoisuus ja luonne muodostuu tietojen hallinnon digitalisoitumiskehityksen myötä entistä haasteellisemmaksi. Luettelointitiedot ovat laadultaan ja käsitteistöltään heterogeenisiä. Maassamme on käytössä useita erilaisia museojärjestelmiä ja tietokantaratkaisuja, minkä myötä käytetyt luettelointitavat ja käytännöt, sanastot ja tietojen kirjaamisessa sovelletut ilmaisut voivat poiketa toisistaan. Taideteosten sisältökuvaukset saattavat eri museoissa olla hyvinkin erilaiset. Sisältöjen julkaiseminen sähköisessä ympäristössä ja muistiorganisaatioiden yhteisessä käyttöliittymässä nostaa luettelointikäytäntöjen harmonisointitarpeen sekä laatuvaatimukset uuteen arvoonsa, kun eri museoissa tehty työ tulee julkiseksi ja väistämättä vertautuu toisiin museoihin.

Media-arkistoaineistojen viitetietojen hallintajärjestelmän osalta taidemuseo osallistui *Kuvataiteen keskusarkiston ja Suomalaisen mediataiteen levityskeskus AV-arkin* käynnistämisen media-arkistoaineistojen viitetietojen tallennusta varten rakennettavan *Avokaado* -mediatietokannan kehitystyöhön. Porin taidemuseo hankki ohjelmiston ensimmäisen sovellusversion käyttöönsä sekä käynnisti omien aineistojensa syötöt.

Kuva-arkiston aineistojen hallintajärjestelmän uusimiseksi kartoitettiin tarjolla olevia ohjelmistovaihtoehtoja ja sovellusympäristöjen tarjoajia sekä tutustuttiin maamme taidemuseoissa käytössä oleviin järjestelmiin ja niiden ominaisuuksiin. Prosessiin liittyen seurataan aktiivisesti *opetusministeriön* käynnistämän *Kansallinen Digitaalinen Kirjasto (KDK)* -hankkeen yhteydessä muodostuvia käytänteitä, standardeja ja harvointirajapintoja, jotta voitaisiin jatkossa varmistaa vuoden 2010 aikana Porin taidemuseossa rakennettavan ja käyttöön otettavan järjestelmän myötä muodostuvan digitaalisen aineiston ja sovellettujen tallennuskäytäntöjen yhteensopivuus kansallisten ja myös eurooppalaisten järjestelmien osalta myös tulevaisuudessa. Maamme muistiorganisaatioiden – kirjastot, arkistot ja museot – yhteisen KDK -hankkeen tavoitteena on tuoda kulttuurin ja tieteen saavutukset digitaalisessa muodossa kaikkien kansalaisten ulottuville. Sisältöjen saatavuuden kehittämisen ohella hankkeen tavoitteena on lisätä digitointiin ja sähköisten aineistojen hallintaan, säilyttämiseen ja levittämiseen liittyvää osaamista.

Yhdessä Valtion taidemuseon kanssa Porin taidemuseo järjesti huhtikuussa kaksipäiväisen valtakunnallisen, aluetaidemuseoille suunnatun seminaarin *MUUTTUVAT MAAKUNNALLISET KULTTUURIPALVELUT - Museoiden tutkimus, taidekasvatus ja saavutettavuus tänään*. Tapahtuman teemoina olivat Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen vaikutukset alueellisen taidemuseotoiminnan näkökulmasta sekä sen suhde museoiden tutkimus- ja dokumentointityöhön. Päivien yhteydessä lanseerattiin maakunnalliset digitointi- ja aineistokartoitukset, joihin liittyvät maakunnalliset tapaamiset lähtivät liikkeelle toukokuussa. Samalla käynnistettiin satakuntalaisille yksityis- ja yhteisöarkistojen haltijoille suunnattu aineistojen järjestyksen astetta sekä digitoinnin tilaa kartoittanut kysely.

Vauvojen värikylpy jatkoi maailmanvalloitustaan

Vauvojen värikylpy vieraili kutsuttuna *Poznanissa*, Puolassa kevätkesällä järjestettävillä kansainvälisillä *The Bien-nial of Art for Children* -festivaaleilla. Keskus esitteli Vauvojen värikylpy -toimintaa sekä demosi toimintametodia. Porin lastenkulttuurikeskus oli ainoa Suomesta kutsuttu edustaja taidekasvattajille suunnatussa kansainvälisessä konferenssissa. Edellisinä vuosina keskuksen toimintaa on esitelty myös Ranskassa ja Italiassa.

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kehittämää Vauvojen värikylpy -toimintaa esittelevä internet -sivusto valmistui kesällä 2009. Värikylpy-verkkopalvelun tarkoituksena on ammattimaisen, tavoitteellisen ja sisällöllisen toiminnan takaaminen sekä tiedon saatavuuden parantaminen. Sivusto sisältää Värikylpy-metodin esittelyn, materiaalit, työpajatoiminnan, keskusteluareenan, kuva-, tutkimus- ja artikkeliarkistot sekä Värikylpykartan, joka kertoo Värikylpy-toiminnasta eri puolilla Suomea ja ulkomailla. Sivustolla on myös tietoa toimintaan liittyvästä koulutuksesta.

Viitteet:

1.

a) *Ranskalainen modernismi, sen perinne ja eurooppalaiset klassikot sekä reflektoinnit:*

Forme Vivante (1984), Bernard Pages (1984), Le Corbusier (1987), Alberto Magnelli (1987), Josef Albers (1988), Philippe Favier (1988), Jean-Charles Blais (1990), Erling Nebyn kokoelma (1997), Frantisek Kupka (2001), Otto Gutfreund (2001), Patterns - Between Object and Arabesque (2002), Kubismista konkretismiin - Norjan varhaista avantgardea (2005), Jonathan Lasker (2006).

b) *Eurooppalainen ja "globaali" paikkaeritys: siirtymiä tilaan, arkkitehtuuriin ja yhteiskuntaan:*

Espanjan taide tänään (1985), Richard Long (1987), Philippe Cazal (1993), Strangers in the Arctic (1996), Supports/Surfaces (1999), Ian McKeever (1997), Maciej Toporowicz - Obsession (2000), Michel Verjux (2000), Empatia - Empathy (2001), Wim Delvoye (2002), Transformer (2002), Aernout Mik (2003), Jane & Louise Wilson (2004), Briefe aus Nirgendwo (2005), Phenomena (2008), Mischa Kuball (2008), Bob Verschueren (2009).

c) *Fluxus, käsitetaide, ympäristötaide:*

Gordon Matta-Clark (1987), Daniel Buren (1988), George Steinmann (1989), Yoko Ono (1991), Dennis Oppenheim (1993), Geoffrey Hendricks (1994), Dick Higgins (1995), Jimmie Durham (1997), Braco Dimitrijevic (2000), Fabrice Hybert (2000), Play & Control (2002), Janet Cardiff (2004), On Metaphors / Metaforista (2007).

d) *Itämeren ympäristö, Pohjoismaat, Venäjä: siirtyvät rajat ja merkitykset:*

Transit - taiteilijaryhmä Tanskasta (1984), Leonhard Lapin (1987), Strukturi/metafysiikka - Näkökulma virolaiseen nykyaiteeseen (1989), Borealis - Pohjoismaisen taiteen biennale (1991), Maailmanmestarit - Taiteilijaryhmä Moskovasta (1991), Paauze/Sukupolvi - Latvian käsitetaidetta 1990-luvulta (1992), Sigurdur Gudmundsson (1992), Metodi - Nykyaiteita Pietarista (1993), Per Kirkeby (1993), Erró (1993), Ilja Kabakov & Pavel Pepperstein (1996), Peter Johansson featuring Nike Karlsson (2001), Maria Friberg (2001), What is Important? / 3th Ars Baltica Triennial of Photographic Art (2004), Don't Worry - Be Curious! / 4th Ars Baltica Triennial of Photographic Art (2007).

e) *Etnisyys, identiteetti, monikulttuurisuus, globalisoituminen ja ihmisoikeudet:*

Taide Apartheidia vastaan (1984), Kuuban nuori taide (1990), Out of the Centre - Kiinan nykyaide (1994), Diaspora yhteyksissään (1995), José Bedia (1996), Side by Side (1997), Animal. Anima. Animus (1998), Demokratian kuvat - Valokuva ja kuvataide apartheidin jälkeen (2000), Koos Breukel (2003), Jef Geys (2005), Lara Baladi (2005), Oscar Muñoz (2006), Aasian sirpaleita - Tero Kiiskinen (2006), Urban Creatures (2006), Fiona Tan (2007), Zineb Sedira (2009).

TOIMINTA-AJATUS

Porin taidemuseo toimii elämyksiä ja tietoa tuottavana taide- ja tiedelaitoksena. Museo ylläpitää, hoitaa ja kartuttaa taidevarallisuutta, harjoittaa näyttely-, julkaisu- ja taidekasvatustoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta. Porin taidemuseo on Satakunnan aluetaidemuseo. Maakunnallisista tehtävistä on säädetty museolaissa ja -asetuksessa. Valtakunnallisen lastenkulttuuriverkoston (TAIKALAMPPU) jäsenyyden myötä opetusministeriö on osoittanut Porille joukon valtakunnallisia lastenkulttuurin kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Näistä vastaa Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, joka toimii itsenäisenä Porin taidemuseon alaisuudessa.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

VAIKUTTAVUUS	ASIAKAS
1. Kulttuuripääoma muodostaa yhden keskeisimmistä menestystekijöistä globalisoituvassa ja digitalisoituvassa länsimaaisessa yhteiskunnassa. 2. Lastenkulttuurilla ja siihen liittyvällä osaamisella on erityinen painoarvo	3. Prosessit tapahtuvat nykyaikaisen ja kulttuurin tutkimuksen metodisen ja teoreettisen kehityksen muodostamalla perustalla jatkuvasti kehittyen ja uudistuen. 4. Kulttuuripalvelut tuotetaan läpäisyperiaatteella.
TOIMINTA JA SEN ORGANISOINTI	HENKILÖSTÖ JA VOIMAVARAT
5. Museolaitos on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman ylläpidosta ja hoidosta. 6. Taidemuseo verkottuu sekä kansallisesti että kansainvälisesti.	7. Turvataan rakenteellinen ja tekninen palvelustrukturi. 8. Huolehditaan resurssien ja osaavan henkilöstön riittävydestä.

TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI 2009 (2010–2011)

Keskeiset tavoitteet

TOIMENPITEET	TAVOITETASO 2009
Taidekokoelmien ja tietovarantojen ylläpito ja kehittäminen. (1,3,5,7,8) (Museonjohtaja, kokoelma-amanuenssi, tutkijat)	Kokoelmien ylläpito ja huolto tapahtuu museoalan standardit täyttäen. Tietovarantoja kartutetaan osana valtakunnallista kehitystyötä. Kokoelmakeskushanke käynnistetään. Yhteisvarastotutustuminen 04. – 05.03.2009.
Tutkimus, tiedon välitys ja elämysten tuottaminen(1,3,4,5,6,8) (Museonjohtaja, näyttelyamanuenssi, museolehtori, tutkijat)	Näyttely- ja julkaisu-toiminta täyttää laadullisesti ja sisällöllisesti korkeat kansalliset ja kansainväliset kriteerit. Museo on edelläkävijä sekä näyttelytoiminnassa että pedagogisten toimintamuotojen kehittäjänä.
Tukipalvelut, tiedotus ja markkinointi, (3,4,6,7,8) (Museonjohtaja, näyttelyamanuenssi, museolehtori, tutkijat)	Museon tietoverkkoa ja -järjestelmiä kehitetään integroituen valtakunnallisiin toimintoihin. Tiedotusta ja markkinointia kehitetään. Se kohdentuu asiakasryhmittäin ja on tehokasta.
Lastenkulttuuri, (2,3,4,6,8)(Lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja, museolehtori)	Porin lastenkulttuurikeskuksen toimintaa kehitetään osana valtakunnallista verkostoa. Toiminta on tunnettua valtakunnallisesti ja vakiintunutta koko maakunnassa.

Yksityiskohtaiset tavoitteet

TOIMENPITEET	TAVOITETASO 2009
Näyttelytoiminta, tutkimus ja tiedon välitys.	
<i>Taidemuseo.</i> Kansainvälinen näyttely- ja julkaisuyhteistyö. <i>Poriginal-galleria.</i> Kotimainen ja satakuntalainen ajankoh- tainen taide. <i>Aluetaidemuseotoiminta.</i> Maakunnallinen näyttely-, museo- ja pedagoginen yhteistyö. (Museonjohtaja, näyttelyamanuenssi, tutkijat)(Gallerianhoi- taja) (1,3,5,6,7)	Näyttelyohjelman kärjet. Kevät: MAALAUKSEN PAIKKA/ Kesä: Bob VERSCHUREN (Belgia) / Syksy: ZINEB SEDIRA (Pariisi/ Lontoo). Siipi: MARGARITA ANDREU (Espanja). Projektihuo- ne: MAIRE GULLICHSEN ja MODERNISMI -sarja. Poriginal galleriassa 20 näyttelyä. Julkaisuohejelmassa mm. Patrik HUSE (Norja, v. 2010). Käynnistetään MUSEO MUISTIORGANISAA- TIONA -projektin kuva- ja asiakirjanhallintatoimintojen sekä digitalisoinnin osiot. Alueellista toimintaa kehitetään museo- viraston kanssa tehdyn nelivuotissopimuksen pohjalta
Museopedagogiikka.	
Asiakasrajapinnat ja asiakasryhmittäin kohdennetut palvelut sekä niiden kehittäminen yhteistyössä sosiaalitoimen, koulu- ja oppilaitosverkoston sekä korkeakoululaitoksen, taiteilijoi- den ja eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Valtakunnallinen yhteistyö mm. taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN kanssa.(Museonjohtaja, museolehtori, tutkijat) (1,2,3)	Metodiikan kehittäminen. Sähköisen opetusmateriaalin ke- hittäminen NYKYTAIDE OPETUSVÄLINEENÄ sekä audiovisu- aalisen kaupunkitutkimuksen käynnistäminen Peruspalvelut, näyttelyesittelyt ja luentosarjat, koululaitokselle tuotetut sekä kohderyhmän mukaiset palvelut kuten päivähoiton työpaja, seniori- ja perhetoiminta jatkuvat ja sisältöjä syvennetään. TEEMA -työpajat ja -opastukset jatkuvat. Ympäristötaiteen työpajojen työmuotoja kehitetään ja laajennetaan maakun- taan.
Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto	
Lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen kehittäminen OPMn tehtävien mukaisesti lähtökohtana alueellisuus, valtakunnal- lisuus ja kansainvälisyys sekä lasten omaehtoinen toiminta, sen tukeminen ja mahdollisuuksien laaja-alainen syventämi- nen(Lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja) (1,2,4)	Kehitetään valtakunnallista ja kansainvälistä kiinnostusta he- rättänyttä Vauvojen värikylpy -metodia sekä mm. kulttuurin ja urheilun välistä yhteistyötä (Nice-Futis) sekä kansainvälistä yhteistyötä mm. EUNETART-verkoston kanssa. Toteutetaan valtakunnallinen lasten teosten näyttelykiertue sekä jär- jestetään varhaiskasvatuksen henkilökunnan valokuvaan liittyvä taidekasvatuskoulutus. Suunnitellaan ja toteutetaan lasten ja nuorten kuvataidetyöskentelyyn liittyvä työsuojelu ja -turvallisuus sivusto.

HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuuri-
lautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja

rovasti, johtava perheneuvoja Marjatta Kaartinen
varajäsenenä opetushoitaja, sairaanhoitaja Marju Sjösten

varapuheenjohtaja, perushoitaja Helena Heljakka
varajäsenenä opiskelija Janica Uusitalo

jäseninä

pääsihteeri Juha Lamminen
varajäsenenä sosionomi Jussi Kuusiniemi

majuri, tietokirjailija Antti Pekola
varajäsenenä kirkkoherra Kari Penttinen

toimistosihteeri Ulla Nordman
eläkeläinen Soili Pitkälä

teologian maisteri, tietokirjailija Hannes Tiira
varajäsenenä urheilukenttätöntekijä Juhani Heino

yksikönjohtaja Marko Kautto
varajäsenenä koulunkäyntiavustaja Anitta Suominen

tekniikan yo, opiskelija Raisa Ranta
varajäsenenä perushoitaja, eläkeläinen Mirjam Kuusinen

fil.yo, elokuvateatterityöntekijä Jarno Valtonen
varajäsenenä fil.maisteri, yrittäjä Joop Wassenaar
1.9. alkaen erityispeltiseppä Sami Maankivi

erikoislääkäri Helena Kilpi
varajäsenenä tradenomiopiskelija Johanna Alitalo

perushoitaja Sari Hellman
varajäsenenä yrittäjä Mauno Virta

opettaja, emäntä Marjatta Salonen
varajäsenenä myyntineuvottelija Taija Roininen

vanginvartija Tino Niittumäki
varajäsenenä toimitusjohtaja Reijo Lehto

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut rehtori Elina Ahlsten. Käsiteltyjen asioiden
esittelijänä taidemuseon osalta on toiminut taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.

Kulttuurilautakunnan pöytäkirjoihin merkittiin 83 taidemuseonjohtajan esittelemää pykälää.

HENKILÖKUNTA

Vakinainen henkilökunta:

Tuula Hurri, valvoja-opas
 Tuula Hölsö, gallerianhoitaja
 Inkamajja Iitiä, FT, intendentti
 Kirsi Jaakkola, kuvataiteilija, assistentti
 Kati Kunnas-Holmström, FM, museomestari
 Hilka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
 Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, toimistonhoitaja
 Jyrki Mattila, yo-merkonomi, kanslisti
 Esko Nummelin, FL, taidemuseonjohtaja
 Mirja Ramstedt-Salonen, FM, museolehtori, vuorotteluvapaa 16.07. – 31.12.
 Kai Ruohonen, kuvataiteilija, hallimestari
 Laura Selin, FM, näyttelyamanuenssi, työloma 15.09. – 31.12.
 Päivi Setälä, FM, toiminnanjohtaja
 Henri Smura, asiakaspalveluassistentti 01.04. – 31.12.
 Erkki Valli-Jaakola, valokuvaaja

Tilapäinen henkilökunta:

Lauriina Holmström, museoapulainen, 08.06. – 09.08.
 Pia Hovi-Assad, vs. asiakaspalveluvastaava 16.07. – 31.08. ja vs. näyttelyamanuenssi 01.09. – 31.12.
 Iida-Maria Huurtela, media-assistentti 01.06. – 31.07.
 Sanna Lehtinen, media-assistentti 01.06. – 31.07.
 Netta Lipsonen, tutkija 06.07. – 06.09.
 Laura Läntinen, museoapulainen, 01.06. – 31.08.
 Eija Mettovaara, tutkija-kulttuurituottaja, 01.01. – 30.06. ja kulttuuriohjaaja 01.07. – 31.12.
 Sanna Pajunen, tutkija 25.05.–26.07. ja asiakaspalveluvastaava 15.09. – 31.12.
 Simo Rissanen, museoapulainen, 01.09. – 31.12.
 Veijo Setälä, kuvataiteilija, järjestelymestari, 01.01. – 31.12.
 Henri Smura, museoavustaja, 01.01. – 31.03.
 Anni Venäläinen, museoassistentti 01.01. – 30.06., asiakaspalveluvastaava 01.07. – 15.07. ja vs. museolehtori 16.07. – 31.12.

Työllisyysvaroin palkattu henkilökunta:

Petri Aho, museoapulainen, 01.01. – 31.12.
 Nelli Lindholm, kuvataiteilija, museoavustaja, 01.01. – 25.03.

Tuntipalkkaiset työpajaohjaajat:

Kuvataiteilija Maria Markkio
 Kuvataiteilija Terhi Sammalmaa
 Kuvataiteilija Katri Tella

Työharjoittelijat:

Alberto Haviola 23.03. – 21.06.
 Yevgeniya Ni, 08. – 12.06.
 Laura Läntinen 01.01. – 31.05., 02.09. – 18.10. ja 09.11. – 31.12.
 Heidi Lammi 26.10. – 06.11.
 Matti Virtanen 08.01. – 15.05.

Tutustumisretki kokoelmakeskuksiin Tampereella ja Helsingissä.
Kuvat Kati Kunnas-Holmström ja Esko Nummelin.

KOULUTUS

Museon henkilökunnan ammatillisten valmiuksien ylläpito ja kehittäminen sekä koulutus on tapahtunut seuraavasti:

- 16.01.2009 Autodesk –koulutus, CADi Oy, Tampere, hallimestari Kai Ruohonen
 23.01. Knowing Photographs Symposium, Kuvataideakatemia, Helsinki, toiminnanjohtaja Päivi Setälä, assistentti Kirsi Jaakkola
 24.01. Knowing Photographs Symposium, Kuvataideakatemia, Helsinki, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
 26. – 27.01. Luovan talouden aluekehitysseminaari, Tampere, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
 05. – 06.02. Valtakunnalliset taidemuseoiden TEEMA-päivät, Valtion taidemuseo, Helsinki museonjohtaja Esko Nummelin
 10. – 11.02. Ajankohtaisseminaari digitoinnista – museot, arkistot ja kirjastot yhdessä Kansallismuseo, Helsinki, järjestäjä Suomen museoliitto ja Museovirasto, museonjohtaja Esko Nummelin
 16. – 20.02. Näyttelyn tekeminen ja kuratoiva tutkimus, Taideteollinen korkeakoulu Pori, museomestari Kati Kunnas-Holmström
 25.02. ESS-infotilaisuus, Liisanpuisto Pori, Järjestäjä Porin kaupungin henkilöstöpalvelut, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
 04. – 05.03. Tutustumisretki kokoelmakeskuksiin Tampereella ja Helsingissä, museonjohtaja Esko Nummelin, museomestari Kati Kunnas-Holmström ja hallimestari Kai Ruohonen
 12.03. Digiwiki-seminaari digitaalisesta arkistoinnista, Kiasma, Helsinki intendenti Inkamajja litiä ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakkola
 14.03. Kurkistus lasten valokuvaukseen –seminaari, Kino Kuvakukko Kuopio, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
 24.03. Voimaa muistoista – Muistelutyön visuaaliset ja draamalliset menetelmät vanhustyössä, järjestäjä Länsi-Suomen kesäyliopisto, Pori, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
 25.03. Hankintatoimen kilpailutuskoulutus, Liisanpuisto, Pori, järjestäjä Porin kaupungin hankintatoimi kanslisti Jyrki Mattila, assistentti Kirsi Jaakkola ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakkola
 25.03. Nuorison hyvinvointi –seminaari, Keskustan nuorisotalo, Pori, järjestäjä Nuorten yhteistyöverkosto, assistentti Kirsi Jaakkola
 16. – 17.04. Aluetaidemuseopäivät, Pori, taidemuseon henkilökunta
 21.04. Hygieniapassi-koulutus, Pori, työpajaohjaaja Maria Markkio
 23. – 24.04. Kulttuuriviennin ja -vaihdon starttipäivät, Vapriikki, Tampere, järjestäjät Suomen museoliitto ja Tampereen museot, näyttelyamanuenssi Laura Selin
 30.03. – 03.04. Taiteilijatapaaminen ja tutustumiskäynnit nykytaiteen keskuksiin Nottinghamissa ja Lontoossa. Taiteilijatapaaminen ja näyttely Zineb Sedira, Floating Coffins, Multi-media exhibition New Art Exchange, Nottingham. Nykytaiteen keskukset, TATE Modern, Hayward Gallery, Saatchi Gallery. näyttelyamanuenssi Laura Selin ja museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
 07. – 08.05. Kaupunkitutkimuksen päivät 2009 – Urbaani kansalaisuus, Tieteiden talo, Helsinki, järjestäjät Yhdyskuntasuunnittelun Seura, Alue- ja Ympäristötutkimuksen Seura sekä Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
 13. – 15.05. Valtakunnalliset museopäivät - Museot oppimisympäristönä, Kokkola, järjestäjä Suomen museoliitto, museonjohtaja Esko Nummelin
 18.05. Voimauttava ohjaus –seminaari, Lastenkulttuurikeskus PIPOO, Lempäälä toiminnanjohtaja Päivi Setälä, assistentti Kirsi Jaakkola, järjestelymestari Veijo Setälä, tutkija-kulttuurituottaja Eija Mettovaara ja hallimestari Kai Ruohonen
 18.05. Kuva-arkistointiin liittyvä tutustumismatka kuvataiteen keskusarkistoon ja valokuvataiteen museoon, museonjohtaja Esko Nummelin, intendenti Inkamajja litiä, museomestari Kati Kunnas-Holmström ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakkola
 13.08. Meta-hanke. Media-arkiston käyttöliittymäprojekti, Helsinki, intendenti Inkamajja litiä

Venetsian Biennale, Venetsia, Italia.
Kuva Pia Hovi-Assad.

- 20.08. Museoiden kokoelmajärjestelmät ja kdk-keskustelutilaisuus, Suomen kansallismuseo, Helsinki
intendentti Inkamaija Iitiä
- 31.08. Tutustuminen videoprojisoitien tekniikkaan Kiasmassa ja Videotykki Oy:ssä Helsingissä
valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola
- 04.09. Meta-hanke. Media-arkiston käyttöliittymäprojekti, Kiasma, Helsinki
intendentti Inkamaija Iitiä
- 15.09. Kansallinen digitaalinen kirjasto –hanke. Saatavuusjaosto, Opetusministeriö, Helsinki
intendentti Inkamaija Iitiä
- 15.09. Meritt-koulutus, Taloustuki Kuntapalvelut Oy, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 17.09. AUTODESK / Revit Architecture, Ohjelmistotoimittajan koulutus, museomestari Kati Kunnas-Holmström, näyttelymestari Kai Ruohonen ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola
- 28.09. Targetor Cube –koulutustilaisuus, Hallintokeskus, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 01.10. Taikalamppujen strategiapäivä, Survon kartano, Jyväskylä, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
- 01.10. Avara museo –hanke, Suomen museoliitto, Helsinki, museolehtori Anni Venäläinen
- 14.10. Arvonlisäverotuksen perusteet, Liisanpuiston auditorio
kanslisti Jyrki Mattila ja toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 15.10. Hyvinvointia kulttuurista, terveyttä taiteesta II –seminaari, Kulttuuritalo Poselli, Rauma
museolehtori Anni Venäläinen
- 16.10. Kuvataiteen dokumentointi, arkisto ja kirjasto –hanke. Ohjausryhmän kokous.
Aluetaidemuseoiden johtajien kokous, Valtion taidemuseo, Helsinki
museonjohtaja Esko Nummelin
26. – 30.10. Tutustuminen Venetsian Biennalen näyttelyihin Venetsiassa Italiassa
amanuenssi Pia Hovi-Assad, intendentti Inkamaija Iitiä ja näyttelymestari Kati Kunnas-Holmström
- 26.10. ESS-palkkahallinto-ohjelman infotilaisuus, Liisanpuiston auditorio
toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 29.10. Kansallinen digitaalinen kirjasto. Saatavuusjaosto, Helsinki, museonjohtaja Esko Nummelin
- 29.10. Museotekniikan työsuojelupäivät, Kiasma, Helsinki, hallimestari Kai Ruohonen
- 10.11. Kuntatoimisto, työpöydänhallinta ja viranhaltijapäätös –koulutus, IT-palveluiden koulutusluokka
toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
17. – 18.11. Taikalampputapaaminen Oulussa, toiminnanjohtaja Päivi Setälä
- 19.11. Missä mennään KDK:ssa. Asiakasliittymän hankinnan tilanne ja pilotoinnin aikatulu, digitaalisen pitkäaikaissäilytyksen selvityshankkeet ja KDK:n kokonaisarkkitehtuuri. Kokous ja informaatio-tilaisuus. Museovirasto, Helsinki, museonjohtaja Esko Nummelin
- 20.11. Museokauppojen neuvottelupäivä, Suomen kansallismuseo, Helsinki
museolehtori Anni Venäläinen
- 24.11. Kantapuu / E-kuva –kuva-arkistotietokantajärjestelmän esittely- ja keskustelutilaisuus
Lusto – Suomen Metsämuseo, Punkaharju, intendentti Inkamaija Iitiä
11. – 12.12. Teorian käytäntö, IV Kulttuuritutkimuksen päivät, Agora, Jyväskylän yliopisto
toiminnanjohtaja Päivi Setälä
- 18.12. Venetsian Biennalen esittelytilaisuus Porin taidemuseon luentosalissa taidemuseon ja lastenkulttuurikeskuksen henkilökunnalle

Venetsian Biennale, Venetsia, Italia.
Kuvat Pia Hovi-Assad ja Kati Kunnas-Holmström.

Porin taidemuseon henkilöstön koulutus vuonna 2009			
JÄRJESTÄJÄ	TILAISUUKSIA	OSALLISTUJIA	TUNTEJA
Porin taidemuseon järjestämä koulutus	9	31	276
Porin kaupungin järjestämä koulutus	9	12	52
Muiden osapuolien kuten Museoliiton tai Valtion taidemuseon järjestämä koulutus	28	38	141
YHTEENSÄ	46	81	469

Taiteilijatapaaminen ja nykytaiteen keskuksat

Nottingham & Lontoo, Englanti

30.03. – 03.04.2009

näyttelyamanuenssi Laura Selin & museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen

Taiteilijatapaaminen ja näyttely

Zineb Sedira

Floating Coffins

Multi-media exhibition

New Art Exchange, Nottingham

Nykytaiteen keskuksat

TATE Modern

Hayward Gallery

Saatchi Gallery

Tutustuminen näyttelyihin

Venetsian Biennale

Venetsia, Italia

JÄSENYYYDET, EDUSTUKSET JA MUUT TEHTÄVÄT VUONNA 2009

Taidemuseonjohtaja Esko Nummelin on kertomusvuoden 2009 aikana toiminut opetusministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston sekä koulutus- ja tiedepolitiikan osaston yhteisesti käynnistämän *Kansallinen digitaalinen kirjasto 2007–2011* -hankkeen saatavuus-jaoston jäsenenä. Jaoston tehtävänä on suunnitella kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteisen kansallisen hakupalvelun kehittämishanke ja ohjata sen toteuttamista sekä edistää digitaalisessa muodossa olevien kirjastojen, arkistojen ja museoiden kulttuuriaineistokokonaisuuksien liittämistä hakupalveluun. Nummelin on myös *Kuvataiteen keskusarkiston/Valtion taidemuseon* koolle kutsuman valtakunnallisen *Kuvataiteen dokumentointi, arkistointi ja kirjasto* -hankkeen hanketyöryhmän jäsen.

Esko Nummelin on toiminut *Satakunnan Käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen* kulttuuritieto- ja taiteenteoreettisten aineiden tuntiopettajana. Hän on vastannut Turun yliopiston alaisen *Porin yliopistokeskuksen Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen* tuottaman museologian perusopintoihin kuuluvan *Museot yhteiskunnallisina toimijoina* -osion Museoiden kansainvälinen toiminta - osasta sekä *Turun yliopiston museologian aineopintojen Museokokoelmat sosiaalisissa prosesseissa* -kokonaisuudesta. Nummelin on Taiteen keskustoimikunnan alaisen *Kuvataiteen näyttöapurahalautakunnan* puheenjohtajan varajäsen kaudella 2007–2009 sekä *Maire Gullichsenin taidesäätiön* hallituksen varajäsen.

Intendentti Inkamajja Iltiä on jäsenenä *Saavutettava Satakunta* -hankkeen ohjausryhmässä, jonka tavoitteena on fyysiseen ja kulttuuriseen saavutettavuuteen liittyvä maakunnallinen verkostoituminen sekä yhteisten saavutettavuusstandardien luominen. *Saavutettava Satakunta* -hankkeen tuloksena syntyviä standardeja pyritään jakamaan myös laajempaan maakunnalliseen ja valtakunnalliseen käyttöön. *Saavutettava Satakunta* -hanke on esitelty valtakunnallisesti Porin taidemuseossa huhtikuussa 2009 järjestetyillä Valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä. Intendentti on toiminut taidemuseujohtaja Esko Nummelinin sijaisena Kansallinen digitaalinen kirjasto 2007–2011 -hankkeen saatavuusjaoston kokouksessa 11.9.2009.

Inkamajja Iltiä on kirjoittanut luettelotekstin kuvataiteilija Jukka Rusasen *Pursuit*-näyttelyn luetteloon (Gallery Kalhama-Piippo Publications A 003/2009). Rusasen näyttely järjestettiin Gallery Kalhama-Piipossa Helsingissä 17.4. – 12.5.2009. Iltiä on toiminut Kankaanpään taidekoulun/Satakunnan ammattikorkeakoulun valmistuvien opiskelijoiden lopputöiden tarkastajana. Intendentti on luennoinut aiheesta *Välineistä välisyyksiin* Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osastossa professori Harri Laakson järjestämässä luentosarjassa *Teoksen rajat ja kontekstit* sekä toiminut Kuvataideakatemian opiskelijan Alma Heikkilän kuvataiteen maisterin opinnäytetyön tarkastajana marraskuussa 2009.

Museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen on Museopedagoginen yhdistys *Pedaali ry:n* jäsen. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää museopedagogista toimintaa taidemuseoissa ja muissa kulttuurilaitoksissa. Pedaali ry. vahvistaa museopedagogien ammattikunnan identiteettiä ja arvostusta sekä tukee jäsentensä ammatillista kehittymistä. Museolehtori on jäsenenä Porin kaupungin kulttuuritoimen ja perusturvan asettamassa seniorityöryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää senioriväestölle suunnattuja kulttuuripalveluja. Hän on myös *Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median* -laitoksen Osastoneuvoston varajäsen. Lisäksi hän on jäsenenä Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston Projektiryhmässä sekä Visuaalinen kaupunkitutkimus -hankkeessa.

Mirja Ramstedt-Salonen on toiminut kouluttajana teemalla *Vauvaperhe taidenäyttelyssä* Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston järjestämässä Vauvojen värikylpy -metodia esittelevässä täydennyskoulutuksessa.

Museolehtori Anni Venäläinen on luennoinut museopedagogiikasta Turun yliopiston *Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen* museologian perusopintojen kurssilla. Lisäksi hän on toiminut ohjausryhmän jäsenenä syyskaudella 2009 Suomen museoliiton koordinoimassa, ESR-rahotteisessa *Avara museo - Kehittyvä oppimisympäristö aikuisille* -hankkeessa. Anni Venäläinen on Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry:n ja Kulttuuriyhdistys Mustekala ry:n jäsen. Keväällä Venäläinen toimi jäsenenä Satakunta Senaatintorilla -tapahtumaan liittyvän Julkinen kätkö -näyttelyn seitsemän -henkisessä kuratointiryhmässä. Satakuntalaista nykytaidetta esit-

televän näyttelyn toteutti Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto, ja se oli esillä Helsingin kaupungin talon Virka Galleriassa 20.05. – 31.08.2009. Venäläisen kirjoittamia tekstejä on vuoden 2009 aikana julkaistu Mustekala.info -verkkojulkaisussa, sekä Julkinen kätkö -näyttelykatalogissa. Kevätkaudella 2009 Venäläinen toimi Porin taidekoulun iltalinjan lopputyö- ja portfolio seminaarien ohjaajana. Hän sai Porin Saskiat ry:n vuoden 2009 näyttelystipendin, johon liittyvä Pään kokemukset -näyttely oli esillä Porin galleriassa 26.09. – 13.10.2009.

Suuren näyttelyhallin 3D-mallinos, joka on toteutettu Autodesk Revit Architecture 2010 -ohjelmalla.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Taidemuseorakennus

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti *Carl Johan von Heidekenin* (1832–1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti *Gustaf Nyströmin* (1856–1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostöille laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky *Kristian Gullichsenin* johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Pakkahuoneen lähes 3000 m² käsittävä saneeraustyö toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen vaiheen aikana valmistuivat museon pieni näyttelysali, so. nykyinen kahvila, aula ja silloinen kahvilatila, so. projektihuone, joka nykyisin toimii näyttelytilana (yhteensä noin 300 m²). Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön suuri näyttelyhalli (noin 800 m²). Kokonaisuudessaan rakennus valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöön. Mainittujen tilojen lisäksi pakkahuoneeseen saatiin taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, valokuvauslaboratorio, valokuvausstudio, toimistotilat ja luentosali. Itäpäädyn ateljeetiloissa toimivat päivähoiton työpaja sekä arkkitehtuurin työpaja. Taidemuseorakennuksen länsipäädyn tiloihin on keskitetty teosten kehystys- ja kunnostustyöt. Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Porin kaupungin rakennusvirasto on vakuuttanut museorakennuksen.

Taidemuseon lisärakennuksen, siiven, rakentamisen yhteydessä vuosina 1999–2000 taidemuseon kahvio siirrettiin tarkoituksenmukaisempaan paikkaan ja se uusittiin täydellisesti. Kahvion yhteyteen toteutettiin museon kirjakauppa. Tähän liittyen projektihuone järjestettiin uudestaan ottamalla osa tilasta museon tieteellisen arkiston ja myyntivaraston käyttöön. Vuoden 2006 aikana toteutettiin taidemuseon länsipäädyn porraskäytävän kulkujärjestelmiin liittyvät muutokset ja seuraavana vuonna saatiin pääsisäänkäynti palvelemaan liikuntaesteisiä. Kertomusvuoden 2009 aikana saatiin valmiiksi luentosalin hissi ja Inva-WC -tilat. Suuren näyttelyhallin tiloista on toteutettu 3D-mallinnos ja siiven näyttelytilan mallintaminen on aloitettu.

Taideteosvarastot

Alkuperäisen taidemuseorakennuksen taideteosten varastointitilat käsittävät maalausten ja grafiikan varastointiin kalustetun varastohuoneen sekä veistosvaraston, joiden yhteinen kokonaiskapasiteetti on 160 m², minkä lisäksi varastointikäyttöön on jouduttu ottamaan käytävätiloja 38 m². Vuodesta 1998 taidemuseolla on ollut Otavankatu 3:ssa erillinen taideteosten säilyttämistä varten varustettu ja asianmukaisesti ilmastoitu varastotila. DNA Palvelut Oy:n omistamassa kiinteistössä sijaitsevan varaston kokonaispinta-ala on 685 m² ja se on liitetty taidemuseon sisäiseen tietoverkkoon. Tila on suojattu automaattisilla murto- ja palohälyttimillä. Varastotilat ovat laajuudeltaan riittämättömät, Otavankadun osalta kalustukseltaan ja käytettävyydeltään puutteelliset, osin epäkäytännölliset ja tehottomat. Jotta taidemuseo voisi myös tältä osin vastata 2000-luvun haasteisiin, taidemuseo on yhdessä Satakunnan Museon kanssa käynnistänyt kokoelmakeskushankkeen. Museoiden yhdessä teknisen palvelukeskuksen kanssa laatima 24-sivuinen Kokoelmakeskushankkeen tarveselvitys valmistui 30.05.2008.

Siipi

Vuonna 1999 käynnistyivät taidemuseorakennuksen eteläpuolelle, ns. raatihuoneen mäkeen sijoittuvan uuden näyttely- ja yleisöpalvelutilan rakennustyöt. Laajennuksen suunnittelusta vastasi Arkkitehdit Ky Gullichsen, Vormala arkkitehti *Kristian Gullichsenin* johdolla. Näyttelytilan harjannostajaisia vietettiin 15.10.1999. Piha- ja ympäristötyöt valmistuivat keväällä 2000, jolloin rakennus otettiin käyttöön. Uudisrakennuksen vihkiäisiä vietettiin 10.06.2000. Laajennusosan bruttoala on 430 m², mistä varsinaista taidenäyttelytilaa on 264 m².

Laajennusosa sijoittuu asemakaavallisesti Porin kaupungin vanhimmalle alueelle. Rakennustöiden yhteydessä paikalta löytyi 1600-luvulle palautuva holvattu kivikellari, joka päätettiin säilyttää osana uudisrakennusta. Kellari konservoitiin ja siihen liittyen rakennettiin noin 65 neliömetrin suuruinen näyttelytila.

Kesänäyttely *BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO* esitteli Schulténin tuotantoa neljän vuosikymmenen ajanjaksolta. Kokonaisuudesta vastasi arkkitehti Kirsi Gullichsen.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Maire Gullichsenin taidesäätiön, Maire-a-säätiön, ARTEKin ja Alvar Aalto -museon kanssa. Kuva Erkki Valli-Jaakola.

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖ JA TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA

Maire Gullichsenin taidesäätiö ja säätiön hallitus

Maire Gullichsenin taidesäätiö on perustettu 31.08.1971. Taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, jonka kokoonpano on kertomusvuonna ollut seuraava. Hallituksen puheenjohtajana on 06.06.2008 alkaen toiminut *Maire Gullichsen-Ehrnrooth*. Jäsenet ovat taidemaalari *Carolus Enckell*, Porin kaupungin apulaiskaupunginjohtaja Kari Hannus, hallintotieteiden tohtori Heikki Koski ja näyttelyvaihtokeskus FRAMEn johtaja *Marketta Seppälä* sekä varajäsenenä galleristi *Ilona Anhava* ja taidemuseonjohtaja *Esko Nummelin*. Taidesäätiön sihteerinä ja asiamiehenä on 01.12.2003 lähtien toiminut Porin kaupungin henkilöstöpäällikkö *Helena Metsälä*.

Taidesäätiön sääntöjen ajantasaistamiseksi sekä hallinnon uudelleenjärjestämiseksi ja hyvän hallinnon takaimiseksi päätti taidesäätiön hallitus kokouksessaan 30.05.2006 esittää Patentti- ja rekisterihallitukselle säätiön sääntöjen muuttamista. Patentti- ja rekisterihallitus vahvisti säätiön hallituksen esittämän sääntömuutoksen päätöksellään 03.05.2007. Tehty muutos ei koskenut säätiön tarkoitusta. Uusittujen sääntöjen mukaan Porin kaupunginhallitus valitsee taidesäätiön hallitukseen kaksi jäsentä ja yhden varajäsenen ja Mairea-säätiö valitsee hallitukseen kolme jäsentä ja yhden varajäsenen.

Taidesäätiön toiminta vuonna 2009

Maire Gullichsenin taidesäätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna yhden kerran. Vuosikokous järjestettiin Porin kaupungintalossa 29.05.2009. Asioita kertyi kaikkiaan kahdeksan pykälää. Sääntömääräisten asioiden ohella kokous keskusteli eri tyyppisistä toimintamahdollisuuksista ja menettelytavoista, joiden avulla hallitus voi tukea säätiön tarkoituksen toteuttamista. Todettiin varojen keruun merkitys ja sovittiin alustavasti menettelytavoista.

Varojen keruuseen liittyen kokous kirjasi taidesäätiölle tehdyt lahjoitukset. Lahjoittajat ovat: *Galerie Anhava*, joka ilmoitti sitoutuvansa lahjoitussummaan kolmen vuoden ajaksi, *Toiminimi Martti Anhava*, *Elmeri Anhava*, *Maire Gullichsen-Ehrnrooth* sekä *Kirsi Gullichsen* / ARX ARKKITEHDIT OY.

Edellisten lisäksi vuosikokous kävi keskustelun taidesäätiön mahdollisista tulevista toimintamuodoista. Esille nousseet ideat käsittivät mm. pedagogisia tapahtumia ja näihin liittyvän materiaalin tuottamista, säätiön kokelman ja nuorten taiteilijoiden yhteisnäyttelyiden järjestämistä sekä kansainvälistä yhteistyötä.

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA

Porin taidemuseon peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.08.1971 perustama Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka vuonna 1971 käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taide-museon hallintaan kun museotilat valmistuivat syyskuussa 1981. Porin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ja taidesäätiön välisen sopimuksen kokoelman säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä 25.08.1980.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta 1980-luvulle pääpainon ollessa uudemmassa, sotien jälkeisessä kuvataiteessa. Kokoelmassa on edustettuina useita modernin suomalaisen kuvataiteen piiriin lukeutuvia taiteilijoita, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen. Taidesäätiön pitkäaikaisen puheenjohtajan, professori Lilli Alasen sanoin Maire Gullichsenin taidesäätiön taidekokoelma edustaa taidetta, jossa *"pääpaino ei ole niinkään tunteiden ja ahdistuksen ilmaisussa eikä käsitteiden, sosiaalisten tai poliittisten realiteettien kuvaamisessa vaan etupäässä valon ja materian, värin, muodon, tilan ja massojen yhteisvaikutuksien tutkimisessa ja hallitsemisessa."* *"Kokoelma kertoo määrätietoista, vuosikymmeniä kestäneestä, itsepäisestä ja uskollisesti samoja periaatteita ja ihanteita noudattaneesta, johdonmukaisesta uurastamisesta. Tämän myötä myös kokoelman voima on syntynyt. Porin kaupungin ja taidesäätiön välisen sopimuksen nojalla kokoelma on talletettu Porin taidemuseoon, joka omalta osaltaan huolehtii sen säilyttämisestä ja yleisölle esittelemisestä."*

Porin taidemuseoon talletettujen Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä kaikkiaan 535. Ne on kirjattu inventaarionumeroille 1-549.

Kokoelman konservointi

Säätiön hallituksen tilaamista konservointitoista valmistui *Alberto Vianin* marmoriveistos *Miehen torso*, vuodelta 1966 (MG 0484). Konservoinnin yhteydessä Porin taidemuseon tiloissa tehdyt nostot ja siirrot suoritti *Kuljetusliike Teemu Riikonen Oy*:n työntekijät *Keijo* ja *Tommi Riikonen*. Veistoksen kiinnitystapin suorituslaitteen sekä korjauksessa käytetyn prikan suunnitteli ja valmisti seppä *Voitto Muronen*. Konservaaattorina toimi *Konservointi- ja museopalvelut Lasse Mattila Oy*:stä konservaaattori *Lasse Mattila*.

Konservoinnin kokonaiskustannukset nousivat 3774,68 euroon. Summasta 2208,20 euroa muodostuu konservointiyrityksen laskusta. Raskaan teoksen siirtämiseen ja nostoihin käytetyn kuljetusliikkeen sekä suorituslaitteen valmistukseen käytetyn sepän laskutus nousi 1566,48 euroon.

Konservointi- ja museopalvelut Lasse Mattila Oy:n laatima konservointiraportti on päivätty 29.05.2009. Raportti toteaa johtopäätöksensä, että tehdyn selvityksen ja käytössä olleen lähdeaineiston valossa teos on palautettu alkuperäiseen asentoonsa. Teoksen kallistumisen jatkoseurantaa varten veistos tulee valokuvata niin, että teoksen pinnalle on heijastettu laservaaitsimella useita yhtäaikaista pysty- ja vaakasäteitä. Dokumentointi tulee ottaa useasta eri suunnasta ja niin, että sama kuvaustilanne saadaan toistettua tarvittaessa uudelleen seuranta varten.

Veistokselle tehtyjen puhdistuskokeiden perusteella teos on niin puhdas, kuin se tällä hetkellä käytössä olevilla metodeilla museon tiloissa on mahdollista.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman esittelyt:

10.10.2008 – 01.02.2009

Projektihuone

UNTO PUSA – FIGUURIN MONUMENTAALISUUS JA KOSMISET MUODOT**Maire Gullichsen ja modernismi -sarja**

Täsmällisiä ja geometrisia muotoja ihaillaan, mutta vain valpas ja herkkä hahmottelija pystyy valamaan geometriisiin kuvioihin rytmillisen ilmeikästä elämää. Luova taide ei ole velttoa estetiikkaa eikä salamyhkäisesti mummisevaa hurmahenkisyyttä. Kaikki taide on elävää dynamiikkaa, joka luo ja muovaa oman ympäristönsä. Näin kirjoitti Unto Pusa Plastillinen sommittelu -oppikirjassaan huomauttaen lukijoilleen samalla niistä rajoituksista, joita taiteen opettamisessa kohdataan.

Figuurin monumentaalisuus ja kosmiset muodot -näyttely tarkasteli suomalaisen monumentaalimaalauksen mestarin ja taiteenteoreetikon tuotantoa Pusan taiteelle ominaisen Kolmen sulottaren tematiikasta.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä *Etelä-Karjalan taidemuseon*, *Helsingin kaupungin taidemuseon* ja *Aineen taidemuseon* kanssa.

Seuraavat Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvat teokset olivat esillä näyttelyssä:

Unto Pusa, Käsiinsä nojaava nainen, 1951, MG 0324

Unto Pusa, Kaksi naishahmoa, 1965, MG 0099

Unto Pusa, Janus, 1970, 0100

13.02. – 31.05.2009

Projektihuone

KAIN TAPPER**Syysillat, kesäillat. Näitä tunnelmia minä hain**

Näyttely rakennettiin yhden maamme arvostetuimman kuvanveistäjän teoksista. Siinä oli esillä Porin taidemuseon kokoelmista valittuja teoksia eli Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan, Porin kaupungin taidekokoelmaan, Lars Johnssonin ja Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmaan kuuluvia veistoksia, puureliefejä ja mitaleita.

Seuraavat Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvat teokset olivat esillä näyttelyssä:

Kain Tapper, Ennen ukkosta, 1971, MG 0372

Kain Tapper, Kuutamo, 1975, MG 0374

Kain Tapper, Putous, 1979, MG 0375

Kain Tapper, Sade, 1973, MG 0462

16.10.2009 – 31.01.2010

Projektihuone

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ**Pedagoginen näyttely Maire Gullichsen ja Modernismi -sarjassa.**

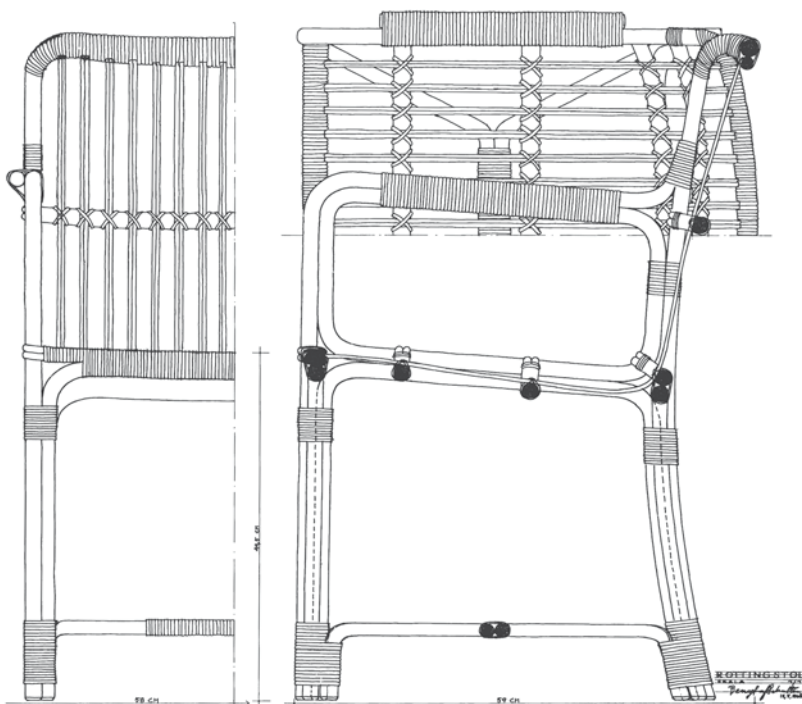
Matkalla kaupungin yössä oli maalauksen keinoin toteutettu tutkimusmatka Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman teoksiin. Esillä olleet maalaukset ja veistokset muodostivat tarinan, joka rakentui kaupungille ja sen reunamille suuntautuvan yöllisen kävelyretken ympärille. Läpi teosten kulkevana teemana oli tutkielma valosta ja pimeydestä. Teosten tulkitsijoina toimivat kuvataideluokkien 4B, 7B ja 9B -luokkien oppilaat, jotka kommentoivat ja veivät eteenpäin esillä olevien teosten teemoja.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Cygnaeuksen koulun, Porin suomalaisen yhteislyseon koulun sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Näyttelyssä olivat esillä seuraavat Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman teokset:

Carl-Gustaf Lilius, Sarjasta "Linnunsiipinen nainen", 1966, MG 0362

Ernst Mether-Borgström, Kaupungin yö, 1969, MG 0089

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO
 BEN AF SCHULTÉN OCH ARTEKS TRADITION
 BEN AF SCHULTÉN AND THE ARTEK TRADITION

Näyttely | Utställning | Exhibition 29.05.–27.09.2009

Porin taidemuseo | Björneborgs konstmuseum | Pori Art Museum

ALVAR AALTO MUSEO MUSEUM

artek

MAIREA
 SÄÄTIÖ
 STIFTELSEN
 FOUNDATION

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖ

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO
 Julisteen suunnittelu Susanna Raunio Keto Design

Thomas Nyqvist, Nostalgia, 1988, MG 0529
Hannu Sakari Marttinen, Silta, 1985, MG 0537
Niilo Hyttinen, Matkalla, 1971, MG 0065
Sulho Sipilä, Johanneksen kirkko yöllä, 1930, MG 0121
Tor Arne, Päivänvalomaalaus III, 1989, MG 0540

Maire Gullichsenin elämäntyöhön liittyi läheisesti myös Porin taidemuseon kesäkauden näyttely:

29.05. – 27.09.2009

Projektihuone

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO

Sisustusarkkitehti ja huonekalusuunnittelija Ben af Schultén oli Maire Gullichsenin läheinen ystävä. On sanottu, että Gullichsenin ja af Schulténin yhteisymmärrys sisustuskäytännöissä oli saumaton. Artekin taiteellisen johtajan tehtävänä oli Aalto-mallistoihin soveltuvien uusien mallien suunnittelu ja kokonaisuuden kehittäminen. Ben af Schultén suunnitteli Artekille kalusteita, minkä lisäksi hän teki sisustus-, näyttely- ja messusuunnitelmia sekä suunnitteli käyttögrafiikkaa ja näyttelyjulisteita.

Päivätyönsä ohella Ben af Schultén osallistui aktiivisesti Galerie Artekin ja sen seuraajan toimintaan sekä asiantuntijana että mm. graafisena suunnittelijana. Ben af Schulténille myönnettiin vuonna 1999 Sisustusarkkitehdit SIO ry:n huonekalupalkinto elämäntyöstään Artekin suunnittelijana, Ilmari Tapiovaara -palkinto vuonna 2005 sekä Pro Finlandia -mitali vuonna 2008.

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO -näyttely esitteli af Schulténin tuotantoa neljän vuosikymmenen ajanjaksolta. Kokonaisuudesta vastasi arkkitehti Kirsi Gullichsen ja se toteutettiin yhteistyössä Maire Gullichsenin taidesäätiön, Mairea-säätiön, ARTEKin, Design-museon ja Alvar Aalto -museon kanssa.

Muut Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman teoskohtaiset esittelyt

Taidemuseon aulassa on pysyvästi esillä:

Alberto Viani, Miehen torso, 1966, marmori, MG 0484

Helene Schjerfbeck, *Koristekurpitsoja*
1937, öljy kankaalle, 49 x 60 cm
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

HELENE SCHJERFBACK
Koristekurpitsoja, 1937

Teoslainaukset Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta muihin näyttelyihin

KAUKO LEHTINEN

Wäinö Aaltosen museo, Turku, 10.10.2008 – 11.01.2009

MG 0442 Kauko Lehtinen, Jeannette Contante, 1974, tussi, 35 x 35 cm

MG 0039 Kauko Lehtinen, Kannukset, 1974, tussi, 64 x 47 cm

MG 0443 Kauko Lehtinen, Uudet silmälasit, 1973, tussi, 64,5 x 47,5 cm

MG 0079 Kauko Lehtinen, Uurtokuvia, 1971, reliefipaino paperille, 52,5 x 37,5 cm

UNTO PUSA JA NÄKEMISEN TAITO

Hyvinkään taidemuseo, 23.01. – 13.04.2009

MG 0504 Unto Pusa, Ympyrä neliössä, "Hommage á Delaunay II", 1957, öljy, 100 x 100 cm

TOIMIVIA DIMENSIOITA – LARS-GUNNAR NORDSTRÖMIN MAALAUKSIA JA VEISTOKSIA 1950-LUVULTA LÄHTIEN

Järvenpään taidemuseo, 15.04. – 30.09.2009

MG 0097 Lars-Gunnar Nordström, Dimensionaalisia tilanteita, 1964, öljy kovalevyllä,
200 x 122 cm

HELENE SCHJERFBECK I EKENÄS – HELENE SCHJERFBECK TAMMISAARESSA

Ekenäs museum – Tammisaaren museo, 23.04. – 27.09.2009

MG 0408 Helene Schjerfbeck, Omakuva, 1913–26, hiili ja öljy kankaalle, 32 x 24 cm

MG 0409 Helene Schjerfbeck, Koristekurpitsoja, 1937, öljy kankaalle, 49 x 60 cm

PILVI – TAITEELLISIA SÄÄILMIÖITÄ

Gallen-Kallelan museo, Espoo 05.06. – 13.09.2009

MG 0407 Tyko Sallinen, Kevättalvi, 1914, öljy kankaalle, 49 x 53 cm

Tutkimus- ja julkaisutoiminta

Porin taidemuseo jatkoi kertomusvuonna kokoelmiinsa kuuluvien teosten digitointityötä opetusministeriön myöntämän valtionavustuksen, ns. Myytti-rahamurvin.

Taidesäätiön kokoelmaan liittyviä julkaisuja ei sisältynyt Porin taidemuseon vuoden 2009 julkaisuohjelmaan. *BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO* -näyttelyn yhteydessä ilmestyi 32-sivuinen julkaisu yhteistyössä Maire Gullichsenin taidesäätiön, Maire-säätiön, ARTEKin, Alvar Aalto -museon ja Kirsi Gullichsen ARX ARKKITEHDIT Oy:n kanssa.

Mairea-säätiön taideteokset Porin taidemuseossa

Mairea-säätiön omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut säilytyksessä Porin taidemuseossa 23 teosta. Maire Gullichsenin perillisten omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut Porin taidemuseossa säilytyksessä kymmenen teosta.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvista teoksista on kertomusvuonna ollut sijoitettuna Villa Maireaan seuraavat teokset:

Gunnar Elfgren, Maire Gullichsenin muotokuva, 1935, marmori, 40 x 25 x 20 cm, MG 0406.

PORIN KAUPUNGIN TAIDEKOKOELMA

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu säännöllisesti vuodesta 1959 lähtien. Vuodesta 1981 alkaen toiminnan koordinoinnista on vastannut kulttuurilautakunta ja sen alaisuudessa Porin taidemuseo.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteet rakentuvat museotoiminnassa yleisesti vakiintuneiden päämäärien ja toimintakäytäntöjen mukaan. Kartuttamisen perustan muodostavat taidemuseon peruskokoelmat. Kartuttamisen suuntaviivat ja kehittäminen muotoutuu osana museon näyttely- ja tutkimustoimintaa - museon profiilia. Kansainvälisen ja kotimaisen uudemman taiteen kehityksen rinnalla kokoelmapoliittista toimintaa on ohjannut myös museon rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Hankitut taideteokset sijoitetaan huomattavalta osin kaupungin virastoihin ja laitoksiin, joissa ne ovat julkisesti esillä. Tutkimus- ja dokumentointityön kannalta merkittävät teokset - ns. Porin taidemuseon kokoelma - talletetaan pääsääntöisesti museon tarkoitusta varten varustettuihin, asianmukaiset säilytysolosuhteet tarjoaviin varastotiloihin.

Taidemuseo huolehtii teosten luetteloinnista, kuvaamisesta, tietokonepohjaisesta rekisteröinnistä sekä sijaintirekisteristä. Virastoihin sijoitetun kokoelman taideteosten kierron - palautuksen ja uudelleensijoittamisen - yhteydessä museo on vastannut kuntokartoituksesta sekä paperipohjaisten teosten osalta uudelleenkehystyksestä. Porin taidemuseon henkilökunta vastaa virastoihin sijoitetun kokoelman ripustusteknisistä töistä.

Yksittäistapauksissa myös muut Porin kaupungin hallintokunnat hankkivat teoksia tiloihinsa. Porin taidekoulu on vuodesta 1981 kartuttanut talousarviovaroin koulun oppilastöiden kokoelmaa. Tähän taidekokoelmaan liitetyistä teoksista taidekoulu pitää omaa rekisteriään.

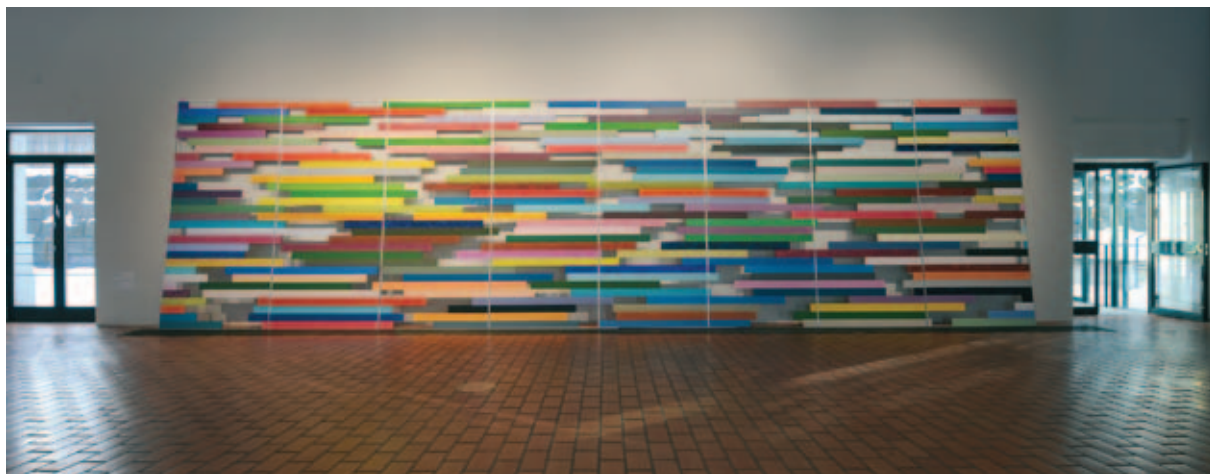
Porin taidemuseon ylläpitämä Porin kaupungin taidekokoelma käsitti kertomusvuoden päättyessä 1976 teosta.

Porin taidemuseon / Porin kaupungin taidekokoelmia koskeva kokoelmapoliittinen ohjelma

Valtion taidemuseon alainen Taidemuseoalan kehittämisyksikkö KEHYS käynnisti vuonna 2002 valtakunnallisen taidekokoelmaprojektin, jonka tavoitteena on yhdessä aluetaidemuseoiden kanssa huolehtia siitä, että maamme taidemuseot laativat toimintansa tueksi kokoelmapoliittiset ohjelmat. Tavoitteena on kannustaa museoita ja näiden kokoelmapoliittisia toimia profiloitumaan aiempaa selkeämmin. Samalla pyritään nostamaan kokoelmien rooli yhä vahvemmin museotoiminnan keskiöön. Ajatuksena on, että synergiaedut ja aiempaa tiiviimpi valtakunnallinen yhteistyö tehostavat alan toimintaa ja tuovat sen myötä uusia mahdollisuuksia.

Porin taidemuseon / Porin kaupungin kokoelmapoliittinen ohjelma saatiin päätösvaiheeseen. Taidemuseon toiminnan ja tallennuksen osalta keskeiset linjaukset ja tavoitteet ovat jo vakiintuneet ja niitä päivitetään alan kehityksen mukana. Seuraavana tavoitteena on selkiyttää eri hallintokuntien väliset kulttuuriomaisuuden hoitoon ja turvallisuuteen liittyvät vastuut mm. julkisten teosten ja kaupungin veistosomaisuuden osalta sekä sitouttaa eri osapuolet yhteisten päämääräasetteluiden taakse. Samalla kirjataan taidemuseon ja Satakunnan Museon taideteosvarallisuuteen liittyvät periaatteelliset linjaukset ja keskinäinen työnjako.

Taidemuseon tarkoituksena on aluetaidemuseotoimintaan liittyen kartoittaa alueen muiden toimijoiden tavoitteet päämääränään maakunnallisen työnjaon ja integraation luominen. Prosessin valmistelut jatkuivat.

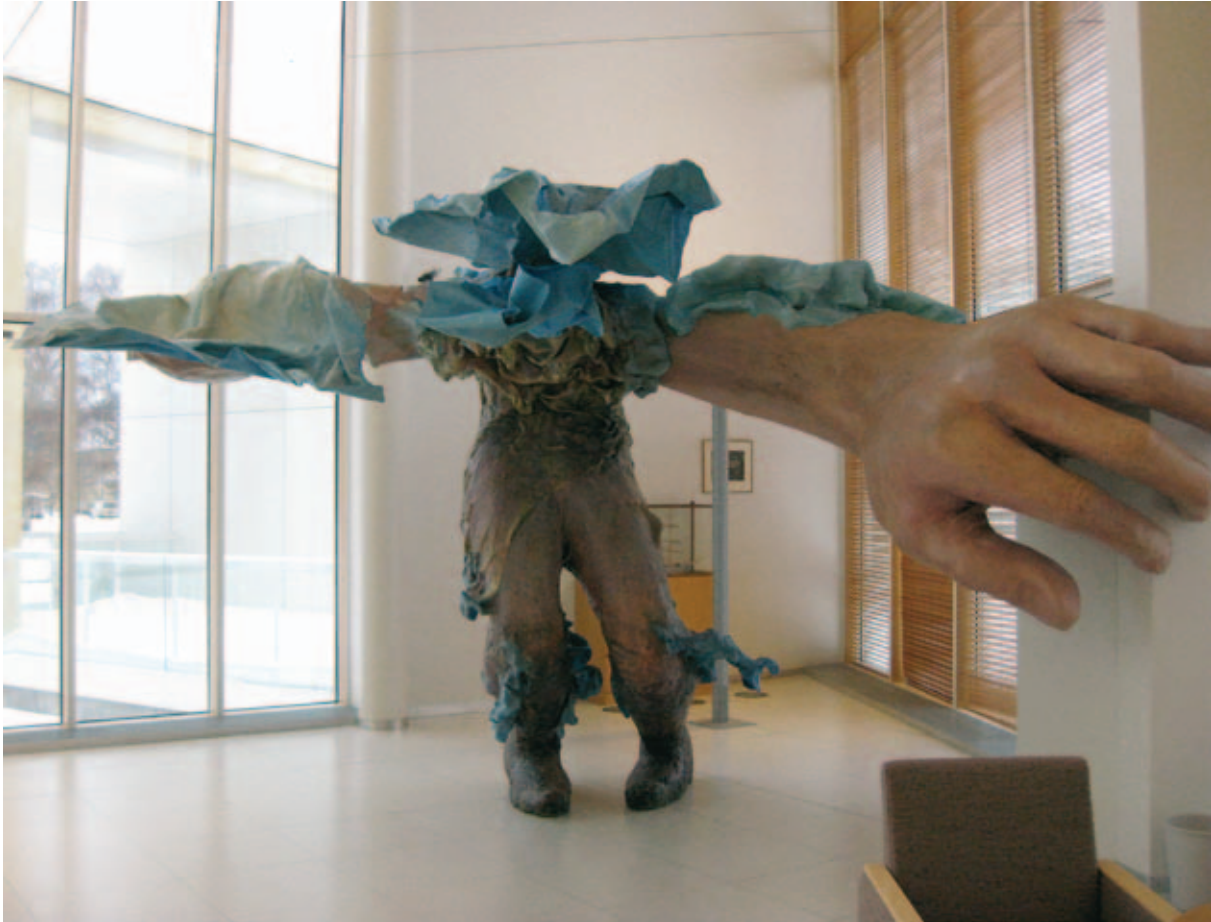

Miika Nyyssönen, *Seinämaalarin seinä*, 2005, akryylimaalaus kapalevypohjille, 300cm x 1120 cm, TM 1903.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Kertomusvuoden aikana Porin kaupungin taidekokoelmaa kartutettiin hankinnoin ja lahjoituksin seuraavilla teoksilla:

TM 1900	Ossi Somma Laulajatar, 1955, alumiini, 16 x 10 x 9,5 cm.
TM 1901	Ossi Somma Pyykinripustaja, 1958, kirjasinmetalli, 40 x 22 x 22 cm
TM 1902	Miika Nyyssönen, Luolamaalarin luola, 2005, maalattu polystyreeni, 350 x 300 x 300 cm.
TM 1903	Miika Nyyssönen, Seinämaalarin seinä, 2005, akryylimaalaus kapalevypohjille, 300cm x 1120 cm
TM 1904	Emil Cedercreutz, Eino Leino, 1920 (epäselvä), pronssireliefi, 42,5 x 32 cm.
TM 1905	Emil Cedercreutz, "Luuttua soittava enkeli", ei vuotta, pronssireliefi, 22,5 x 36,5 cm.
TM 1906	Juho Rissanen, Omakuva, Paris 4.11.1933, tussi paperille, 27 x 21 cm.
TM 1907	Erkki Kulovesi, [Kasvotutkielma], 1932, litografia, 34 x 28 cm
TM 1908	Pasi Tammi, Kaupunginhallituksen puheenjohtajan Ahti Salmen muotokuva, 2009, öljy kankaalle, 85,5 x 57 cm.
TM 1909	Sulo Salmi, Satakunnan Museo, 1973, öljy kankaalle, 63,5 x 94 cm.
TM 1910	IC-98 Theses on the Body Politic (Shadows), 2008-2009, digital animation, File size: 15,6 Gb, Edition 5.
TM 1911	IC-98 Theses on the Body Politic (The Descent), 2008, digital animation, File size 1,05 Gb, Edition 5.
TM 1912	Bob Verschueren, Viburnum, 2003, Phytoengraving / Phytogravure (monotypia paperille), 25,5 x 18 cm.
TM 1913	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aucuba, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1914	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Chataignier, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1915	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lilas 1, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1916	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lys, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1917	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Chataignier, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1918	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lilas , 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1919	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Rhododendron, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1920	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Chêne, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1921	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Tremble, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1922	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Tilleul, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
TM 1923	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Glycine, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1924	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" not named, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1925	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" not named, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1926	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Tulipier, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1927	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aubépine, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1928	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aucuba, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1929	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aucuba, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3

TM 1930	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Chêne d'Amerique, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1931	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Betterave, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1932	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Cerisier, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1933	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Fenouil, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1934	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Blè barbu, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1935	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Hortensia, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1936	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" not named, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1937	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Châtaignier, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1938	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lierre, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2005
TM 1939	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Viburnum, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2005
TM 1940	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Châtaignier, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1941	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lierre 2, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1942	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Viburnum, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1943	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Bouleau, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1944	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Branche de lilas, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1945	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Laurier, 2008, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1946	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lierre, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1947	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Tiges de rosier, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1948	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Glycine, 2008, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1949	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Figuier, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1950	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Branche d'aucuba, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1951	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Glycine, 2008, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1952	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Branche, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1953	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Poireau, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1954	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" not named, 2008, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
TM 1955	Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aucuba, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3

Paavo Paunu, *Taivas putoaa*, 2006, alkydi ja öljy lasikuidulle, polyuretaani, puu, 295 x 415 x 310 cm, TM 1975.
Kuva Hilkka Kuusijärvi.

- TM 1956 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Poncirus trifoliata, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1957 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Aspidistra, 2008, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1958 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Branche de glycine, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1959 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Rosier, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 2/3
- TM 1960 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Artichaut, 2009, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1961 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Tiges de lierre, 2005, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1962 Bob Verschueren, Serie "Miniatures végétales" Lys, 2006, digital print on Hahnemüller paper, 30 x 45 cm, 1/3
- TM 1963 Leonid Kusmin, Lapsuus, nuoruus, vanhuus, 1922, öljy kankaalle, 173 x 539 cm (kehystettynä).
- TM 1964 Leonid Kusmin, Asetelma, 1921, akvarelli, guassi, 45 x 60 cm.
- TM 1965 Leonid Kusmin, Asetelma, 1923, pastelli, 33 x 49 cm.
- TM 1966 Leonid Kusmin, August Lipsasen muotokuva, 1922, öljy kankaalle, 80,5 x 65,5 cm.
- TM 1967 Jussi Pohjonen, August Lipsanen muotokuva, 1946, k. 44 cm. pronssi.
- TM 1968 Jussi Pohjonen, Maisema, 1953, akvarelli, 30,5x34,5 cm.
- TM 1969 Kari Huhtamo, Erkki Lipsasen muotokuva, 1978, pronssi, 42 cm x 35 x 23 cm.
- TM 1970 Olavi Jalkanen, Erkki Lipsasen muotokuva, 1971, öljy kankaalle, 92,5 x 73 cm
- TM 1971 Timo Sälekivi, Tämä, 2009, akryyli kankaalle, 90 x 120 cm.
- TM 1972 Anne Rossi, Portti, 2009, öljy kankaalle, 90,5 x 145 cm.
- TM 1973 Tuula Lehtinen, Maankaari, 1992, akvatinta, viivasyövytys, 60 x 80 cm.
- TM 1974 Tuula Lehtinen, Taivaankansi, 1992, akvatinta, viivasyövytys, 60 x 80 cm.
- TM 1975 Paavo Paunu, Taivas putoaa, 2006, alkydi ja öljy lasikuidulle, polyuretaani, puu, 295 x 415 x 310 cm.
- TM 1976 Maarit Lipsanen-Rogers, Kuutamokalastaja, 2009, väripuupiirros, 40 x 33 cm.

Kari Huhtamon veistämä Erkki Lipsasen muotokuva ja *Leonid Kusminin* vuonna 1921 maalaama suurikokoinen triptyykki Porin Raatihuoneen Taksoituskamari -nimisessä huoneessa.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Kauppaneuvos August Lipsasen ja kauppaneuvoksetar Impi Lipsasen perillisten lahjoitus

Kauppaneuvos *August Lipsasen* ja kauppaneuvoksetar *Impi Lipsasen* perilliset päättivät elokuussa 2009 pidetyn sukukokouksen perusteella tehdä Porin kaupungille lahjoituksen, jonka keskeisen osan muodostivat Raumalla sijaitsevan *Vanha-Lahden kartanon* salin esineistö ja taideteokset.

Liikemies, kauppaneuvos August Lipsasen (1876–1948) 1910-luvulla perustama tuontikappaa harjoittava *Aug. Lipsanen* -toiminimi kasvoi yhdeksi maamme suurimmista yksityishenkilön omistamista tukkuliikkeistä. Liikevaihdolla mitaten se oli 1930-luvun lopulla maamme suurin. August Lipsasen työtä jatkoi toimitusjohtajana kauppaneuvos ja Ranskan kunniakonsuli *Erkki Lipsanen*, joka monen luottamustehtävänsä ohella toimi vuosia mm. Porin kaupungin verotuslautakunnan ja satamajohtokunnan puheenjohtajana.

Porin kaupungin vastaanottamaan lahjoituskokonaisuuteen kuuluu venäläissyntyisen, Suomeen emigroituneen taidemaalarin ja -graafikon *Leonid Kusminin* (s.13.10.1891 Roslavissa – k. 30.5.1951 Helsingissä) vuonna 1921 maalaama suurikokoinen triptyyppi, jonka teemana ovat lapsuus, aikuisuus ja vanhuus. Muita taideteoksia ovat mm. Erkki Lipsasen pronssinen muotokuva, jonka on veistänyt *Kari Huhtamo*. Taideteosten lisäksi lahjoituskokonaisuuteen kuuluu kristallinen kattokruunu, konsolipöytä ja peili sekä kaksi biedermeier-tyylistä sohvakalustoa. Porin kaupunki sijoitti esineet raatihuoneen tiloihin.

Lahjoituksen julkistustilaisuus järjestettiin raatihuoneella perjantaina 25.09.2009. Luovutuspuheenvuoron piti lahjoittajien edustajana varatuomari, ekonomi *Juhani Lipsanen*. Lahjoituksen vastaanotti Porin kaupunginhallituksen puheenjohtaja *Pentti Kilku*. Lahjoituksen esittelystä vastasi taidemuseonjohtaja *Esko Nummelin*. Kaupunkilaisille järjestettiin mahdollisuus tutustua esineistöön tuoreeltaan *Porin päivän* yhteydessä, jolloin raatihuone oli avoinna yleisölle. Sunnuntai-iltapäivän kuluessa lahjoitukseen tutustui 300 henkilöä.

Porin kaupungin taidekokoelmaan lahjoitetut teokset kirjattiin kokoelmaan inventaarionumeroilla TM 1963 – TM 1970. Kaikkiaan kuusi taideteosta sijoitettiin Raatihuoneen tiloissa *Tuulaakikamari* ja *Taksoituskamari* -nimisiin huoneisiin. Huonekalut sijoitettiin Tuulaakikamariin ja kruunu sekä konsolipöytä peileineen *Torninvartijan kamariin*.

Taideteosten ja huonekalujen konservoinnin kokonaiskustannusten kattamiseksi *Svenska Kulturfonden i Björneborg* -säätiö teki Porin kaupungille merkittävän lahjoituksen, minkä turvin maalausten puhdistus- ja esineistön konservointitoimenpiteet käynnistettiin. Kristallikruunun huoltaminen ja puhdistus tapahtui *Satakunnan Museon* esinekonservaattori *Kaisa Lindewallin* johdolla. Kruunun sähköistys uusittiin. Leonid Kusminin maalama August Lipsasen muotokuva ja sen kehys konservoitiin. Työstä vastasi konservaattori *Sari Tuomio* Laihialta.

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

PILVIIN PIIRRETTY – Aasialaista nykytaidetta

Nykytaiteen museo Kiasma, Helsinki, 1.11.2008 – 1.2.2009

TM 1157 Yoko Ono, Painting to see the Skies, 1990, serigrafia kankaalle, 66,2 x 86,3 cm

TM 1158 Yoko Ono, Painting to see the Skies, 1990, öljy kankaalle, 178,3 x 122,4 cm

MARTTI AIHA Retrospektiivinen näyttely

Sara Hildénin taidemuseo, Tampere 27.9.2008 – 18.1.2009

TM 1002 Martti Aiha, Nainen ja aurinko, 1988, mahonki ja mustavalkoiset valokuvat, halk. 250 cm

IL LUMINATIONS. Catalunya visionária

Centre Cultura Contemporanea Barcelona, 17.02 – 24.05.2009

TM 1348 Henning Christiansen, Score I: Water music, 1991, akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

TM 1349 Henning Christiansen, Score II: Here speaks FLUXUS, 1991, akvarelli ja valokopio, 29,5 x 41,5 cm

TM 1350 Henning Christiansen, Score III: A Suitcase with a Cross Split in Half, 1991, akvarelli ja painoväri, 29,5 x 41,5 cm

TM 1351 Henning Christiansen, Score IV: Counting Song, 1963, akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

TM 1352 Henning Christiansen, Score V: Reading Time, 1991, akvarelli ja painoväri, 29,5 x 41,5 cm

TM 1353 Henning Christiansen, Score VI: 1991, tussi ja akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

TM 1354 Henning Christiansen, Score VII: 8 Air pumps x 2, 1991, akvarelli ja painoväri, 29,5 x 41,5 cm

TM 1355 Henning Christiansen, Score VIII: Didgeridoo, 1991, lyijykynä ja akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

TM 1356 Henning Christiansen, Score IX: Here speaks FLUXUS, 1991, akvarelli paperille, 29,5 x 41,5 cm

TM 1357 Henning Christiansen, Score X: Aorta Anti-Krieg Manresa, 1991, lyijykynä, tussi ja akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

TM 1358 Henning Christiansen, Score XI: Water music (Russian clocks Segorsk), 1991, akvarelli, 29,5 x 41,5 cm

SATAKUNTALAISTA MODERNISMIA Katsaus 1950 – 1980-lukujen taiteeseen

Emil Cedercreutzin museo, Harjavalta, 22.03. – 10.05.2009

TM 0174 Anja Karkku-Hohti, Stranger, öljy kankaalle, 110x120 cm

TM 0235 Anja Karkku-Hohti, Yläkö, 1972, öljy, 89x118,5 cm

TM 0896 Anja Karkku-Hohti, Iltapäivä, 1984, öljy kankaalle, 130x100 cm

TM 1054 Kaisu Koivisto, Sokea, 1989, akryyli paperille, 52x37 cm

TM 0607 Ensio Lamberg, Tyhjän pantti, 1980, sekatekniikka, 59x67 cm

TM 0692 Ensio Lamberg, Torso, 1980, sekatekniikka, 61 x 42 cm

TM 0793 Pekka Mattila, Rauhallinen tila, 1982, öljy kankaalle, 70x81 cm

TM 0995 Pekka Mattila, Reliefi, 1988, öljy kankaalle, 120 x 190 cm

TM 0966, TM 0967, TM 0968 Henry Merimaa, Sarjasta kentillä ja ristillä, 1987, 3 osaa, pigmentti, hiili ja pastelli

TM 0943 Henry Merimaa, Nimetön, 1986, puu, 37x26,5x 5,3 cm

TM 0266 Reijo Paavilainen, Vihreän kirkon kummitus, 1973, öljy kankaalle, 112x111 cm

TM 0657 Kauko Räike, Tyrsky, 1963, pronssi, 18,5x 48,5x19 cm

TM 0176 Sulo Salmi, Syysilta, 1968, öljy kankaalle, 94x135 cm

TM 0944 Veijo Setälä, Paraatipäähine, 1986, pelti, akryylimaaali, mansikkakaktus, 80x97x39 cm

TM 1057 Veijo Setälä, Feistos, 1989, teräs, 55x115x41 cm

TM 0209 Marja Tarna, Taika, 1971, öljy kankaalle, 105 x 114,5 cm.

TM 0253 Immo Tuominen, Pirunnyrkki, 1968, öljy kankaalle, 125x133 cm

RYIJY! RYA! RYIJY-RUG!

Designmuseo, Helsinki, 5.6. – 27.9.2009

TM 1012 Maija Lavonen, Polku, 1982, villa, graniitti, 45 x 1020 cm

Porin taidemuseo on teoslainausten yhteydessä perinyt maksun, joka on 33 € teokselta. Maksulla katetaan lainaustoiminnasta aiheutuneita menoja kuten pakkaus- ja käsittelykustannuksia sekä tutkijapalveluun liittyviä kuluja.

Porin taidemuseon näyttelyissä vuonna 2009 esillä olleet kaupungin kokoelman teokset:

10.10.2008 – 01.02.2009

Projektihuone

UNTO PUSA – FIGUURIN MONUMENTAALISUUS JA KOSMISET MUODOT

Maire Gullichsen ja modernismi -sarja

Täsmällisiä ja geometrisia muotoja ihaillaan, mutta vain valpas ja herkkä hahmottelija pystyy valamaan geometrisiin kuvioihin rytmillisen ilmeikästä elämää. Luova taide ei ole velttoa estetiikkaa eikä salamyhkäisesti muisevaa hurmahenkisyyttä. Kaikki taide on elävää dynamiikkaa, joka luo ja muovaa oman ympäristönsä. Näin kirjoitti Unto Pusa Plastillinen sommittelu –oppikirjassaan huomauttaen lukijoilleen samalla niistä rajoituksista, joita taiteen opettamisessa kohdataan.

Figuurin monumentaalisuus ja kosmiset muodot –näyttely tarkasteli suomalaisen monumentaalimaalauksen mestarin ja taiteenteoreetikon tuotantoa Pusan taiteelle ominaisen Kolmen sulottaren tematiikasta.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Etelä-Karjalan taidemuseon, Helsingin kaupungin taidemuseon ja Aineen Taidemuseon kanssa.

Unto Pusa, Kolmiyhteys ”Kosmos”, 1970, TM 1049

Unto Pusa, Muotoja II, 1969, TM 0845

13.02. – 31.05.2009

Projektihuone

KAIN TAPPER

Syysillat, kesäillat. Näitä tunnelmia minä hain

Näyttely rakennettiin yhden maamme arvostetuimman kuvanveistäjän teoksista. Siinä oli esillä Porin taidemuseon kokoelmista valittuja teoksia eli Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan, Porin kaupungin taidekokoelmaan, Lars Göran Johnssonin ja Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmaan kuuluvia veistoksia, puureliefejä ja mitaleita.

Seuraavat Porin kaupungin taidekokoelmaan kuuluvat teokset olivat esillä näyttelyssä:

Kain Tapper, Lauantai-ilta, 1974, TM 0307

Kain Tapper, Porin syväsatama -mitalin esivaiheen toteutus, 1986, TM 1817

Kain Tapper, Porin syväsatama -mitali 1989, TM 1176

Julkisten tilojen taidekokoelma

Porin kaupungin omistamista taideteoksista noin kaksi kolmasosaa on sijoitettuna virastoihin, joissa ne ovat päivittäin suuren yleisön nähtävillä. Kertomusvuoden aikana kaupungin taidekokoelmista sijoitettiin tai siirrettiin toimipisteestä toiseen tai virastoista palautui uudelleensijoitettavien joukkoon yhteensä 67 teosta. Virastoista lainattiin ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin 14 teosta. Näyttelylainat hoitaa taidemuseo, joka huolehtii teosten lainaukseen liittyvistä käytännön järjestelyistä ja siihen liittyvistä virallisista asiakirjoista.

Teoksia ripustettiin seuraavissa kohteissa:

- Hankintatoimisto
- Henkilöstötoimisto
- Herralahden koulu
- Koulutusvirasto
- Porin kaupungin Ympäristövirasto, Ympäristönsuojelu – ja terveys
- POSEK Porin Seudun kehittämiskeskus Oy
- Raatihuone
- Satakunnan Työterveyspalvelut Oy
- Sosiaalikeskus, Lastensuojelu
- Sosiaalikeskus, Päivähoidon ja perhetyön toimialue, Perheneuvola
- TPK Tekninen palvelukeskus
- Viikkarin Valkama

Kaupungin kokoelman teoksista konservoitiin seuraavat vuoden 2009 aikana:

TM 1012	Maija Lavonen, Polku. Ryijyteoksen puhdistus ja pakastus Designmuseon näyttelyn jälkeen Satakunnan museossa / konservaattori Hannele Suominen.
TM 1966	Leonid Kusmin, August Lipsasen muotokuva ja sen kehys / konservaattori Sari Tuomio, Laihia.

Seuraavien teosten kehyspahveja uudistettiin ja/tai kehystystä kunnostettiin/uudistettiin:

TM 0434	Ensio Lamberg, Mustaa punaisella, 1975, sekatekniikka, 44 x 62,5 cm
TM 0436	Ensio Lamberg, Pihaportti, 1972, väripuupiiirros, 30 x 42 cm
TM 0444	Eira Ruottunen, Talo mäen päällä, 1978, öljy kovalevyille, 65 x 80 cm
TM 0692	Ensio Lamberg, Torso, 1980, sekatekniikka, 61 x 42 cm
TM 0802	Olavi Jalkanen, Poika ja vuono, 1974, guassi, 48,5 x 66,5 cm
TM 1256	Harri Leppänen, Afrikka, 1990, litografia 53 x 42 cm
TM 1290	Kirsi Tiittanen, Global Questions, 1990, offset-litografia, carborundum, 49 x 64 cm
TM 1964	Leonid Kuzmin, Asetelma, 1921, akvarelli, guassi, 45 x 60 cm
TM 1965	Leonid Kuzmin, Asetelma, 1923, pastelli, 33 x 49 cm.
TM 1968	Jussi Pohjonen, Maisema, 1953, akvarelli, 30,5 x 34,5 cm

TALLENNEKOKOELMAT

Porin taidemuseossa oli vuoden 2009 lopussa 13 tallennekokoelmaa, joihin kuului yhteensä noin 1 000 taideteosta kansainvälistä ja kotimaista nykytaidetta. Tallennekokoelmien merkitys taidemuseon varsinaisten kokoelmien täydentäjinä on erittäin merkittävä sekä taloudellisessa että taiteellisessa mielessä.

Valtion vakuusrahasto hankki vuonna 1994 konkurssiin menneen Suomen Säästöpankin taidekokoelmasta 1500 teosta, jotka pääosin sijoitettiin aluetaidemuseoihin. Porin taidemuseolle osoitettiin kokoelmasta 60 satakunta-laisten pankkien kokoelmiin kuulunutta teosta.

Muut tallennekokoelmat ovat:

Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmassa on 95 teosta. Kokoelmaan kuuluvat kuusi Eric Orrin teosta kuljetettiin Poriin 12.01.2009.

Tallennekokoelma / LJ sisältää 305 teosta, joista osa on säilytettävänä omistajan kotona.

Tallennekokoelma / AJ sisältää kertomusvuoden lopussa 316 teosta, joista osa on säilytettävänä omistajan kotona.

Fluxus-kokoelmassa on 80 teosta.

IAA:n, so. Kansainvälisen taideliiton grafiikan kokoelmaan kuuluu 128 teosta.

Mairea-säätiön kokoelman taidemuseolla säilytettävä osuus on 23 teosta.

Kuudessa pienimmässä tallennekokoelmassa on kymmenen teosta tai vähemmän.

Tallennekokoelmista lainattiin vuonna 2009 ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin seuraavat teokset:

Toimivia dimensioita – Lars-Gunnar Nordströmin maalauksia ja veistoksia 1950-luvulta lähtien Järvenpään taidemuseo, 15.04. – 30.09.2009

KJL 0011 Lars-Gunnar Nordström, Dimensional Constellation I, 1963-68, öljy, 200 x 100 cm

KJL 0014 Lars-Gunnar Nordström, Relations, 1968, öljy, 175 x 122 cm

LJ 0190 Lars-Gunnar Nordström, Aktivität um ein Zentrum, (ei vuotta), öljy, 183 x 112 cm

LJ 0191 Lars-Gunnar Nordström, Nimetön, (ei vuotta), öljy, 109 x 160,2 cm

Porin taidemuseon näyttelyissä vuonna 2009 esillä olleet tallennekokoelmien teokset:

13.02. – 31.05.2009

Projektihuone

KAIN TAPPER

Syysillat, kesäillat. Näitä tunnelmia minä hain

Näyttely rakennettiin yhden maamme arvostetuimman kuvanveistäjän teoksista. Siinä oli esillä Porin taidemuseon kokoelmista valittuja teoksia eli Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan, Porin kaupungin taidekokoelmaan, Lars Johnssonin ja Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmaan kuuluvia veistoksia, puureliefejä ja mitaleita.

Seuraavat taidemuseon tallennekokoelmiin kuuluvat teokset olivat esillä näyttelyssä:

Kain Tapper, Tumma, 1990, KJL 0034

Kain Tapper, Kolmio, 1980, KJL 0032

Kain Tapper, Omakuva, 1970, KJL 0035

Kain Tapper, Kallo, 1989, LJ 0156

Kain Tapper, Taiteilijan äiti, 1978, LJ 0297

Kain Tapper, Riikka, 1999, LJ 0296

Kain Tapper, Piirustus, 2001, LJ 0298

Porin julkiset veistokset

Porin kaupungilla on merkittävä 44 ulkoveistoksen kokoelma, joka kattaa maamme taiteen kehityksen aina itse-
näisyyden alusta edellisen vuosituhannen loppuun. Vakiintuneen käytännön mukaisesti veistosten ylläpito kuuluu
muun kaupungin kiinteistöomaisuuden tavoin teknisen palvelukeskuksen alaisuuteen ja vastuulle taidemuseon
toimissa asiantuntijana. Kaupungin puistotoimi vastaa omien alueidensa osalta julkisten veistosten ympäris-
töjen, jalustojen ja soveltuvien osin myös itse teosten kunnan seurannasta sekä rutiinitoimenpiteisiin kuuluvista
puhdistustoimista sekä edelleen rakenteellisista korjaus- ja huoltotoimenpiteistä yhdessä huoltokeskuksen kanssa
ja taidemuseon/veistoskonservaattorin valvonnassa. Rakennusten ja kiinteistöjen yhteydessä olevat veistokset
ovat maalausten ja pienempien taideteosten tavoin
kunkin hallintokunnan vastuulla.

Veistoskonservaattori Lasse Mattila Konservointi- ja museopalvelut Lasse Mattila Oy:stä teki vuonna 2002 Porin
ulkoveistosten kuntokartoituksen sekä sen pohjalta toimenpidesuunnitelman. Mattilan kartoituksen perusteella
Porin ulkoveistokset ovat pääosin hyvässä kunnossa. Suurin osa kuntoinventoinnissa kirjatuihin ongelmista
on hoidettavissa tehostamalla huolto- ja puhtaanapitotoimenpiteitä.. Välttämättä korjausta vaativia veistoksia
oli Porissa Mattilan mukaan yksitoista, joista kiireelliseksi luokiteltiin tuolloin kolme. Veistosjalustojen osalta
vastaavat luvut ovat seitsemän ja neljä. Lisäksi 12 veistosta ja 15 veistosjalustaa oli suositeltavaa korjauttaa
asianmukaiseen kuntoon. Urheilukeskuksessa sijaitseva Kalervo Kallion Keihäänheittäjä -veistos (1966) on ollut
toistuvan ilkvallan kohteena. Herttoniemen Taidevalimo Oy:n vuonna 2007 korjaama pronssikeihäs on jälleen
kerran rikottu ja odottaa korjausta.

Porin kaupungin hallintaan kuuluvien julkisten veistosten määrä lisääntyi kertomusvuonna yhdellä teoksella.
Kuvanveistäjä *Sofia Saaren* tekemä presidentti *Risto Rytin* rintakuvaveistos paljastettiin Pohjoispuiston eteläpääs-
sä sijaitsevalla Rytin nimikkoaukiolla toukokuun kolmantena päivänä 2009. Teoksen paljasti presidentti *Mauno*
Koivisto. Paljastuspuheen piti Porin lyseon entinen oppilas *Jaakko Iloniemi*. Muistomerkille laskettiin muun mu-
assa Tasavallan presidentti *Tarja Halosen* kukat sekä Risto Rytin suvun seppäle. Veistoksen toteuttamisesta ja
lahjoituksesta Porin kaupungille vastasi *Porin lyseon seniorit* -yhdistys. Ryti on yksi Porin lyseon tunnetuimmista
oppilaista. Hän kävi koulua vuosina 1899-1906.

Porin taidemuseon pedagoginen yksikkö on tuottanut lähinnä koululaitoksen käyttöön VEISTOSVAELLUS -kartan.
Tämä kaupungin julkisia veistoksia esittelevä tehtäväkokonaisuus löytyy pdf-muotoisena tiedostona osoitteesta:
www.poriartmuseum.fi/fin/peda/veistosvaellus.pdf

Kuva Erkki Valli-Jaakola.

ASiantuntijatoiminta ja palvelut

Tietopalvelut

Porin taidemuseo toimii kuvataiteen ja erityisesti nykytaiteen asiantuntijana, minkä lisäksi museolla on rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Taidemuseon kulttuuriin ja kuvataiteeseen liittyvän tiedon tuotannon ja palvelurakenteiden muodostaminen sekä kehittäminen tapahtuu yhteistyössä muiden muistiorganisaatioiden ja alan valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Museon tietopalveluiden perustan muodostavat museon arkiston ja kirjaston aineistot, jossa omana kokonaisuutenaan on Satakuntaan liittyvä kirjasto- ja arkistoaineisto. Museon kirjastolla, arkistolla ja kuva-arkistolla ei ole omaa henkilökuntaa. Toimintojen kehittämisestä on mahdollisuuksien mukaan vastannut oman työnsä ohella taidemuseon museoammattillinen henkilökunta. Varsinainen ylläpito ja asiakaspalvelutehtävät on hoidettu tilapäistyövoiman varassa, mitä ei voi pitää tarkoituksenmukaisena järjestelyinä.

Porin taidemuseo on mukana Opetusministeriön käynnistämän *Kansallinen digitaalinen kirjasto-hankkeen (KDK) Saatavuusjaostossa* taidemuseokentän edustajana. Hankkeen tavoitteena on koota ja tarjota yhdestä käyttöliittymästä verkon kautta saataville kansallisten muistiorganisaatioiden – kirjastot, arkistot ja museot - digitaalisessa muodossa olevat keskeiset kulttuuriperintö- ja tutkimusaineistot. Jatkossa tavoitteena on integroida kansallisen käyttöliittymän materiaalit soveltuvin osin osaksi *Euroopan digitaalinen kirjasto Europeanaa*. Toisessa vaiheessa pyritään toteuttamaan maamme muistiorganisaatioiden yhteinen digitaalisten aineistojen pitkäaikaissäilytysratkaisu (PAS). <http://www.kdk2011.fi/>.

Taidemuseon sisäisen tallennusympäristön uudistaminen KDK-hankkeen vaatimusten mukaiseksi käynnistettiin sekä tallennusympäristön teknisten laitevaatimusten että tallennusohjelmistojen osalta. Käynnistettiin kartoitusta, jonka yhteydessä perehdyttiin kuva-, media- ja asiakirja-arkistojen aineistojen hallinnan valtakunnalliseen tilanteeseen tavoitteena päivittää Porin taidemuseon muistiorganisaatiotoiminnot alan teknistä kehitystä ja museoiden ajankohtaisten palvelutarpeiden vaatimuksia vastaavaksi. Prosessin yhteydessä perehdyttiin *Valtion taidemuseon, Kuvataiteen keskusarkiston ja Suomen valokuvataiteen museon* käyttämiin standardeihin ja luettelointikäytäntöihin, joiden tavoitteena on metadatan yhtenäistäminen sekä ontologioille perustuvat kehitykset hakumahdollisuudet. Samassa yhteydessä laadittiin aineistojen digitointisuunnitelma, jossa priorisoitiin museon keskeiset arkistoaineistot.

Taidemuseonjohtaja Esko Nummelin on *Kansallinen digitaalinen kirjasto-hankkeen (KDK) Saatavuusjaoston* jäsen. Nummelin on myös *Kuvataiteen keskusarkiston/Valtion taidemuseon* koolle kutsuman valtakunnallisen *Kuvataiteen dokumentointi, arkistointi ja kirjasto* -hankkeen hanketyöryhmän jäsen. Arkistotoimintojen kehittämisestä Porin taidemuseossa vastaa intendentti Inkamajja Iitiä.

Valtakunnallinen kuvataiteen arkistotietokanta ja maakunnalliset toiminnot

Porin taidemuseo järjesti 16. ja 17.04.2010 yhdessä *Valtion taidemuseon* alaisen *Kuvataiteen keskusarkiston* kanssa kaksipäiväisen valtakunnallisen alueellisen taidemuseotapahtuman otsikolla *MUUTTUVAT MAAKUNNALLISET KULTTUURIPALVELUT - Museoiden tutkimus, taidekasvatus ja saavutettavuus tänään*. Seminaarin tarkoituksena oli mm. keskustella *Kansallinen digitaalinen kirjasto* -hankkeen merkityksestä maakunnallisen taidemuseoverkoston näkökulmasta.

Taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN tutkija *Eija Liukkonen* esitteli otsikolla *KDK - kansallinen digitaalinen kirjasto: kulttuuripalvelut yhdestä portaalista* muistiorganisaatioiden yhteisen käyttöliittymän näkymiä. *Kuvataiteen keskusarkiston johtaja Ulla Vihanta* luennoi aiheesta *Valtakunnallinen taiteen arkistointi- ja dokumentointiprojekti, maakunnalliset tavoitteet*. Erikoissuunnittelija *Perttu Rastas* Valtion taidemuseosta perehdytti kuulijat teemaan *Tallennus, metadata ja aineistojen kuvailutiedot - Haasteena uudet mediat*. Seminaarin toisena päivänä keskityttiin museopedagogiikan näkymiin.

Tapahtuman osallistujia informoitiin Kuvataiteen keskusarkiston käynnistämästä Valtakunnallinen kuvataiteen arkistotietokanta -hankkeesta, jonka tarkoituksena on kartoittaa keskeiset kansalliset kuvataidetta käsittävät arkistokokonaisuudet. Kartoitukseen liittyen Porin taidemuseo lähetti joulukuussa 2009 kaikkiaan 20 satakuntalaiselle yksityis- ja yhteisöarkistohaltijalle kyselylomakkeet. Määräaikaan mennessä saatiin vastaukset 12 arkistohaltijalta. Kaikkiaan kartoitukseen piiriin pyritään tavoittamaan kaikki 68 merkittävintä maakunnallista kuvataidetta käsittävää arkistokokonaisuutta. Tavoitteena on vuoden 2010 aikana kartoittaa Satakunnan kuvataiteen yhteisen arkistoaineistojen tietokannan tarvetta ja toteuttamismahdollisuuksia.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on soveltuvin osin myös museoyleisön käytettävissä. Kirjaston painopistealueena on kotimainen ja kansainvälinen nykytaide sekä osittain moderni taide. Kirjaston tilat ovat riittämättömät, minkä vuoksi osa vanhemmasta aineistosta on jouduttu siirtämään Otavankadun taideteosvarastoon. Tämä heikentää huomattavasti kirjaston palveluvalmiuksia.

Kirjaston ensisijaisena kohdealueena on museotoiminta, kuvataide, arkkitehtuuri, taideteollisuus ja valokuvaus sekä kulttuurihistoria. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen vuosikertomuksia. Kirjaston aineisto on järjestetty *UDK-luokituksen* mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan *”Suomalaiset luettelointisäännöt”* -ohjeistoa (www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/luettelointisaannot.html).

Vuoden 2009 aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 49 kappaletta. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 2799 nidettä. Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtoen yhteensä 82 kappaletta. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 6319. Kirjastoa on kehitetty erikoiskirjastona suuren yleisön suuntaan, vaikkakin palvelukyky on kärsinyt sekä tilan että vakituisen henkilöstön puutteesta.

Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kulttuuri-, kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Aperture, USA
- Arkkitehti, Suomi
- Artforum, USA
- Art in America, USA
- Art Monthly, Englanti
- Flash Art, Italia
- Frieze, Englanti
- The Journal of Aesthetics and Art Criticism, USA
- Kritiikin Uutiset, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto, Suomi
- Kunst, Eesti
- Kunstforum International, Saksa
- Musta Taide, Suomi
- Niin & Näin, Suomi
- Nordisk Museologi, Ruotsi
- October, USA
- Paletten, Ruotsi
- Parkett, Sveitsi
- Taide, Suomi
- Third Text, Englanti
- Tiede ja edistys, Suomi
- Visio, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tulivat vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Arhippa, Pori
- Arsis/Taiteen keskustoimikunta
- Arttu
- Framework, Helsinki
- Julius, Helsinki
- Julkaisu-uutiset, Helsinki
- KAS-taidetta, Helsinki
- Keva, Helsinki
- Kiasma-lehti
- Kulttuurihaitari, Turku
- Musees d'Art et d'Histoire Geneve, Sveitsi
- Museo
- Museotiedote, Turku
- Rumputus, Oulun kaupungin tiedote
- Voima, Helsinki

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleina eri aikakauslehtiä.

Porin taidemuseon kirjaston osalta selvitettiin mahdollisuutta integroida kirjaston aineistokokoelma soveltuvien osin Valtion taidemuseon kehittämään taidemuseoalan kirjastojärjestelmään, *Kirjav@:an* (<http://kirjava.fng.fi/>). Toisena mahdollisena ratkaisumallina tullaan selvittämään toimintamalli, jonka mukaan kokoelmatiedot liitettäisiin osaksi *Porin kaupunginkirjaston - Satakunnan maakuntakirjaston* tietopalvelujärjestelmää. Väliaikaisena ratkaisuna jatketaan menettelyä, jonka mukaan uutuskirjat ja näyttelyluettelot /-julkaisut luetteloidaan Word-pohjaiseen kortistoon. Kartoitettiin mahdollisuuksia kirjaston uudelleen järjestämiseksi tavalla, jonka tavoitteena on museon käsikirjaston ja arkiston aineistojen karttunna hallinta sekä sen myötä palveluvalmiuden parantaminen vuoden 2010 aikana.

Lehtileikearkisto

Porin taidemuseon lehtileikearkistoa on kartutettu vuodesta 1979 vuoteen 2008. Arkistoon leikattiin museo- ja kuvataidetapahtumia koskevat artikkelit maakunnan valtalehdistä sekä yksittäiskappaleina myös muista Satakunnassa ilmestyvistä lehdistä minkä lisäksi arkistoa-aineistoa koottiin taitelija- ja tapauskohtaisesti myös valtakunnallisista aikakauslehdistä. Lehtileikearkistolla ei ole ollut käytettävissä omaa henkilökuntaa. Toiminnoista ovat vastanneet taidemuseon valvoja-oppaat, jotka ovat tehneet työtä omien tehtäviensä ohella.

Sanomalehdet, joista on arkistoitu museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetapahtumia käsittelevät kirjoitukset ovat:

- Helsingin Sanomat
- Kansan Uutiset
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Lehtileikearkiston viitetiedot on kirjattu Porin taidemuseon tuottamaan ja ylläpitämään, 1990-luvulla valmistuneeseen Paradox-pohjaiseen lehtileikearkisto-ohjelmaan. Vuoden 2008 lopussa tietokannassa oli tiedot 38'541 lehtileikkeestä. Henkilöstöresursseista johtuen tietokanta ei ole ollut ajan tasalla. Viimeinen tietokantaan kirjattu leike on toukokuulta 2001. Sanomalehtien sähköiset arkistopalvelut ovat siirtäneet tämän perinteisesti museoiden tallennustoiminnan piiriin kuuluvan toiminnon historiaan.

Vuonna 2008 tapahtuneen valvoja-oppaan eläköitymisen yhteydessä päätös, jonka myötä lehtileikearkiston kartuttaminen Porin taidemuseon toimesta päättyy. Taidemuseo pyrkii selvittämään mahdollisuuksia saattaa viitetietojen tietokanta ajan tasalle vuosien 2001- 2008 aineistojen osalta.

Arkisto

Porin taidemuseon tutkimusarkisto on vuosien ajan ollut sijoitettuna useaan erilliseen paikkaan. Tutkimusarkistolle osoitettiin vuonna 2003 tilat taidemuseorakennuksen itäpäädyssä, tilasta, johon on sijoitettu myös museon myyntivarasto. Tarkoituksena oli parantaa taidemuseon yleisöpalvelukykyä järjestämällä arkiston yhteyteen tutkijahuone vierailevien tutkijoiden sekä taidehistoriallisesta dokumenttiaineistosta kiinnostuneiden asiakkaitten käyttöön. Merkittävästä parannuksesta huolimatta tilat ovat yhä edelleen tarkoitukseensa riittämättömät eivätkä ne myöskään täysin täytyä arkistolainsäädännön asettamia vaatimuksia.

Kertomusvuonna 2009 taidemuseon tekniset toiminnot organisoitiin uudelleen niin, että museo luopui taideteosten kehystystoiminnoista. Päätöksen myötä taidemuseon arkistolle voitiin osoittaa tila museorakennuksen itäpäädyn toisessa kerroksessa sijainneen kehystämön teknisistä tiloista. Tutkimusarkiston muutto uusiin tiloihin voidaan toteuttaa täysimääräisesti kuitenkin vasta sen jälkeen kun itäpäädyn hissien rakennustyömaa alta evakuoitu myyntivarasto on mahdollista palauttaa paikoilleen sekä samassa yhteydessä suoritettavat kirjaston aineistojen uudelleen organisointi saadaan toteutettua. Ratkaiseva parannus arkistotoimen osalta tapahtuu kuitenkin vasta siinä yhteydessä kun museoiden yhteisvarastohanke saadaan toteutettua.

Itäpäädyn myyntivaraston ulkopuolisille tutkijoille tarkoitettu tila on myös jatkossa kyseisessä käytössä, vaikka itse aineistot siirtyvät länsipäädyn arkistotiloihin.

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilliset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto.
- Taidevintin arkisto, 1964–1977. Sulo A. Savo. Lahjoitettu 1977.
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto. Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä. Lahjoitettu 1980.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto. Lehtileikkeitä, muotokuvatuotannon aineistoa, mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen, 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto. Matti Taipale, ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Lahjoitettu 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja lehtileikkeitä, 1958–1979. Lahjoitettu 1984.
- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto. Taiteilija Olavi Jalkasen tuotannon inventointi. Lahjoitettu 1984.
- Apteekkari Leena Särmän arkisto. Georg Nordenswan, ”Bildkonsten”, 1903. Lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927–1934. Lahjoittanut Jarmo Särämä, 1985.
- Hemmi Koivuniemen arkisto. Lehtileikkeitä vuosilta 1948–1958 ja 1958–, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta.
- Immo Tuomisen arkisto, lehtileikkeitä vuosilta 1962–1980. Immo Tuomisen käsikirjoituksia, 1982.
- Taidemuseotoimikunnan arkisto. Vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä vihkiäispuhe, lausuntoja ja kirjeenvaihtoa. Koonnut toimikunnan sihteeri, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Lahjoitettu 1989.
- Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n arkisto vuosilta 1951–1987. Lehtileikkeitä, näyttelyluetteloita, valokuvia. Lahjoittanut Arvo Mäki.
- Taiteilijaseura Nyten arkisto vuosilta 1987–2001. Lehtileikkeitä, esitteitä, valokuvia, videoita. Arkistoaineisto dokumentoitiin taidemuseon toimesta kesällä 2001.

Kertomusvuonna käynnistettiin Porin taidemuseon tutkimusarkiston viitetietoaineistojen ja aineistotyyppien kartoitus osana kehitteillä olevaa arkistotietokantaratkaisua. Pilottiaineistoiksi valittiin *Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät Ry*:n arkisto sekä NYTE ry:n arkisto, joiden avulla testataan valittavan arkistotietokannan ominaisuuksia ja käytettävyyttä lopullisen sovelluksen valmistuessa vuoden 2010 aikana. Tavoitteena on luoda keskeisten tutkimusarkistoaineistojen pohjalta tutkimuskäyttöön tarkoitettu verkkoaineistokokonaisuus, joka muodostuu digitaalisista kokotekstidokumenteista

Porin taidemuseon arkistoaineistoista museon internet-sivuilla (www.poriartmuseum.fi/fin/arkisto/index.php) on löydettävissä museon pdf-muotoiset vuosikertomukset vuodesta 1979 alkaen sekä taidemuseon näyttelyt vuodesta 1979 ja Porin gallerian näyttelyt toiminnan alkamisesta vuodesta 1984 lähtien. Lisäksi sivustolta löytyy mm. taidemuseon kokoelmapoliittinen ohjelma. Museon tutkimusarkiston hakemiston liittäminen sivustolle selvitetään arkistotietokantahankkeeseen liittyen.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseolla on vuodesta 1992 ollut käytössä valokuva-aineiston viitetietojen kirjaamista varten ylläpidetty PARADOX -pohjainen tietokantaohjelma, jonne on talletettu kaikkiaan 54 351 valokuvan tiedot. Tietokanta käsittää ns. analogisen valokuvamateriaalin eli negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Pääosa taidemuseon tuottamasta valokuvamuotoisesta dokumenttimateriaalista on kuvattu suurikokoiselle dialle. Yleisimmät koot ovat olleet 6x7 cm, 9x12 cm, 4x5".

Valokuvadokumentoinnin ensisijaisena kohteena ovat taidemuseon omat näyttelyt sekä niihin liittyvät tärkeimmät tapahtumat. Resurssien mukaan pyritään vastaamaan myös muihin visuaalisen kulttuurin ja kuvataiteen kentän dokumentoinnin haasteisiin. Valokuva-arkistolla ei ole omaa henkilökuntaa, minkä lisäksi arkiston tilat kirjaston yhteydessä ovat riittämättömät ja aineistoturvallisuuden osalta vain osittain tarkoituksenmukaiset. Tämä heijastuu toimintojen ylläpitoon, dokumentoinnin luotettavuuteen ja sisällölliseen täsmällisyyteen sekä väistämättä myös arkiston palvelukykyyn.

Kaksituhattaluvun kuluessa ns. *born digital* -muotoinen materiaali on suurimmaksi osin korvannut vanhat filmimateriaalit valokuvauksessa. Taidemuseon käyttämä, pian kaksi vuosikymmentä vanha valokuva-arkiston viitetietokanta ei sellaisenaan sovellu digitaalisen aineiston tallennukseen. Olemassa olevat viitetiedot tulee sekä sisällön kuvailun että teknisen ja hallinnollisen metadatan osalta saattaa muotoon, joka vastaa jatkossa KDK:n edellyttämiä perusstandardeja (KDK:n standardisalkku, www.kdk2011.fi/images/stories/KDK_standardisalkku_luonnos_10.11.2009.pdf. Dublin Core / Europeana Semantic Elements (ESE), ks. <http://dublincore.org/>; <http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/>). Koska digitaalisten aineistojen pitkäaikaissäilytys on sekä paikallisesti että myös kansallisesti edelleen ratkaisematta, taidemuseo on soveltuvien osin jatkanut digitaalikuvausten ohella kuvausta perinteiselle filmimateriaalille. Puutteellisista henkilöstöresursseista johtuen tätä aineistoa ei kertomusvuonna ole voitu viedä vanhaan tietokantaan.

Vanha valokuva-arkistotietokanta on tarkoitus korvata uudella järjestelmällä, joka vastaa uusien digitaalisten tallennusjärjestelmien sekä KDK- ja PAS-hankkeiden asettamia vaatimuksia. Järjestelmämuutokset ja uuden tallennusympäristön rakentaminen käynnistettiin Opetusministeriön myöntämän määrärahan turvin. Ensimmäisessä vaiheessa kartoitettiin valtakunnallisessa käytössä olevien tai tehtävään tarkoitettujen ohjelmistojen/sovellusaliustojen (*Extensis Portfolio*, *Canto Cumulus*, *E-kuva*) käytettävyyttä ja kustannustehokkuutta sekä sopivuutta Porin taidemuseon sähköiseen toimintaympäristöön. Ohjelmistojen kartoituksessa ja valintojen yhteydessä konsultoitiin mm. *Valtion taidemuseota*, *Suomen Valokuvataiteen museota*, *Kuvataiteen keskusarkistoa* ja *Työväenmuseumo Werstasta* sekä *Kantapuu-konsortiota*, minkä lisäksi tutustuttiin nykytaiteen museon Kiasman valokuva-arkistointitoimintoihin.

Uuden ohjelmiston rakenteesta ja toiminnoista päättäminen sekä hankintaan liittyvä kilpailutus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2010 kuluessa. Järjestelmän käyttöönoton jälkeen selvitetään mahdollisuudet olemassa olevan valokuvatietokannan 55 000 valokuvan viitetietoaineiston konvertoimisesta uuteen kuvanhallintajärjestelmään.

Syksyllä 2009 käynnistettiin opetusministeriön myöntämin *Myytti-varoin* dokumentti- ja tutkimusaineistojen digitointisuunnitelman ensimmäisen aineistovaiheen "*Maire Gullichsen ja Porin taidemuseon kansainväliset näyttelyt*" mukaiset digitoinnit. Museon palvelin- ja tallennuskapasiteettia päivitettiin.

Media-arkisto

Porin taidemuseon Media-arkistoaineisto on videokasettimuotoisten (VHS, BETA, UMATIC ym.) näyttelytoiminnan dokumentaatioiden osalta jaoteltu seuraavasti: *Yhteisnäyttelyt; kotimaiset taiteilijat ja ulkomaiset taiteilijat. Taiteilija- ja teosdokumentit; kotimaiset taiteilijat ja ulkomaiset taiteilijat. Näyttelyt muualla; kotimaassa ja ulkomailla. Performanssit, Arkkitehtuuridokumentit; kotimaiset ja ulkomaiset.* Muut dokumentit. Media-arkistoaineiston laajuus on videokasettien osalta kaikkiaan 170 arkisto-objektia, noin 330 tallenneyksikköä. Taidemuseon taidekokoelmiin kirjatut mediataideteokset on luetteloitu MUUSAan.

Äänitallenteiden yhteydessä käytetyt mediat vaihtelevat mikrokaseteista ja minidisk -levykkeistä DVD ja CD-rom -levykkeisiin C-kasettien muodostaessa vanhimman tallennussukupolven. Mikrokasettien kokonaismäärä on 220, minidisc -muotoisia tallenteita on 80, lisäksi 325 CD:tä ja 10 DVD-nauhoitetta. Taideteoksiin sisältyvät ääninauhat säilytetään teosten yhteydessä.

Kertomusvuonna Porin taidemuseo osallistui *Kuvataiteen keskusarkiston (KKA)* ja *Suomalaisen mediataiteen levityskeskus AV-arkin* käynnistämän media-arkistoaineistojen viitetietojen tallennusta varten rakennettavan *Avokaado* -mediatietokannan kehitystyöhän osallistumalla järjestelmän suunnittelukokouksiin Valtion taidemuseossa sekä hankkimalla ohjelmiston protoversion käyttöönsä. Suunnitelman mukaan Avokaadosta tulisi valmistua selainkäyttöinen versio keväällä 2010.

Porin taidemuseon media-arkiston VHS -muotoisten videonauhojen digitointi käynnistettiin digitointisuunnitelman priorisointijärjestyksen mukaisesti. Aineistojen viitetiedot vietiin Avokaado-tietokantaan. Digitoinnin yhteydessä aineistoista tuotettiin pitkäaikaissäilytyskopiot, jotka talletettiin KKA:n media-arkistoon. Arkistoaineistojen käyttöoikeussopimus *AGREEMENT of use of documented audiovisual material in the Pori Art Museum* uusittiin.

Maaliskuun 18. päivänä järjestettiin taidemuseon tiloissa MEDIA-ARKISTOJEN KEHITYSPÄIVÄ, johon osallistuivat oman henkilökunnan ohella Valtion taidemuseon Kuvataiteen keskusarkiston edustajat.

Bob Verschuerenin *LIFELINES* -näyttely 12.06. – 27.09.2009.
Kuvassa teos XIII/09.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

NÄYTTELYTOIMINTA

Porin taidemuseon näyttelyvuoden 2009 kevätkauden teemat tarkastelivat kahta keskeistä linjaa aikamme taiteessa. Ensimmäinen käsitteli 1900-luvun valtasuuntauksen, modernismin ja laajemmin avantgarden tradition jättämää perintöä uudella vuosituhannella. Toinen fokusoitui jälkimodernin laajentuneen taidekentän niihin ilmiöihin, jotka kulutuskriittisinä kysyvät eettisen ajattelun roolia ja ihmisen vastuuta sekä elämästään että ympäristöstään. Taidemuseo jatkoi samalla jo 1980-luvulla käynnistynyttä Site-specific -tyyppisten, vanhan pakkahuonerakennuksen suuren näyttelytilan luonnetta tutkivien, estetiikan ja etiikan välistä suhdetta kartoittavien näyttelyiden sarjaa.

Taidemuseon syyskauden näyttelyiden yhdistävänä teemana oli matka ja matkustaminen. Ne voidaan ymmärtää monella tavalla. Kyse voi olla siirtymisestä paikasta toiseen aivan konkreettisesti mielessä. Yhtä lailla matkaa voidaan tehdä vain vertauskuvallisesti kun kyseessä on uuden asian tai todellisuuden tilan ääreen hakeutuminen. Kulkeminen, siirtyminen ja muuntuminen voi olla päämäärätietoista tai intuitiivisesti, vaistonvaraisesti tapahtuvaa, ajan virrassa toteutuvaa. Se voi olla matka maitten ja mantereiden halki, matka kulttuurien välillä. Yhtä kiinnostavana matka voi toteutua lapsen tulkitessa ympäristöään, tutkiessa taideteosta ja siirtäessä siihen liittyvää kulttuurista perintöä omalla tavallaan eteenpäin sukupolvien ketjussa.

Vuonna 2009 taidemuseo järjesti omissa tiloissaan seuraavat näyttelyt:

Halli, Siipi, Aula

10.10.2008 – 01.02.2009

MISCHA KUBALL 'LightShadowComplex'

Porin taidemuseon syys- ja talvikauden taiteilija oli saksalainen media- ja valotaiteilija, Kölnin mediataiteen korkeakoulun professorin Mischa Kuball (s.1959) ja hänen näyttelynsä 'LightShadowComplex'. Ensimmäistä kertaa maassamme esittäytyvä taiteilija on yli kahdenkymmenen vuoden ajan tutkinut valoa ja sen eri mahdollisuuksia eri muodoissaan. Kuball tunnetaan laajalti teoksistaan, joissa hän muokkaa rakennettua ympäristöä ja tilaa valon avulla.

Porin taidemuseoon Kuball rakensi kokonaisuuden, joka kietoi yhteen numerot ja kirjaimet sekä valon - lopputuloksen kyseenalaistaessa yhtäläillä museovieraan hahmotuskyvyn kuin hänen tasapainoistinsa.

Näyttelyyn liittyi taiteilijan työskentelyä esittelevä laaja julkaisu *Mischa Kuball ...in progress Projects 1980- 2007*, joka on saatavilla myös Porin taidemuseon museokaupasta.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä:

Kunstverein Hannover, Sarajevo Center for Contemporary Art, Beijing Royal Art Museum, Toyota Municipal Museum of Art sekä Centre d'Art Contemporain Passerelle, Bres -museoiden ja taideorganisaatioiden kanssa.
<http://www.mischakuball.com/>

MEDIApiste

10.10.2008 – 01.02.2009

BACKLIGHT 08 | 8th International Photographic Triennial

Porin taidemuseo osallistui kansainväliseen valokuvatriennaali Backlight 08 - kokonaisuuteen esittelemällä taidemuseon MEDIApisteessä kuuden triennaalitaiteilijan teoksia.

Backlight-festivaaleille valittiin 56 taiteilijaa yli viidestäsadasta hakijasta.

Taidemuseon Backlight -näyttelyt vaihtuivat kolmessa jaksossa, joista viimeisimpänä toteutettiin ajanjaksolla 30.12.2008 – 02.02.2009

Jan von Holleben, Saksa & Marco E Saverio Lanza, Italia
www.backlight.fi

Näyttely *MAALAUKSEN PAIKKA*, 13.02. – 31.05.2009, Halli, Siipi, Aula.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

TARJA PITKÄNEN-WALTER
Sulkea ikkuna (Vermeer), 2008–2009

Projektihuone

10.10.2008 – 01.02.2009

UNTO PUSA – FIGUURIN MONUMENTAALISUUS JA KOSMISET MUODOT**Maire Gullichsen ja modernismi -sarja**

Figuurin monumentaalisuus ja kosmiset muodot -näyttely tarkasteli suomalaisen monumentaalimaalauksen mestarin ja taiteenteoreetikon Unto Pusan tuotantoa hänen taiteelleen ominaisen Kolmen sulottaren tematiikasta. Näyttely toteutettiin yhteistyössä: *Etelä-Karjalan taidemuseo*, Lappeenranta, *Helsingin kaupungin taidemuseo* ja *Aineen Taidemuseo*, Tornio.

Halli, Siipi, Aula

13.02. – 31.05.2009

MAALAUKSEN PAIKKA

Mikä on maalauksen rooli 2000-luvun taiteen kentällä? Maalauksen paikka -näyttely tutki maalaustaiteen ja modernismin perinteen jatkumoa suomalaisessa nykytaiteessa.

Kansainvälisen käsitetaiteen ja minimalismin perinne julisti kuusikymmenluvulta lähtien maalaustaiteen loppua. Suomalaisessa taidekentässä maalauksella ja erityisesti rakenteellisella abstraktilla maalauksella on ollut keskeinen, kanonisoitu asema. Modernismi kanavoitui nonfiguraatiivisen maalaustaiteen kautta. Jälkmoderni taideteoria saapui Suomeen 1980-luvulla ja aiemmin marginaaliset ja ”uudet” taidemuodot kuten käsitetaide, ympäristötaide ja performanssi sekä installaatiot valtavirtaistuivat, mikä heijastui myös maalauksen asemaan.

MAALAUKSEN PAIKKA -näyttelyyn kutsuttiin 12 taiteilijaa, jotka työskentelevät valokuvan, videon ja paikkasidonnaisten teosten keinoin, mutta käsittelevät samalla eri tavoin maalaustaiteeseen liittyviä aiheita ja teemoja. Joukon vanhimmat olivat aloittaneet uransa 1980-luvun lopulla, nuorempien edustaessa äskettäin Kuvataideakatemiasta valmistuneita, meritoituneita tekijöitä.

Taiteilijat olivat: *Terike Haapoja, Toni Hautamäki, Terhi Heino, Aino Kannisto, Jouni Kujansuu, Jaakko Niemelä, Jussi Niva, Miika Nyssönen, Tarja Pitkänen-Walter, Anssi Pulkkinen, Jukka Rusanen ja Tatu Tuominen.*

Yhteistyössä *Kuvataideakatemia* – Finnish Academy of Fine Arts.

Projektihuone

13.02. – 31.05.2009

KAIN TAPPER - Syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä haen**Maire Gullichsen ja modernismi -sarja**

”Olen syntynyt niin korvessa kuin mies voi olla, kuusi kilometriä kirkonkylään.”

Kuvanveistäjä Kain Tapperia (06.06.1930 – 07.08.2004) kutsuttiin 1950-luvun lopulta lähtien luonnontunnelmien lyyrikoksi, panteistiksi, jonka taide edusti elämänläheisyyttä ja tavoitteli tasapainoa. Omien sanojensa mukaan Tapper ajatteli kynällä, piirtämällä. Ensisijassa hän oli kuitenkin veistäjä, jonka tuotannolle oli ominaista abstrakti muotokieli – veistoksen muodon ja taideteoksen materiaalin välinen hienovarainen dialogi.

Katsojan silmissä Tapperin teoksia hallitsee rikkaasti ja monipuolisesti käsitelty pinta, sen tapahtumat ja vaihtelut, jotka tuntuvat elävän omaa elämäänsä. Teosten pinnankäsittely ja veistosten huolella työsty patina kasvoivat taiteilijan työprosessin edetessä. Tämä tapahtui luonnon elementtien tavoin hitaasti, toinen toistaan seuraavina vaiheina. On helppo ymmärtää taiteilijan väitettä, jonka mukaan käsin kosketteleminen oli hänelle veistäjänä tärkeämpää kuin näkeminen.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä *Maire Gullichsenin taidesäätiön* kanssa.

ZINEB SEDIRA - Under the Sky and Over the Sea,
16.10.2009 – 31.01.2010, Halli, Siipi, MEDIApiste, Aula.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

ZINEB SEDIRA
Under the Sky and Over the Sea

Halli, Siipi, Aula

12.06. – 27.09.2009

BOB VERSCHUEREN - LIFELINES

"Teokseni materialisoituvat paikan, sitä asuttavien ihmisten ja sitä ympäröivän luonnon kohtaamisessa. Siihen kuuluu sekä arkkitehtonisten että luonnon elementtien havaitseminen. Koottuna nämä elementit auttavat minua kehittämään installaatioita, jotka perustuvat elementtien sisäisiin totuuksiin." "Jokainen installaatio on askel, joka ohjaa minua kohti seuraavaa. Jokaiseen installaatioon sisältyy muiden, menneiden ja tulevien näyttelyiden käymisaineet. Luova polkuni seuraa juurimaisen verkoston mutkittelua; se saa voimansa menneisyydestä ja siitä, mikä on tapahtunut, ja jokainen vaihe kantaa itsessään tulevia vaihteita. Työni kehittämisessä on jotain, joka muistuttaa Darwinin teoriaa, ikään kuin installaatiot olisivat tulosta muotojen evoluutiosta, joka käynnistyi, kun suuri pamaus valaisi aikojen aamuhämärän."

Belgialaistaiteilija Bob Verschueren (s.1945) tunnetaan tuuli- ja valoteoksistaan, joita hän on tehnyt vuodesta 1978 sekä orgaanisia luonnonmateriaaleja hyödyntävistä kasvi-installatioista, jotka ovat hallinneet hänen taiteellista työskentelyään kahdeksankymmentäluvun puolivälistä lähtien. Verschuerenin teokset syntyvät luontoa kunnioittaen ja kulloisenkin materiaalin ominaisluonnetta kuunnellen - ikään kuin luonnon itsensä ohjaamina.

Verschueren rakensi Porin taidemuseon suureen näyttelyhalliin ja siipeen installaatiot käyttäen eri tyyppisiä orgaanisia materiaaleja. Teokset reflektivat luonnon kiertokulkua sen geometrian, värien ja materiaalien eri muodoissa. Taiteilija käytti töihinsä Porista ja sen lähiympäristöstä kerättyä orgaanista jätettä.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä *Porin kaupungin puistotoimen* kanssa.

<http://www.bobverschueren.net/>

Projektihuone

29.05. – 27.09.2009

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO

Sisustusarkkitehti ja huonekalusuunnittelija Ben af Schultén oli *Maire Gullichsenin* läheinen ystävä. On sanottu, että Gullichsenin ja af Schulténin yhteisymmärrys sisustuskäytännöissä oli saumaton. Artekin taiteellisen johtajan tehtävänä oli Aalto-mallistoihin soveltuvien uusien mallien suunnittelu ja kokonaisuuden kehittäminen. Ben af Schultén suunnitteli Artekille kalusteita, minkä lisäksi hän teki sisustus-, näyttely- ja messusuunnitelmia sekä suunnitteli käyttögrafiikkaa ja näyttelyjulisteita.

Päivätyönsä ohella Ben af Schultén osallistui aktiivisesti Galerie Artekin ja sen seuraajan toimintaan sekä asiantuntijana että mm. graafisena suunnittelijana. Ben af Schulténille myönnettiin vuonna 1999 *Sisustusarkkitehdit S/O ry:n* huonekalupalkinto elämäntyöstään Artekin suunnittelijana, *Ilmari Tapiovaara -palkinto* vuonna 2005 sekä *Pro Finlandia -mitali* vuonna 2008.

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO -näyttely esitteli af Schulténin tuotantoa neljän vuosikymmenen ajanjaksolta.

Kokonaisuudesta vastasi arkkitehti *Kirsi Gullichsen* ja se toteutettiin yhteistyössä *Maire Gullichsenin taidesäätiön*, *Mairea -säätiön*, *ARTEKin*, *Design-museon* ja *Alvar Aalto -museon* kanssa.

Halli, Siipi, MEDIApiste, Aula

16.10.2009 – 31.01.2010

ZINEB SEDIRA - Under the Sky and Over the Sea

Zineb Sedira (s.1963 Pariisi, Ranska) on Lontoossa asuva multimediataiteilija, joka työskentelee monikulttuurisissa kaupungeissa ja maantieteellisesti kolmella eri mantereella. Hän on syntynyt Pariisissa algerialaisperheeseen. Dokumentaarisen kuvatraddition sekä algerialaisen ja ranskalaisen nykyelokuvan välimaastossa liikkuen Sedira

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ

PEDAGOGINEN NÄYTTELY MAIRE GULLICHSEN JA MODERNISMI -SARJASSA.
[16.10.2009 - 31.01.2010]. *Projektituomari*

Matkalla kaupungin yössä -näyttelyssä lasten maalaukset tulkitsevat ja kommentoivat Maire Gullichsenin taidesäätien kokonaisuutta poimittuja teoksia. Teokset muodostavat kahykertomuksen, joka rakentuu kaupungille ja sen reunamille suuntautuvan yöllisen kävelyretken ympärille. Läpi maalausten kulkevana teemana on tutkielma valon vaihteista ja pimeydestä. Carl-Gustav Liljusen veistos *Linnuskuja* näin on odustaa yön ja myyttien unimaailmaa. Matka kaupungin halki on arvoituksellinen. Laskutettava ilta-eurinko onneste, punaisen ja tummenavan sinisen sävyineen, vaihtuu yössä valaiseviin sähkö- ja mainosvaloihin. Lasten maalauksissa kaupungin yö näyttäytyy surrealistisena, mystisenä fantasiamailmana, jännittävänä ja unenomaisena, mutta myös realismiin pyrkivinä tulkintoina.

Näyttelyä toteutuksessa ovat osallistuneet Cygnaruksen koulun kuvataiteilijien 4B ja Poriin suomenkielisen yhteistyön koulun kuvataiteilijien 7B ja 9A oppilaat.

PORIN TAIDEMUSEO | PORI ART MUSEUM

PORIN TAIDEMUSEO, Eteläranta, 28100 Pori. Puh. 02 621 1080 /1081. www.poriantaimuseum.fi

Näyttelyn *MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ* kadunvarsijuliste.
Suunnittelu Kati Kunnas-Holmström.

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ
Pedagoginen näyttely Maire Gullichsenin
ja modernismi -sarjassa.

tarkastelee Pohjois-Afrikasta Eurooppaan tapahtuvaa maahanmuuttoa. Videon, lyhytelokuvan ja valokuvan keinoin hän tutkii prosessia, jossa maahanmuuttaja luopuu entisen kulttuurinsa viitekehyksestä ja alkaa rakentaa uutta identiteettiä, identiteettiä, jossa hänen on otettava haltuun sekä uusi kulttuuri että sen kieli. Zineb Sediran henkilöhistoria ja omaelämäkerralliset kuvat muuntuvat universaaliksi kokemukseksi. Ne nostavat esille maahanmuuttoon liittyviä taloudellisia, ekologisia, geopolittisia ja globaaleja ongelmia.

Teoksissa on nähtävillä arabikulttuurin vahva, suullinen tarinankertojaperinne sekä naisen rooli sukutarinoiden välittäjänä tavalla, joka on tyypillistä pohjoisafrikkalaisissa kulttuureissa.

Ensimmäistä kertaa Suomessa esillä oleva taiteilija toi Porin taidemuseoon lyhytelokuvia ja valokuvia sekä valoja videoteoksia.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä *New Art Exchange, Nottingham, Bildmuseet, Uumaja, Kunsthallen Nikolaj, Kööpenhamina, Artsadmin, Arts Council, Film and Video Umbrell, INIVA / Institute of International Visual Arts, Galerie Kamel Mennour* -museoiden, gallerioiden ja nykytaiteen keskusten kanssa.

Projektihuone

16.10.2009 – 31.01.2010

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ

Pedagoginen näyttely Maire Gullichsen ja modernismi -sarjassa.

Matkalla kaupungin yössä oli maalauksen keinoin toteutettu tutkimusmatka Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman teoksiin. Esillä olevat maalaukset ja veistokset muodostivat tarinan, joka rakentui kaupungille ja sen reunamille suuntautuvan yöllisen kävelyretken ympärille. Läpi teosten kulkevana teemana oli tutkielma valosta ja pimeydestä. Teosten tulkitsijoina olivat lapset, jotka kommentoivat ja veivät eteenpäin esillä olleita töitä ja niiden teemoja. Matka kaupungin halki on arvoituksellinen. Laskeutuva ilta-aurinko oranssin, punaisen ja tummenevan sinisen sävyineen, vaihtuu yössä valaiseviin sähkö- ja mainosvaloihin.

Eläytymisen ja syventyneen tutkimisen sekä vapaaseen tulkintaan kannustavan työpajatyöskentelyn tuloksena syntyi kolmen eri ikäpolven tulkinnat taidesäätiön kokoelmien teoksista / teosten herättämistä ajatuksista.
www.poriartmuseum.fi/fin/peda/matkalla_kaupungin_yossa/

Yhteistyössä *Porin kaupungin koulutoimi, Cygnaeuksen koulu, Porin suomalaisen yhteislyseon koulu*

Maakunnalliset näyttelyt ja muut näyttelyt

Porin taidemuseon maakunnallinen näyttelytoiminta rakentuu usean alueellisen roolin varaan. Porin taidemuseo toimii Satakunnan aluetaidemuseona. Aluetaidemuseojärjestelmä on määritelty museolaissa ja -asetuksessa. (museolaki, 729/1992, museoasetus 1312/1992; lain muutos 877/2005; museoasetus 1192/2005)

Opetusministeriö valitsi *Porin lastenkulttuurikeskuksen* yhdeksi vuonna 2003 perustetun valtakunnallisen lastenkulttuurikeskusten verkoston - *TAIKALAMPPU* - kuudesta jäsenestä. Ministeriön Porin lastenkulttuurikeskukselle määritellyt tehtävät ovat osin maakunnallisia, osin valtakunnallisia. Porin lastenkulttuurikeskus / Satakunnan lastenkulttuuriverkosto toimii hallinnollisesti Porin taidemuseon alaisuudessa.

Porin taidemuseon maakuntaan suuntautuvat pedagogiset ja näyttelypalvelut on soveltuvin osin integroitu yhteen sateenvarjoperiaatteella toimivan Porin lastenkulttuurikeskuksen - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston käynnistämien projektien kanssa, mikä on osoittautunut tehokkaaksi ja monin tavoin hedelmälliseksi ratkaisuksi.

Porin taidemuseo toteutti kaksi, pedagogiseen toimintaan liittyvää näyttelyä:

KOKOOMO

Porin kaupunginkirjasto 10. – 28.02.2009

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ

Euran kirjasto 15.12.2009 – 28.01.2010

PEDAseinä

Pedagoginen näyttelytila café MUUSAssa.

Yhteistyössä Porin taidemuseo ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto.

12.02. – 04.04.2010 Haaksi – Alakouluikäisten meriaiheisia animaatioita.

10.04. – 10.06.2010 Aistimuksia – Vauvana taidemuseossa. Vauvojen värikylpy -näyttely.

12.06. – 05.09.2010 Sano se! – Museokävijöiden kokemuksista koottu näyttely.

PORIGINAL GALLERIA

Porin taidemuseolla on ollut vuodesta 1984 vaihtuvia näyttelyitä varten käytössä galleriatila, joka sijaitsee Kokemäenjoen rannalla, entisessä suolamakasiinissa, Eteläranta 6:ssa, aivan taidemuseon välittömässä läheisyydessä. Rakennus on kaunis uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindströmin vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Kaksikerroksinen galleriarakennus tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahden näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti. Gallerian toiminnasta ja käytännön järjestelyistä on vastannut gallerianhoitaja Tuula Hölsö.

Poriginal gallerian internet -sivut löytyvät osoitteesta: www.poriartmuseum.fi/fin/poriginal-galleria/

Poriginal gallerian toiminta-ajatus

Poriginal galleria esittelee ajankohtaista kotimaista ja satakuntalaista taidetta kansainvälistä näkökulmaa unohtamatta. Poriginal toimii galleriaperiaattein. Näyttelyaika on 16 vuorokautta ja haku aika on kerran vuodessa. Myyntiprovisiota ei peritä.

Poriginalilla on merkittävä rooli Porin taidemuseon rinnalla kahdella tavalla. Nämä liittyvät ajankohtaisen taiteen ilmiöiden esittelyyn sekä toisaalta Porin taidemuseon rooliin Satakunnan aluetaidemuseona. Poriginal galleria vastaa niihin velvoitteisiin, joita taidemuseolla on maakunnallista taidetta esittelevänä museona. Galleriaperiaattein toimivana Poriginalin kynnys on varsinaista taidemuseota helpommin saavutettavissa, minkä myötä se mahdollistaa myös nuorten, lahjakkaiden ja vasta läpimurtoaan tekemässä olevien tekijöiden esittelyn yhtä lailla kuin asemansa jo vakiinnuttaneiden ja vahvasti meritoituneiden taiteilijoiden tuotannon kehityksen seuraamisen.

Porin taidemuseon keskittyessä kansainvälisen ja kotimaisen taiteen pitkien linjojen esittelyyn, Poriginal mahdollistaa maakunnan omien taiteilijoiden sekä taiteen kentän ilmiöiden joustavan seurannan. Gallerian valtakunnallinen profiili ja korkea taso tarjoavat haasteen, jota vasten maakunnassa syntyvä taide asettautuu.

Poriginal gallerian näyttelyt vuonna 2009

Poriginal gallerian ohjelma päätetään vuosittain koko näyttelykaudeksi. Näyttelyohjelman vahvistaa Porin kaupungin kulttuurilautakunta, joka myöntää näyttelyajat hakemusten perusteella. Poriginal on saavuttanut vahvan aseman suomalaisten gallerioiden joukossa, mistä kertoo mm. se, että taiteilijat hakevat Poriginaliin laajalti eri puolilta Suomea ja hakijoiden määrä on suuri. Vuoden 2009 näyttelyaikoja haki kaikkiaan 45 taideyhdistystä, taiteilijaryhmää tai yksittäistä taiteilijaa. Näyttelyaikoja jaettiin kaksikymmentäviisi.

Kävijät

Vuoden 2009 kokonaiskävijämäärä oli yhteensä 12.286 henkilöä. Käynnit on tilastoitu päivittäin. Porin taidemuseon kävijät jakaantuivat vuonna 2009 kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	326
helmikuu	358
maaliskuu	293
huhtikuu	352
toukokuu	589
kesäkuu	352
heinäkuu	8090
elokuu	393
syyskuu	609
lokakuu	470
marraskuu	374
joulukuu	393

Poriginal gallerian näyttelyohjelma vuonna 2009

- 03.01. – 20.01. Minna Hagman, *Huoneet*, ääni ja videoteos
Maila Malm, *Viiraa*, kangasveistoksia ja reliefejä
- 24.01. – 10.02. Iida Nikitin, *Motion Pictures Presents*, akryylimaalauksia
Ari Pelkonen, *Mustaa valoa*, puupiirroksia, puupiirros yhdistettynä akryyli- ja alkydimaalauksiin,
- 14.02. – 03.03. Tuula Heikkilä-Özgür ja Maikku Huovila,
Kaikuja Maisemassa ja Sipoonjoki, öljy- ja yhdistelmätekniikkamaalauksia
- 07.03. – 24.03. Ari Björn, *Saavutettava maisema*, tilateoksia ja valokuvia
Tiina Lamminen, Piirustuksia ja käsitöitä
- 28.03. – 14.04. Maria Mughal ja Sari Tenni, *Naiset ja miehet - kaksi erilaista lähestymistapaa*,
akryyli- ja sekatekniikkamaalauksia
Pauli Hirtolahti, *AAARGH -Purkauksia*, yhdistelmätekniikkamaalauksia ja veistoksia
- 18.04. – 05.06. Tiina Laasonen, veitoksia
Pia mesterton Graae, maalauksia
- 09.05. – 26.05. Satakunnan ammattikorkeakoulu / Kankaanpää / Taide
Mari Antjärvi, Juho Hakala, Kirsi Hyvärinen, Anniina Kuusirati,
Annastiina Laasinen, Jonna Soininen
Leikin loppu, maalauksia, grafiikkaa ja veistoksia
- 30.05. – 16.06. Maija Esko, Tupu Mentu ja Leena Jaatinen
Lämpötila, tekstiiliteoksia
- 01.07. – 20.07. PORI JAZZ 66 RY/ Charles Fazzino
- 25.07. – 11.08. Tapio Haapala, *Masiinoita - Miehenpäitä - Maalauksia*
Elena Kervinen ja Mastuset, Jaettu valo, öljymaalauksia kuparille ja piirustuksia marmorille
ja graniitille
- 15.08. – 01.09. Jouko Hackzell, *Homo Globaliensis*, akryyli- ja öljymaalauksia
Kirsi Jaakkola, *Harmaata*, akryylimaalauksia
- 05.09. – 22.09. Jalo Porkkala ja Susanna Haltsonen, *Valo - Tila - Aika, Teatterivalokuvia 30 vuodelta*
- 26.09. – 13.10. Porin Saskiat ry:n stipendiaattinäyttely
Anni Venäläinen, *PÄÄN KOKEMUKSET -runoelma tilassa*, piirustuksia, tekstiteoksia ja reliefejä
Juuso Leppälä, Maalauksia, grafiikkaa, piirustuksia, veistoksia ja yhdistelmätekniikkaa
- 17.10. – 03.11. Anne Rossi, *Öljyvärimaalauksia*
Erkki Salomaa, *Kadulla - Kolmekymmentä vuotta katukuvia*
- 07.11. – 24.11. Timo Sälekivi, Outo valo -akryylimaalauksia
Päivi Hintsanen, *Olipa kerran muualla* -pigmenttitulosteita
- 28.11. – 22.12. Kirsi Backman, Matkan varrelta, keramiikka- ja metalliveistoksia ja reliefejä
Deirdre M. Donoghue ja Gunndis ýr Finnbogadottir, *Acts of Memory / Muistiteot*,
videotilateoksia ja tekstireliefejä

Näyttelyn *MAALAUKSEN PAIKKA* -kadunvarsijulisteet.
Suunnittelu graafikko Matti Virtanen.

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 2009 aikana taidemuseo oli avoinna yleisölle 310 päivää. Päivittäin museo on ollut auki kello 11.00–18.00, minkä lisäksi keskiviikkoisin on ollut pidennetty aukioloaika kello 20.00:een. Maanantaisin museo on ollut suljettu. Aamuisin ennen varsinaista aukioloaikaa sekä sopimuksen mukaan maanantaisin ovat museossa vierailleet sekä koululuokat että työpajojen lapsiryhmät. Näyttelyjä vaihdettaessa museo tai sen osa on ollut tilapäisesti suljettuna 1–4 päivää.

Kävijät

Vuoden 2009 kokonaiskävijämäärä oli yhteensä 42.005 henkilöä. Lisäksi museossa on järjestetty lukuisia yleisötilaisuuksia, joiden osallistujat eivät sisälly edellä mainittuun lukemaan. Käynnit on tilastoitu päivittäin. Pedagogista toimintaa lukuun ottamatta museovierailut ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin. Suosituksi on myös tullut keskiviikon pidennetty aukioloaika opastuksineen ja tapahtumineen. Museokävijät jakaantuivat vuonna 2009 kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	1383
helmikuu	1184
maaliskuu	2077
huhtikuu	1531
toukokuu	1925
kesäkuu	726
heinäkuu	12295
elokuu	953
syyskuu	2946
lokakuu	1670
marraskuu	2007
joulukuu	1022

Avajaistilaisuudet, esitelmät, esittelyt ja tapahtumat

Jokaisen näyttelyn yhteydessä järjestettiin tiedotustilaisuus sekä näyttelyn avajaiset. Suurelle yleisölle suunnatut näyttelyesittelyt olivat keskiviikkoisin kello 18.00. Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Kunkin näyttelyn yhteydessä järjestettiin myös ilmainen yleisöopastus eläkeläisille, ns. seniorien suunnistus nykytaiteeseen.

Saavutettavuus

Saavutettava Satakunta -hankkeen yhteydessä tehtiin Porin taidemuseon saavutettavuuskartoitus. Työstä vastasivat projektisihteeri *Susanna Harjunpää* sekä matkailualan työharjoittelija *Emilia Mäkiranta*. Mäkiranta liikkuu sähköpyörätuolilla ja hänellä on avustaja. Viisitoistasivuinen loppuraportti valmistui 25.5.2009. Tärkeimmät havainnot liittyivät pääsisäänkäynnin sähköoven toiminnan vakaviin puutteisiin.

Kertomusvuonna museoon valmistuivat esteettömät Wc-tilat sekä itäpäädyn hissi, joka mahdollistaa pääsyn rakennuksen toisessa kerroksessa sijaitsevaan luentosaliin sekä työpajatiloihin.

MUSEOIDEN YÖ /
La Nuit des Musées 2009

Museoiden yö / La Nuit des Musées 2009
-tapahtuman painotuotteet on suunnitellut
graafikko Matti Virtanen.

Avajaiset ja tapahtumat

- 13.02.2009 *Maalauksen paikka ja Kain Tapper –syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä haen* -näyttelyt avautuivat. Maalauksen paikka -näyttelyn avasi näyttelyn kuraattori intendentti Inkamajaja Iitiä.
- 20.02. Kuuban Suomen suurlähettiläs Sergio Conzales puolisoineen tutustui yhdessä Satakuntaliiton edustajien kanssa taidemuseon toimintaan ja ajankohtaisiin näyttelyihin. Oppaana toimi taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.
- 08.03. Naistenpäivänä järjestettiin *KankaAn kieRräTystä* -ompelupaja naisille. Ohjaajana toimi KERTTU-malliston suunnittelija Roosa Kyyrö.
16. – 20.03. Seniorien kulttuuriviikko.
- 18.03. Museonjohtaja Esko Nummelin esitteli yleisölle *Kain Tapper –syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä haen* -näyttelyn.
- 20.03. Senioripäivän esiintyjänä huilisti Katri Jantunen.
- 26.03. Viron tasavallan suurlähettiläs Merle Pajula ja kulttuurineuvos Liisa Ojaveer tutustuivat taidemuseon toimintaan ja ajankohtaisiin näyttelyihin. Oppaana toimi taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.
16. – 17.04. *Muuttuvat maakunnalliset kulttuuripalvelut. Museoiden tutkimus, taidekasvatus ja saavutettavuus tänään* -seminaari.
Porin taidemuseo järjesti yhdessä Valtion taidemuseon alaisen *Taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN* sekä *Kuvataiteen keskusarkiston* kanssa kaksipäiväisen valtakunnallisen seminaarin, jonka teemana olivat kulttuuripalvelut ja sähköisten tietopalvelujen lähitulevaisuuden haasteet maakunnallisesta näkökulmasta.
- 26.04. ROTARY/GSE vierailu taidemuseolla. Oppaana toimi taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.
- 06.05. Maalauksen paikka -näyttelyn taiteilija *Miika Nyyssönen* esitteli näyttelyssä esillä olevat teoksensa.
- 16.05. *Museoiden yö / La Nuit des Musées 2009 -tapahtuma*.
Näyttelyt ja tapahtumat jatkuivat yöhön kello 01 asti.
Ohjelmassa: Videotaidetta non-stop, Pinssityöpaja non-stop ohjaana Anne Salmela, Töölö Fashion Institute saumuriralli ohjaajina Liisa Jokinen, Suvi Saloniemi ja Aki Luomanpää, Musiikki-improtyöpaja vetäjinä muusikot Harri Sippola ja Alpo Nummelin, Tanssitaiteilija Pia Lindyn teos Raaka-Raw-Variaatio 14, Suuri taidekeskustelu II: ”Mikä on teatterin ja taiteen tehtävä meidän ajassamme?”, paneelin puheenjohtajana näyttelijä Angelika Meusel ja keskustelijoina teatterintekijät Pekka Saaristo ja Tapio Kankaanpää sekä kulttuurihoitaja Jaana Simula, Edit Piaf bändi: muusikot Esko Grundström, Reetta Parvikko, Anna Grunsdström ja Ville-Martti Rohiola.
- 17.05. Kansainvälisenä museopäivänä taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy.
18. – 24.05. Vietettiin Valtakunnallista museoviikkoa.
- 23.05. *JALLA, JALLA! – Libanonilainen kahvila & workshop*. Työpajassa valmistettiin libanonilaista ruokaa, josta museoyleisökin pääsi nauttimaan. Pääkokkina Lena Diab-Roukala.

BOB VERSCHUEREN - LIFELINES
Kadunvarsijulistein suunnittelu Matti Virtanen

- 23.05. *ROISKIS!* Värikylypyöpaja maahanmuuttajaperheille.
Ohjaajana värikylypohjaaja Eija Mettovaara.
- 26.05. Maakunnan taidemuseoiden edustajat vieraina Porin taidemuseossa.
- 29.05. Taidemuseonjohtaja Esko Nummelin avasi *Ben af Schultén ja Artekin traditio* -näyttelyn.
- 04.06. – 06.06. Satakunta Senaatintorilla
Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto järjesti Helsingin Senaatintorilla Satakunnan maakuntavierailun yhteydessä *Roiskis!* -värikylypyöpajan 0–100-vuotiaille. Työpaja toimi non-stop periaattella ja antoi maistiaisen siitä, mitä Vauvojen värikyly on.
11. – 13.06. *Valtakunnalliset Vauvojen värikyly* -päivät Porin taidemuseossa
Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto järjesti valtakunnalliset Vauvojen värikyly -päivät.
11. – 19.07. Jazz-viikko
Jazz-viikolla taidemuseolla oli pidennetyt aukioloajat kello 22 asti. Näyttelyesittelyjä järjestettiin suomeksi ja englanniksi.
Porin taidemuseo ja Satakunnan Kansa järjestivät taidemuseolla *News & Art Café* -tapahtuman. Taidemuseon asiakkaille tarjottiin vapaa sisäänpääsy näyttelyihin sekä interaktiivisia mediapalveluja ja ajankohtaista luettavaa.
- 12.06. Näyttelyamanuenssi Laura Selin avasi Bob Verschueren – *LIFELINES* -näyttelyn.
- 14.06. Ulkoasianministeriön asiantuntijavierailu. Toimittaja Lisa Rochon / Globe and Mail.
Oppaana toimi näyttelyamanuenssi Laura Selin.
- 15.07. SUOMI ARENA –keskustelutilaisuus *Internet – tekijänoikeuden villi länsi* taidemuseon kahviossa.
Keskustelijoina: kansanedustaja Jyrki K. Kasvi, tutkija Pauliina Laitinen-Laiho, taidemaalari Kiba Lumberg ja kuvataiteilija Paavo Paunu.
- 16.07. SUOMI ARENA –tilaisuus *Miles Davisin Kind of blue –albumin merkitys jazziin* taidemuseon kahviossa.
Keskustelijoina: apulaisprofessori Ashley Kahn, muusikko Kari Miettinen, taiteellinen johtaja Tuomas Kallio, musiikkitoimittaja Markus Partanen.
- 17.07. SUOMI ARENA -tilaisuus *Koti 2030 – miten asuminen muuttuu ilmastonmuutoksen Suomessa?* taidemuseolla. Keskustelijoina: arkkitehti Panu Kaila, johtaja Olli Niemi, kansanedustaja Oras Tynkkynen ja journalisti Jaakko Tapaninen.
- 12.08. *Bob Verschueren – LIFELINES* -näyttelyyn liittyvästä yhteistyöstä kertoi piiripuutarhuri Arja Korpela Teknisen palvelukeskuksen Puistotoimesta.
- 01.09. Porin taidemuseon kahviossa aloitti uusi yrittäjä Päivi Sundell. Toiminta käynnistyi nimellä Cafe MUUSA.

ZINEB UNDER THE SKY
SEDIRA AND OVER THE SEA
16.10.2009-31.01.2010

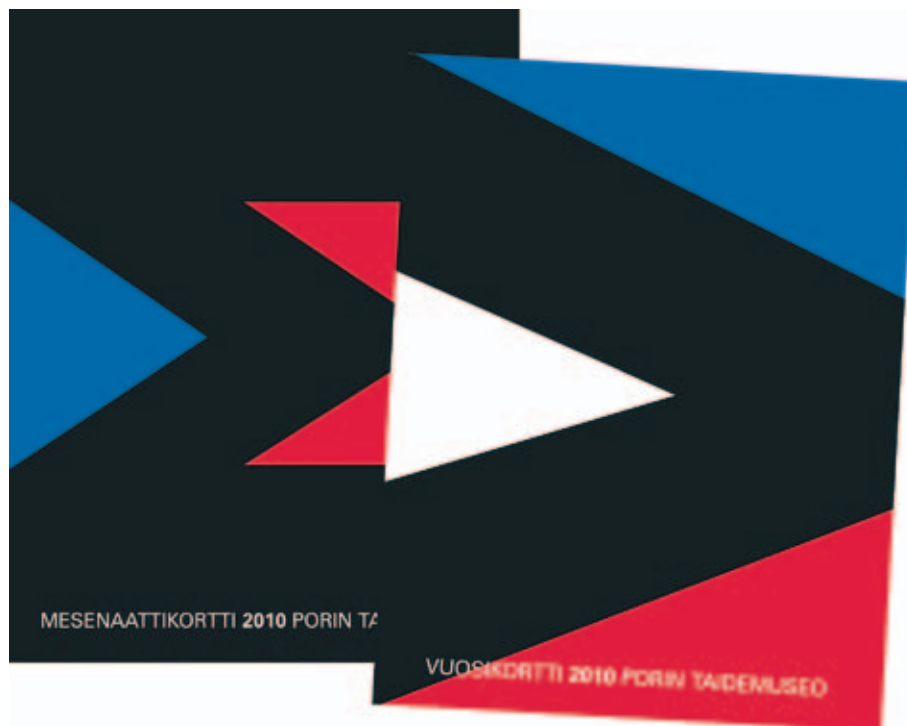
PORIN TAIDEMUSEO | PORI ART MUSEUM

Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea näyttelyn kadunvarsijuliste.
Suunnittelu Kati Kunnas-Holmström.

UNDER THE SKY AND
OVER THE SEA

- 20.09. *Sunnuntairunoja* -tapahtuma. Savukeidaskustannus vieraili Porissa ja päivän ohjelmassa kuultiin vuoden esikoisrunoilija Jussi Sutisen runoja, kustannustoimittaja/kirjailija Ville Hytöstä sekä julkistettiin Jenni Haukion uusi runokirja. Museon uudessa Café Muusassa Noora ja Make Tommila esittivät Neil Youngin musiikkia. Esiintyjistä vastasi Jari Laasanen.
- 25.09. Kauppaneuvos August Lipsasen ja kauppaneuvoksetar Impi Lipsasen perillisten lahjoituksen julkistustilaisuus raatihuoneella.
25. – 27.09. Vietettiin Porin päivää. Taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy.
- 25.09. *TAAVIN TULET II - Tuliveistostapahtuma* Kirjurinluodolla. Tapahtumaa olivat järjestämässä Porin taidemuseo ja Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto.
- 26.09. Koko perheen pinssityöpaja. Ohjaajana kuvataiteilija Anne Salmela.
- 27.09. Porin päivän Bonus-opastukset *Bob Verschueren – LIFELINES* -näyttelyyn suomen ja venäjän kielillä. Venäjänkielisenä oppaana Yevgeniya Ni.
- 16.10. *Matkalla kaupungin yössä* ja *Zineb Sedira - Under the Sky and Over the Sea* -näyttelyt avautuivat. Avauksen suoritti kulttuurijohtaja Jaana Simula. Puheenvuoron käyttivät myös näyttelyiden kuraattorit näyttelyamanuenssi Pia Hovi-Assad ja museolehtori Anni Venäläinen.
- 07.11. *Lasten lauantai*. Ohjaajana kuvataiteilija Terhi Sammalmaa.
- 11.11. *Matkalla kaupungin yössä* – Maire Gullichsen ja modernismi -sarjan näyttelyn esittelivät näyttelyn toteutukseen osallistuneet koululaiset ja museolehtori.
- 14.11. *Ruoka-workshop – BUEN PROVECHO*. Ruokakulttuuria Dominikaanisesta tasavallasta taidemuseon Café Muusassa. Työpajassa tutustuttiin karibialaiseen ruokakulttuuriin. Ohjaajana Lisa Erdman.
- 29.11. Venäjänkielinen opastus Zineb Sediran näyttelyn *Under the Sky and Over the Sea*. Oppaana Yevgeniya Ni.
- 05.12. Valtakunnallista *Kulttuurikuntopäivää*. Näyttelyesittely ja vapaa sisäänpääsy. Lasten lauantai -tapahtuma. Ohjaajana Terhi Sammalmaa.
- 09.12. *Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea* näyttelyn oppaana näyttelyamanuenssi Pia Hovi-Assad.
- 13.12. *Sunnuntairunoja* -tapahtumassa esiintyivät runoilijat Anu Korvenniemi, Outi Lähteenlahti ja Juha Rautio, sekä folk-rock orkesteri Ensio Puolitaival ja Köyhän pyörä. Esiintyjistä vastasi Jari Laasanen.

Mesenaatti- ja vuosikortti

Taidemuseo jatkoi vuonna 1994 käynnistettyä ulospäin suuntautuvaa toiminta- ja tukikampanjaa. Museolla oli edellisten vuosien tavoin käytössä vuosikorttijärjestelmä, jonka avulla tehtiin taidemuseon toimintaa ja palveluja tunnetuksi, rakennettiin kontakteja sekä koottiin yksityishenkilöistä, yhteisöistä ja yrityksistä tukipiiriä museotyön kehittämiseksi.

Mesenaattikortti on suunnattu yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Sen hinta oli kertomusvuonna 100 euroa. Kortin haltija on oikeutettu vierasryhmineen vapaaseen sisäänpääsyyn kaikkiin Porin taidemuseon näyttelyihin hankintavuoden aikana. Mesenaattikortti tarjoaa uuden muodon yritysten henkilökunnalle tai yhdistysten ja järjestöjen jäsenille kulttuuripainotteiseen virkistystoimintaan. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin tällaisten ryhmävierailujen yhteydessä lukuisia museon ja näyttelyiden esittelyjä. Kortin haltijoilla oli myös mahdollisuus järjestää kokouksia museon luentotiloissa. Sekä vuosikortti että mesenaattikortti oikeuttavat 15 % alennukseen museossa myytävistä tuotteista.

Mesenaattikortin lunasti vuoden 2009 aikana 76 yhdistystä, järjestöä tai yksityishenkilöä. Henkilökohtaisen vuosikortin hinta oli 20 euroa, ja sen lunasti vuoden 2009 aikana 91 henkilöä. Vuosikortti oikeutti niinikään ilmaiseen sisäänpääsyyn museon kaikkiin näyttelyihin. Vuosikortin ja mesenaattikortin haltijoille tiedotettiin säännöllisesti taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja muista palveluista.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Vuoden 2009 aikana toimitettiin kunkin näyttelyn yhteydessä näyttelytiedotteet sekä erillisistä tapahtumista esitteet. Jokaisesta näyttelystä järjestettiin tiedotustilaisuus. Taidemuseon internet-sivujen kehittämistä sekä sivujen tunnetuksi tekemistä jatkettiin. Museon kotisivut löytyvät osoitteesta www.poriartmuseum.fi. Taidemuseo hyödynsi myös mm. Porin kaupungin internet-sivujen *Uutisia Porista* -tiedotuspalstaa.

Taidemuseo julkaisi kuluneen vuoden aikana 4 julkaisua ja 2 esitettä ja.

Julkaisut:

Porin taidemuseo // Pori Art Museum, Vuosikertomus 2008
Suomi, 177 s., nelivärikuvitus
ISBN 978-952-5648-14-0
Porin taidemuseon julkaisuja 95

MAALAUKSEN PAIKKA – THE SITE OF PAINTING.
Suomi-englanti, 56 s., nelivärikuvitus
Teksti: Inkamajja Iitiä. Käännökset: Tomi Snellman
Graafinen suunnittelu: Liisa Seppo. Valokuvat: Erkki Valli-Jaakola
Julkaisutyöryhmä: Laura Selin, Kati Kunnas-Holmström, Inkamajja Iitiä
ISBN 978-952-5648-15-7
Porin taidemuseon julkaisuja / Pori Art Museum Publications 96

BEN AF SCHULTÉN JA ARTEKIN TRADITIO
BEN AF SCHULTÉN OCH ARTEKS TRADITION
BEN AF SCHULTÉN AND THE ARTEK TRADITION
Porin taidemuseo | Björneborgs konstmuseum | Pori Art Museum 29.05. - 27.09.2009
Toimitus: Kati Kunnas-Holmström
Yhteistyössä: Maire Gullichsenin taidesäätiö, Maireä säätiö, ARTEK, Alvar Aalto -museo ja
Kirsi Gullichsen ARX ARKKITEHDIT OY
Suomi-ruotsi-englanti, 32 s., mv-kuvitus
ISBN 978-952-5648-16-4
Porin taidemuseon julkaisuja 97

MASTERCOPY – Lars Breuer / Sebastian Freytag / Guido Münch
Saksa-englanti, nelivärikuvitus, 88 sivua
Julkaisun toimitus: Reinhard Spieler / Esko Nummelin
Tekstit: Reinhard Spieler ja Theresia Kiefer
Porin taidemuseo & Wilhelm-Hach-Museum/ Rudolf-Scharpf-Galerie
Kerber Verlag, Bielefeld.
ISBN 978-952-5648-17-1
Porin taidemuseon julkaisuja / Pori Art Museum Publications 98

Esitteet:

Näyttelyohjelma / kevät 2009, suomi-englanti, nelivärikuvitus
Näyttelyohjelma / syksy 2009, suomi-englanti, nelivärikuvitus

ACAX | *Agency for Contemporary Art Exchange* julkaisi *Boris Budenin* esseen "Getting out of here".
laajassa itäisen ja keskeisen Euroopan videotaidetta käsittelevässä *100 works spanning 20 years of Central and Eastern European video art* -kirjassa. Julkaisu on osa eurooppalaista *Transitland* -yhteistyöprojektia. Artikkelin liittyy Porin taidemuseon järjestämään kansainväliseen konferenssiin *Don't Worry – Be Curious* ja se julkaistiin ensimmäisen kerran *Dorothee Bienen*in toimittamassa konferenssijulkaisussa (Pori Art Museum Publications 89).

Kuvaruutukaappaus
MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ //
A WALK IN THE CITY AT NIGHT
 -näyttelyn verkkosivuista.
www.poriartmuseum.fi/fin/peda/matkalla_kaupungin_yossa/index.html ja
www.poriartmuseum.fi/fin/peda/matkalla_kaupungin_yossa/4b/index.html

MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ
 verkkonäyttely

Taidemuseon internet-sivusto, käyttöaste, käyttäjäprofiilit ja uudet sisällöt.

Internet on haastanut vanhat mediat kaikilla tiedotuksen sektoreilla. Nopeana, joustavana ja kustannustehokkaana se tarjoaa hyvän välineen asiakaspalvelumuotojen tuottamiseen sekä tiedotuksen ja asiakasrajapintojen hallintaan perinteisten näyttely- ja julkaisutoimintojen rinnalle myös taidemuseoissa. Luonteeltaan uutena mediana internet ei välttämättä saa sitä huomiota, joka sille kehitystyössä kuuluisi, vaikka jo itse välineen luonne mahdollistaa totuttuja toiminnan arvioinnin työkaluja tehokkaammat seurantamenetelmät.

Porin taidemuseon internet-sivut sijaitsevat palveluntuottajalla, joka tarjoaa monipuoliset tilastopalvelut mm. käyttöasteen seurantaan ja siten myös toimintojen kehittämiseen. Vuonna 2009 Porin taidemuseon internetsivuilla tehtiin 1 300 000 hakua, yksittäisiä sivuja ladattiin yli 431 000 ja sivuilla vieraili lähes 122 000 eri kävijää. Kävijäseuranta toimii niin, että kunkin kuukauden aikana samasta osoitteesta tehdyt käynnit lasketaan vain yhden kerran. Porin taidemuseon suomenkieliset sivut löytyvät osoitteesta:

www.poriartmuseum.fi/fin/

Englannin kielinen sivusto löytyy osoitteesta:

www.poriartmuseum.fi/eng/

World Wide Web Consortium (W3C) edistää internet-saavutettavuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumista. Teknologiakohtaisen arvioinnin ja standardointityön lisäksi W3C:llä on yhtenä toimialueenaan erityinen Webin saavutettavuusaloite (WAI, Web Accessibility Initiative). WAI-aloitteen Web-sisällön saavutettavuusohje 1.0 (WCAG, Web Content Accessibility Guidelines) kuvaa joukon ehtoja ja sääntöjä, joita Web-sisällön toteutuksessa tulee saavutettavuuden näkökulmasta noudattaa. Porin taidemuseossa hyödynnetään mahdollisuuksien salliessa WCAG 1.0 saavutettavuusohjeistoa sekä W3C:n validointityökaluja.

Näyttelyohjelmätietojen syöttämistä Porin taidemuseon ja Porin gallerian -näyttelytietokantoihin on jatkettu. Porin taidemuseon internet-sivujen ulkoasua on kevennetty ja Arkisto-osioita on täydennetty.

www.poriartmuseum.fi/fin/arkisto/index.php

Pedagoginen yksikkö toteutti syyskauden näyttelyyn, *ZINEB SEDIRA – Under the Sky and Over the Sea*, liittyvän sähköisen tulostettavan esittely- ja tehtävävihkon. Vihkon tavoitteena oli tutustuttaa ryhmät näyttelyiden sisältöön jo ennen museovierailua antamalla taustatietoa näyttelystä, ja siten helpottaa mm. koululaisryhmien museokäynnin etukäteissuunnittelua. Vihko sisälsi myös tehtäviä ja kysymyksiä pohdittavaksi joko näyttelyssä tai museovierailun jälkeen, esimerkiksi koulussa.

www.poriartmuseum.fi/fin/peda/Zineb_PEDA.pdf

Taidemuseon ohjatun ja toiminnallisen toukokuun Luokkaretkipaketin sisältöesite Maalauksen paikka -näyttelyyn oli ladattavissa taidemuseon omilta peda-nettisivuilta sekä koululaisten valtakunnallisiin luokkaretkien ja leirikoulujen suunnitteluun tarkoitelta luokkis.com -sivustolta.

MG-PEDA TEEMAtyöpajassa elo-syyskuussa tutkittiin *Maire Gullichsenin taidesäätiön* kokoelmaan kuuluvia teoksia ja tehtiin niitä kommentoivia omia maalauksia. Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta valitut teokset, sekä työpajoissa valmistuneet lasten maalaukset olivat esillä *Matkalla kaupungin yössä* -näyttelyssä Projektihuoneessa 16.10.2009 – 31.01.2010 sekä taidemuseon internet-sivuilla. Näyttelyn toteuttamisessa oli mukana kolme porilaista kuvataideluokkaa; 4B Cygnaeuksen koulusta, sekä 7B ja 9B Porin suomalaisesta yhteislyseon koulusta. Verkkonäyttely MATKALLA KAUPUNGIN YÖSSÄ // A WALK IN THE CITY AT NIGHT on katsottavissa osoitteessa:

www.poriartmuseum.fi/fin/peda/matkalla_kaupungin_yossa/index.html

Porin taidemuseon
LOGOPAITA

Joulumyyntiin hankittiin uusi erä pitkähihaisia Porin taidemuseon logopaitoja. Paidat olivat myynnissä myös Porin taidemuseon internet-sivustolla osoitteessa www.poriartmuseum.fi/fin/kauppa/lomake.shtml. Kuva Erkki Valli-Jaakola.

MUSEOKAUPPA

Porin taidemuseon museokaupan tarkoitus on varainhankinnan ohella tehdä taidemuseon toimintaa tunnetuksi luomalla oma, ainoastaan Porin taidemuseosta saatavilla olevien myyntiartikkeleiden kokonaisuus.

Vuonna 2009 käynnistettiin museokaupan eri osa-alueiden laaja-alainen kehittämissuunnitelma. Suunnitelma liittyi taidemuseon palvelutoimintojen ja erityisesti asiakaspalveluprosessien ja näistä prosesseista vastaavan henkilöstön tehtäväkuvien uudelleen arviointiin. Tämä tapahtui tavalla, joka asiakaslähtöisyyttä painottaen huomioi alan nopean kehityksen asettamat, huomattavasti aiempaa suuremmat vaatimukset asiakaspalveluhenkilöstön asiantuntemukselle. Hankkeen yhteydessä perustettiin asiakaspalveluassistentin ja asiakaspalveluvastaavan tehtäväkuvat, joiden myötä määriteltiin paitsi aiempaa tarkemmat vastuut mm. opastus- ja pedagogisista prosesseista myös museokaupan toimintoihin liittyvät vastuut ja linjausten perustat.

Museokaupan kehittämissuunnitelman mukaisesti kaupan valikoimaa, ilmettä ja konseptia rakennetaan aiempaa selvemmin asiakkaan näkökulmaan tukeutuen. Museokäynnin tulee olla kokonaiselämyksellinen. Museon kannalta on tärkeää, että museon brändi jalkautuu myös museokauppaan, sen sisältöihin ja myös visuaaliseen linjaukseen. Museokauppa toimii taidemuseosta syntyvien mielikuvien rakentajana ja vahvistajana, minkä myötä kaupan tuotevalikoiman tulee toimia asiakkaan näyttelykäyntiä jatkavana elämyksenä niin, että syntyneet vaikutelmat seuraavat asiakasta vielä vierailun jälkeenkin. Museokauppa mahdollistaa museon ”kotiin viemisen”. Kaupasta hankitut tuotteet ja julkaisut muistuttavat museokäynnistä ja saattavat houkutella uudelle käynnille. Niiden avulla voi museosta kertoa myös muille.

Vuonna 2009 toteutetun museokaupan tilanneanalyysin yhteydessä päätettiin vahvistaa kaupan profiilia kiinnittämällä aiempaakin tarkempaa huomiota sisustukseen, tuotevalikoimaan ja tuotteiden esillepanoon. Avainsanoiksi valittiin *kekseliäisyys, periodimaisuus ja vaihtuvuus*, mihin liittyen museokaupan tuotevalikoima seuraa kutakin sesonkia ja museon näyttelytoimintaa. Museokaupan yhteydessä toimivan *Café Muusan* kanssa tehdään yhteistyötä, minkä myötä myös kahvila ja sen toiminnot liittyvät yhdeksi kokonaisuudeksi tukemaan taidemuseon palvelutuotannon linjauksia.

Museon on sisältöjen asiantuntija. Huolella koottu tuotevalikoima kertoo museon näyttelylinjauksista, kokoelmista ja julkaisu-toiminnan laajuudesta. Tärkeitä, kaupaa profiloivia ominaisuuksia museokaupan tuotteissa ovat erityisyys, persoonallisuus ja laadukkuus sekä taloudellisen menestyksen mahdollistava houkuttelevuus. Museokaupan tulee kyetä tarjoamaan ajankohtaisiin ja menneisiin näyttelyihin ja näiden taiteilijoihin liittyviä tuotteita ja julkaisuja tavalla, joka ei ole mahdollista normaalin kirjakauppatoiminnan puitteissa. Erityisen merkittävässä roolissa ovat museon peruskokoelmat ja Maire Gullichsenin henkilö, hänen elämäntyönsä ja henkinen perintönsä.

Vuoden 2009 tuotteita olivat mm. museon perustuotteeksi katsottava, museon logolla varustettu pitkähihainen t-paita, jota tuli valikoimaan sekä punaisena että mustana. Uutuustuotteena oli t-paitamalli, jonka suunnitteli graafikko *Matti Virtanen*. Myyntivalikoimaan tuli lisäksi kaksi kangaskassia. Toisessa on museon logo-aihe, toisessa *Kati Kunnas-Holmströmin* suunnittelema museon kaari-ikkunalogoa hyödyntävä kuvio. Näyttelytoimintaan liittyen julkaistiin kaksi Bob Verschueren / Life Lines -postikorttia.

Asiakaspalveluvastaava, taiteen maisteri Anni Venäläisen toimiessa vs. museolehtorina tehtävistä vastasi hänen sijaisenaan 15.07.2009 – 18.01.2010 välisenä aikana taiteen maisteri Sanna Pajunen. Museokaupan kehittämisteoita haettiin mm. 20.11.2009 Kansallismuseossa järjestetyiltä museokaupan neuvottelupäiviltä.

Museokaupan kehittämishankkeeseen liittyen selvitettiin myyntivaraston ja varastokirjanpidon sähköisiä järjestelmiä ja niiden soveltuvuutta taidemuseon käyttöön. Tavoitteeksi asetettiin integroitu kokonaisjärjestelmä, jossa varastokirjanpito seuraa kassajärjestelmään kirjautuvia tapahtumia.

Varastokirjanpito- ja kassaohjelmistojen kartoitus ja kilpailutus toteutettiin syksyllä ja hankinta loppuvuodesta. Järjestelmä voidaan ottaa täysipainoisesti käyttöön kuitenkin vasta sen jälkeen kun museokaupan myyntivarasto saadaan itäpäädyn hissiremontin jälkeen palautettua takaisin väliaikaisista sijoituspaikoistaan. Prosessin yhteydessä tarkastetaan ja täydennetään tuoteluettelot, suoritetaan inventointi ja päivitettyt tiedot viedään järjestelmään. Samassa yhteydessä uusitaan kassa- ja kauppatoimintojen käyttäjäkoulutus ja koulutuksen aineistot.

Museokaupan sisustusta uudistettiin kesän ja syksyn 2009 aikana. Saavutettavuutta parannettiin hankkimalla kauppaan lisää ARTEKin seinähyllyjä ja pöytiä. Café Muusan asiakaspaikkojen määrä nostettiin 50:een. Lisäksi selvitettiin eri teknisiä vaihtoehtoja langattoman nettiyhteyden / asiakkaille avoimen nettipisteen perustamiseksi.

CAFÉ MUUSA

No. Date

CAFÉ MUUSA OLI PIENIKAH-
VILA TAIDEMUSEOSSA.
CAFÉ MUUSA OLI -
YKSINÄINEN - SIELLEI-
OLUT KAHVILANPITÄJÄ -
~~MUTTA SITTEN TULI PÄIVÄ~~
~~LOPPI~~ MUTTA SITTEN TULI -
PÄIVÄ GOLLOIN SINNETU -
PÄIVÄ MIKÄ TULI KAHVILAN-
PITÄJÄ KSIIVASINNEOMMATTIIN -
KASSA KONE JA SODA PATA -
LOPPU

CAFÉ MUUSA

Porin taidemuseon Café MUUSA

Porin taidemuseon kahvila sai nimen kun tiloissa aloitti uusi yrittäjä 01.09.2009 alkaen. Café Muusa tarjoaa monipuolisia ja tasokkaita lounaskahvilapalveluja ja se on avoinna taidemuseon aukioloaikoina. Toiminnasta vastaa kahvilayrittäjä *Päivi Sundell*. Arkisin kahvilassa on edullinen, mutta tasokas lounas. Sitä täydentävät runsaat sekä suolaiset että makeat leivonnaiset. Viikonloppuisin tarjolla on brunssipöytä. Kahvilalla on A-oikeudet. Café Muusa toimii tarvittaessa tilauskahvilana museon asiakkaille. Se palvelee mm. museon toisen kerroksen luentosalin tilaisuuksia ja tapahtumia.

Porin taidemuseon ja Café Muusan visuaalinen ilme sovitettiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Kahvilaa varten suunniteltiin oma logo. Työstä vastasi graafikko *Heidi Valtonen*. Kahvilan visuaalisen ilmeen suunnitteli työryhmä, jossa oli mukana sekä kahvilayrittäjä että taidemuseon henkilökuntaa. Café Muusan väreiksi valittiin punainen ja musta. Lisäksi käytetään taidemuseon vihreää ja valkoista. Värit näkyvät kahvilaan hankituissa astiastoissa sekä mm. kahvilan logolla varustetuissa lautasliinoissa. Yhteisesti sovittua visuaalista ilmettä käytetään kaikessa Café Muusaan liittyvässä tiedottamisessa, kahvilan markkinoinnissa päätettiin hyödyntää ensisijassa sähköistä mediaa, joka on sekä nopea, joustava että kustannustehokas. Kahvilan internet-sivusto löytyy osoitteesta www.poriartmuseum.fi/fin/kahvila/.

Porin taidemuseon museokauppa ja Café Muusa hyödyntävät samoja asiakaspalvelutiloja, joiden kehittämiseen panostettiin mm. parantamalla tilojen varustelua hankkimalla uusia ARTEKin pöytäryhmiä. Uudistuksen jälkeen asiakaspaikkojen määrä Café Muusan ja taidemuseon asiakkaille on 50. Kahvilan myyntipisteen valaistusta uudistettiin ja ilmettä kohennettiin hankkimalla palvelutiskin yläpuolelle *Alvar Aallon* ARTEKille vuonna 1952 suunnittelemat riippuvalaisimet A110. Saadun tiedon mukaan valaisimet ovat kyseisen mallin viimeiset Suomessa valmistetut kappaleet, minkä myötä hankintaa voi leikillisesti kutsua melkein kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi teoksi. Kokonaisuuteen liittyy vielä Aallon suunnittelema ARTEKin tarjoilupöytä 901 vuodelta 1936.

Sunnuntaimatineat ja Ruoka-workshopit

Café Muusan markkinoimiseksi kehitettiin uusia toimintamuotoja. Tavoitteena oli herättää kiinnostusta ja tehdä uutta yritystä ja sen profiilia tunnetuksi järjestämällä kahvion tiloissa eri tyyppisiä tapahtumia.

Taidemuseon ja Café Muusan yhteisissä sunnuntaimatineoissa tarjolla oli runoutta ja musiikkia. Syksyn kuluessa järjestettiin kaksi Sunnuntai runoja -tapahtumaa, joiden suunnittelusta ja sisällöstä vastasi *Jari Laasanen*. Tapahtumissa kuultiin mm. esikoisrunoilija *Jussi Sutisen*, *Anu Korvenniemen*, *Outi Lähteenlahden* ja *Juha Raution* runoja, kustannustoimittaja / kirjailija Ville Hytöstä sekä julkistettiin *Jenni Haukion* uusi runokirja. Matineat jatkavat taidemuseossa järjestettyjen *Sunday off* -brunssiklubien sarjaa. Ne ovat osa taidemuseon eri sidosryhmien kanssa tekemää yleisötyötä ja linkittyvät omalta osaltaan myös museopedagogiikkaan.

Toisena toimintamuotona käynnistyivät kahvion ja taidemuseon yhdessä tuottamat Ruoka-workshopit, joista ensimmäinen, *BUEN PROVECHO*, esitteli ruokakulttuuria Dominikaanisesta tasavallasta. Työpajassa tutustuttiin karibialaiseen ruokakulttuuriin.

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Porin taidemuseo nimitettiin Satakunnan aluetaidemuseoksi 01.05.1982. Opetusministeriön päätöksen mukaisesti museon toimialueeseen kuuluivat vuonna 1980 vahvistetun suunnitelman mukaisesti seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Siikainen, Säskylä ja Ulvila. Punkalaidun on sittemmin siirtynyt Pirkanmaahan kuuluvaksi.

Museoiden valtiosuoksista ja -avustuksista annettuun lakiin liittyvässä museoasetuksessa 1992 (1312/1992), sen ensimmäisessä pykälässä määriteltiin maakunta- ja aluetaidemuseoiden tehtävät seuraavasti:

- 1) edistää ja ohjata museotoimintaa toiminta-alueellaan
- 2) huolehtia alueensa museotoimintaan liittyvien keskusrekistereiden ja -arkistojen ylläpidosta
- 3) huolehtia niistä valtiolle kuuluvista tehtävistä, joista on museoviraston kanssa erikseen sovittu
- 4) suorittaa opetusministeriön antamat muut erityistehtävät.

Ensimmäinen tammikuuta 2006 voimaan astuneen museoasetuksen (1192/2005) mukaan maakunnallisista tehtävistä vastaavien aluetaidemuseoiden korotetun valtiosuuden edellytyksenä on se, että näillä museoilla on kirjallinen suunnitelma alueellisen toiminnan painopisteistä ja tavoitteista. Aluetaidemuseot neuvottelevat suunnitelman sisällöstä ja toteutustavoista Museoviraston ja Valtion taidemuseon edustajien kanssa nelivuotiskausittain. Ensimmäinen asetuksen mukainen suunnitteluajanjakso käsittää vuodet 2007-2010, mutta tarvittaessa voidaan käyttää myös väliraportteja.

Uuden museoasetuksen 3 §:n mukaan aluetaidemuseon tehtävät tarkentuivat seuraavalla tavalla:

1. Aluetaidemuseon kuuluu edistää museotoimintaa, kulttuuriympäristön säilymistä sekä visuaalista kulttuuria toiminta-alueellaan
2. Aluetaidemuseon kuuluu huolehtia alueensa museotoiminnan keskinäisestä yhteistyöstä ja kulttuuriperintöön sekä taiteeseen liittyvän tiedon saatavuudesta
3. Aluetaidemuseo antaa asiantuntija-apua toimialaansa liittyvissä kysymyksissä.

Satakunnan kulttuuripalvelujen verkosto on vahva. Porin taidemuseon rinnalla maakunnassa toimii kolme muuta ammatillisesti hoidettua taidemuseota: Rauman taidemuseo, Lönnerströmin taidemuseo ja Emil Cedercreutzin museo. Lisäksi Kankaanpään kaupunginmuseolla ja Huittisten museolla on omat taiteosastonsa, joista ensin mainittu harjoittaa myös kuvataiteeseen liittyvää näyttelytoimintaa.

Alueellista toimintaa ohjaavat strategiset suunnitelmat ja toimenpideohjelmat

Museolain ja -asetuksen sekä näihin liittyvien valtiosuusjärjestelmän myötä syntyneiden ja lainsäädäntömuutosten myötä nyt muotoutumassa olevien ohjaus- ja säätelyjärjestelmien rinnalla Porin taidemuseon toimintaa ohjaavat seuraavat Porin kaupungin strategiset suunnitelmat ja toimenpideohjelmat.

Strategiset suunnitelmat ja toimenpideohjelmat:

- Pori 2012 strategia
- Porin kulttuuritoimen toimenpidesuunnitelma 2006–2012
- Porin taidemuseon toimenpidesuunnitelma vuosille 2006–2012

Soveltuvien osin huomioidaan myös mm:

- Satakunnan maakuntaohjelma 2007–2010. Satakuntaliitto Sarja A:277. 2006
- Ilon ja valon Satakunta – Satakunnan kulttuurin toimenpideohjelma 2007–2013
- Länsi-Suomen EAKR- ja ESR -ohjelmat 2007-2013
- Seudulliset kulttuuristrategiat ja kehittämisohjelmat (Satakunnan visio 2010, Satakunnan palveluvisio 2010, Satakunnan hyvinvointistrategia, Satakunnan matkailustrategia, Satakunnan korkeakoulustrategia, Satakunnan maaseutustrategia.)

Porin taidemuseon maakunnallinen toiminta ja tehtäväkokonaisuudet

Kuvataiteen näyttelytoiminta on Satakunnassa aktiivista ja erityisesti taidemuseoiden osalta korkeatasoista. Toiminnan rungon muodostavat maakunnan taidemuseot sekä taiteilijoiden ja taiteilijaseurojen tuottama näyttelytoiminta. Porin taidemuseo voi toimia maakunnallisen näyttelytoiminnan kehittäjänä joko osallistumalla soveltuvin osin yhteistyöhankkeisiin tai tarjoamalla sekä kanavia että mahdollisimman korkeatasoisen haasteen, jota maakunnan toimijat voivat omaa sisältötuotantoaan suunnitellessaan reflektoida.

Merkittävimmän kulttuurisen panoksensa Porin taidemuseo antaa huolehtimalla mahdollisimman korkeatasoisesta kansainvälisestä näyttelyprofiilistaan, toimimalla kannustavana esimerkkinä, esittelemällä ajankohtaisen taiteen eri ilmiöitä, avaamalla omalta osaltaan alueen taiteilijoille ja toimijoille kansallisen ja kansainvälisen verkottumisen mahdollisuuksia sekä tukemalla tarpeen mukaan omalla asiantuntemuksellaan maakunnan toimijoita. Muodolliset kriteerit täyttävien, välittömien tulosten sijaan suurin merkitys pitkällä tähtäimellä on toiminnan välillisillä, uutta kulttuurista pääomaa tuottavilla vaikutuksilla.

Kuntiin suunnatut kiertonäyttelyt muodostivat aluetaidemuseoiden toiminnan tärkeimmän kanavan kun järjestelmä 1980-luvun alussa otettiin käyttöön. Aikamme taiteen nopea kehitys, uudet tekniikat, taiteen yhä suurempi käsitteellisyys ja sen myötä aineettomuus sekä taideteoksen luonteeseen yhä useammin kuuluva aika ja muutos ovat kysymyksiä, jotka asettavat perinteisen näyttelytoiminnan monella tavalla uuteen valoon. Enää ei riitä se, että löydetään suhteellisen turvallisesta ja valvotusta julkisesta ympäristöstä valkoinen seinä, jolle suorakaiteen muotoiset kuvapinnat voidaan ripustaa. Kiertonäyttelytoiminnan riippuvuus helposti pakattavista ja kuljetuksiin soveltuvista taideteoksista voi johtaa menettelytapoihin joka ei anna taideyleisölle oikeaa kuvaa visuaalisessa kulttuurissa tapahtuneista muutoksista.

Maakunnassa syntyvän taiteen esittelyt - Poriginal

Poriginal galleria muodostettiin vuonna 1984 vastaamaan Porin taidemuseon aluetaidemuseorooliin liittyvän maakunnallisen taiteen esittely- ja dokumentointivaroitteisiin. Porin taidemuseon keskittyessä kansainvälisen ja kotimaisen taiteen pitkien linjojen ja erityisesti nykyaikaisen taiteen esittelyyn, Poriginal mahdollistaa maakunnan omien taiteilijoiden sekä taiteen kentän ilmiöiden joustavan, ajankohtaisen seurannan. Gallerian valtakunnallinen profiili ja korkea taso tarjoavat haasteen, jota vasten maakunnassa syntyvä taide asettuu.

Poriginal mahdollistaa nuorten, lahjakkaiden ja vasta läpimurtoaan tekemässä olevien taiteilijoiden esittelyn yhtä lailla kuin asemansa jo vakiinnuttaneiden ja vahvasti meritoituneiden taiteilijoiden tuotannon kehityksen seuraimisen. Toimintansa ensimmäisen kahden vuosikymmenen aikana galleriassa järjestettiin lähes 500 näyttelyä. Tästä määrästä satakuntalaisen taiteen piiriin voidaan lukea noin puolet. Taiteilijoiden määrä nousi samassa ajassa 1500:aan, josta maakunnallisen taiteen edustajiksi voidaan tulkita samoin kriteerein noin 50 %.

Taidekasvatus

Porin taidemuseon alueellista toimintaa kehitetään kulttuuripääoman tuottamisen ja välittämisen näkökulmasta kokonaisvaltaisesti yhden johtoajatuksen pohjalta. Maakuntaan kohdistuvat aktiviteetit, palvelut ja yhteistyön eri muodot ymmärretään laajasti tulkittuna pedagogisena toimintana. Maakunnassa järjestettävät näyttelyt muodostavat pedagogiselle toiminnalle hyvän lähtökohdan, mutta ne eivät voi olla ainoa tiedon välittämisen ja visuaaliseen kulttuuriin liittyvien valmiuksien kehittämisen kanava ja väline.

Tavoitteena on se, että perinteisiä museopedagogisia toimintamuotoja kehitetään suuntaan, jonka myötä hyväksi todettuja palveluja voidaan tarjota myös maakuntaan. Päivähoidon työpajan, sähköisen työpajan ja arkkitehtuurin työpajan toiminta pyritään soveltuvin osin laajentamaan maakunnalliseksi.

Maalauksen paikka -näyttelyn taiteilija *Toni Hautamäki* ja esimies *Keijo Virtanen* Porin kaupungin työllistämispalvelusta suunnittelivat teoksen *Pour la fin du temps* -ripustusrakenteita taidemuseon veistopihalle.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Porin taidemuseon maakunnallisen toiminnan painopisteet

Ensimmäinen painopiste

Taidemuseo edistää visuaalista kulttuuria ja kuvataiteeseen liittyvän tiedon välitystä tuottamalla näyttelyitä sekä maakunnassa että maakunnan taiteesta. Visuaalisen kulttuurin kentän verkottuminen, kuvataiteen yleiseen kehitykseen liittyvän tiedon jakaminen sekä näyttelytoiminta maakunnassa.

Tavoitteet:

- Kansainvälisen ja kotimaisen taiteen ilmiöiden tuntemus sekä visuaaliseen kulttuuriin liittyvät valmiudet ovat Satakunnassa vahvat yhtä lailla alan toimijoiden ja opetuksen linjaorganisaation kuin tavallisten kansalaisten keskuudessa asuinpaikasta riippumatta.
- Taiteen kotimaisen ja kansainvälisen kehityksen ohella satakuntalaiset tuntevat oman maakuntansa taidetta, sen historiaa ja kehitystä.

Toinen painopiste

Taidemuseo kehittää kohderyhmittäin suunnattuja museopedagogisia palveluja ja tuottaa näin taidekasvatuksen ja kulttuuriperinnön toimintamuotoja, joita voidaan soveltaa yhtä lailla museoissa kuin avoimen sektorin ja kuntien eri toimintaympäristöissä (Kuntien sosiaali-, kulttuuri- ja opetustoimi, oppilaitokset, taiteen alan yhdistykset). Taidekasvatus ja sen eri toimintamuodot. Saavutettavuus ja sen kehittäminen.

Tavoitteet:

- Kulttuuriperinnön, kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin merkitys ja arvo yhtenä globalisoituvan ja digitalisoituvan aikamme yhteiskunnan keskeisistä innovaatiopääoman alueista on tunnistettu ja sitä hyödynnetään laajalti eri inhimillisen toiminnan sektoreilla julkishallinnosta tuotannon ja talouden kenttään.
- Visuaalisen viestinnän ja kuvan keskeinen rooli yhtenä kansainvälisen vuorovaikutuksen ja globaalin tiedon välityksen välineistä on huomioitu suunniteltaessa kaikkea pedagogista toimintaa päiväkodeista koululaitokseen.

Kolmas painopiste

Taidemuseo kehittää satakuntalaisten museoiden ja kuvataiteen kentän toimijoiden välistä yhteistyötä.

Tavoitteet:

- Satakuntalainen taidemuseoiden kenttä muodostaa omaleimaisen, vahvan kokonaisuuden, jossa keskinäisen terveen kilpailun rinnalla tehdään soveltuvin osin yhteistyötä ja huolehditaan mielekkäistä tehtävien jaosta päällekkäistä työtä välttäen.
- Hyödynnetään yhteistyön mahdollisuudet ja potentiaaliset synergiaedut.

Neljäs painopiste

Taidemuseo kehittää maakunnan visuaaliseen kulttuuriin ja kulttuuriperintöön sekä taiteeseen liittyvän tiedon saatavuutta ja edistää näin Satakunnan visuaalisen kulttuurin tietämystä sekä maakunnassa että kansallisesti.

Tavoitteet:

- Satakunnalla on yhteinen kokonaisnäkemys siitä, miten ja miltä osin maakunnassa syntynyt ja edelleen tänä päivänä muotoutuva visuaalinen kulttuuri ja kuvataide tulisi dokumentoida ja minkä tyyppisiä työn ja tehtävien jakoja noudatetaan. Samalla luodaan kokonaiskuva ja suunnitelma siitä millä resursseilla ja voimavaroilla työtä kokonaisuutena katsoen viedään eteenpäin.
- Satakunnan kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin keskeiset arkisto- ja dokumentointiaineistoihin liittyvät tiedot ovat ihmisen sijaintipaikasta riippumatta tavoitettavissa helposti ja nopeasti.
- Maakunnan visuaalisen kulttuurin dokumentoinnin strategia on linjattu osaksi valtakunnallista tavoitteenasettelua.

Viides painopiste

Taidemuseo kehittää ja kartuttaa taidemuseoiden tietotaitoa ja asiantuntemusta sekä asiantuntijan roolia. Tuotetaan valmiuksia ja kehitetään toimintaympäristöä tavalla, jonka varassa museo voi vastata asiantuntijatehtävien haasteisiin ja Porin taidemuseo voi toimia kehitystyön maakunnallisena veturina yhtälailla sisällönhallinnan ja taiteenteoreettisen kehityksen kuin myös teknologian tarjoamien mahdollisuuksien osalta.

Tavoitteet:

- Porin taidemuseolla on valmiudet ja henkilöstöresurssit toimia myös jatkossa taiteen ja taiteenteoreettisen tiedon asiantuntijana ja välittäjänä tavoitteenaan edistää maakunnallisen taiteen ja kulttuurin kehittymistä korkeatasoisena ja aikaansa seuraavana yhtä lailla tarjonnan sisältöjen kuin myös käytettävän teknologian ja pedagogiikan metodien osalta.

Yhteenvedo Porin taidemuseon alueellisen suunnitelman painopisteistä, tavoitteista ja toimenpiteistä vuosille 2007–2010

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Porin taidemuseo edistää visuaalista kulttuuria ja kuvataiteeseen liittyvän tiedon välitystä tuottamalla näyttelyitä sekä maakunnassa että maakunnan taiteesta. Visuaalisen kulttuurin kentän verkottuminen, kuvataiteen yleiseen kehitykseen liittyvän tiedon jakaminen sekä näyttelytoiminta maakunnassa. Maakunnassa syntyvän taiteen esittelyt - Poriginal	- Kansainvälisen ja kotimaisen taiteen ilmiöiden tuntemus sekä visuaaliseen kulttuuriin liittyvät valmiudet ovat Satakunnassa vahvat yhtä lailla alan toimijoiden ja opetuksen linjaorganisaation kuin tavallisten kansalaisten keskuudessa asuinpaikasta riippumatta. - Taiteen kotimaisen ja kansainvälisen kehityksen ohella satakuntalaiset tuntevat oman maakuntansa taidetta ja sen historiaa ja kehitystä.	- Poriginal galleria toimii keskitetysti satakuntalaisen taiteen esittelyfoorumina. Galleriassa järjestetään vuosittain 20 näyttelyä. Näistä näyttelyistä noin puolet liittyy maakunnan taiteeseen. (Satakuntalaiset taiteilijat, taiteilijaseurat ja alan oppilaitokset.) - Taidemuseo järjestää maakunnassa yksin tai yhdessä Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa vuosittain 1-2 teemapohjaista näyttelykokonaisuutta. Lisäksi taidemuseo osallistuu soveltuvien osin ja erityisesti taiteenteoreettisia kysymyksiä painottaen lastenkulttuuriverkoston näyttelytoiminnan sisällöntuotantoon ja tähän niveltuvien valmiuksien kehittämiseen. - Erityistä huomiota kiinnitetään satakuntalaisen taiteen ja kulttuurin kehitykseen monin tavoin liittyvän Maire Gullichsenin elämäntyöhön, tähän elämäntyöhön liittyvän aineiston tuotantoon ja tiedon välittämiseen maakunnan oppilaitoksille ja muille toimijoille.

Toteutuma

Poriginal-galleriassa järjestettiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan 25 satakuntalaista, kotimaista ja ulkomaista taidetta esittelevää näyttelyä sekä Pori Jazz Ry:n tuottama Pori Jazz-viikon erillisnäyttely. Porin taidemuseon tuottama, Maire Gullichsen ja modernismi -sarjaan kuuluva, yhteistyössä Porin Cygnaeuksen koulun 4B-luokan kanssa toteutettu pedagoginen näyttely Matkalla kaupungin yössä oli esillä Porin taidemuseon projektihuoneessa 03.10. – 15.11. 2009 (osana laajempaa näyttelykokonaisuutta) sekä Euran pääkirjastossa 14.12.2009 – 28.01.2010.

Porin taidemuseon digitointisuunnitelman ensimmäisen aineistovaiheen ”Maire Gullichsen ja Porin taidemuseon kansainväliset näyttelyt” digitointi on aloitettu syksyllä 2009 Myytti-varoin. Poriginal-gallerian näyttelyt on sisällytetty digitointisuunnitelmaan sen yhtenä tulevana osana.

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
2. Porin taidemuseo kehittää kohderyhmittäin suunnattuja museopedagogisia palveluja ja tuottaa näin taidekasvatuksen ja kulttuuriperinnön toimintamuotoja, joita voidaan soveltaa yhtä lailla museoissa kuin avoimen sektorin ja kuntien eri toimintaympäristöissä (Kuntien sosiaali-, kulttuuri- ja opetustoimi, oppilaitokset, taiteen alan yhdistykset). Taidekasvatus ja sen eri toimintamuodot. Saavutettavuus ja sen kehittäminen.	- Kulttuuriperinnön, kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin merkitys ja arvo yhtenä globalisoituvan ja digitalisoituvan aikamme yhteiskunnan keskeisistä innovaatiopääoman alueista on tunnistettu ja sitä hyödynnetään laajalti eri inhimillisen toiminnan sektoreilla julkishallinnosta tuotannon ja talouden kenttään. - Visuaalisen viestinnän ja kuvan keskeinen rooli yhtenä kansainvälisen vuorovaikutuksen ja globaalin tiedon välityksen välineistä on huomioitu suunniteltaessa kaikkea pedagogista toimintaa päiväkodeista koululaitokseen.	- Kulttuuriperinnön, kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin merkitys ja arvo yhtenä globalisoituvan ja digitalisoituvan aikamme yhteiskunnan keskeisistä innovaatiopääoman alueista on tunnistettu ja sitä hyödynnetään laajalti eri inhimillisen toiminnan sektoreilla julkishallinnosta tuotannon ja talouden kenttään. - Visuaalisen viestinnän ja kuvan keskeinen rooli yhtenä kansainvälisen vuorovaikutuksen ja globaalin tiedon välityksen välineistä on huomioitu suunniteltaessa kaikkea pedagogista toimintaa päiväkodeista koululaitokseen. Porin taidemuseo toimii Saavutettava Satakunta-hankkeen ohjausryhmässä, jonka tavoitteena on edistää maakunnallista verkostoitumista fyysiseen ja kulttuuriseen saavutettavuuteen liittyvissä tavoitteissa. Projektissa kehitetään palvelustandardeja erityisesti vammaisryhmät, eläkeläiset ja maahanmuuttajat huomioonottaen. Hanke on pilottiprojekti, jonka tuloksia tullaan jakamaan alueellisessa yhteistyössä niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin (Ruotsi).

Toteutuma

Kulttuuriperinnön, kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin merkitys sähköisesti saatavana, saavutettavana ja osallistavana globaalina ja paikallisena innovaatiopääomana kasvaa jatkuvasti.

Porin taidemuseon johtaja toimii aluetaidemuseokentän edustajana Kansalliseen tietoyhteiskuntastrategiaan 2007–2015 kuuluvan Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen saatavuusjaostossa. Hankkeen puitteissa kehitetään kansallinen sähköinen palveluportaali keskeisten tieteellisten ja kulttuuriperintöaineistojen tarjoamista varten. Myöhemmin kansallisen portaalin aineistot integroidaan yhteiseurooppalaiseen kulttuuriperintöpalveluun Europeanaan. Porin taidemuseon johtaja on puheenvuoroissaan Valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä huhtikuussa 2009 nostanut esille satakuntalaisten taide- ja kulttuuriperintöaineistojen merkityksen ja maakunnallisten taideaineistojen tallentamisen infrastruktuurin kehittämistarpeet.

Porin taidemuseon museopedagogisen yksikön tehtävänä on pedagogisten toimintamuotojen kehittäminen vastaamaan erilaisten kävijöiden ja asiakasryhmien tarpeita. Sähköinen verkkomaailma on mahdollistanut uudenlaisen sisältötuotannon, esitys- ja kerrontatavan, ja on yhä keskeisempi työväline museo-opetuksen kehittämiseen, erilaisten sisältöpalvelujen vaatimuksiin ja aineiston saavutettavuuden edistämiseen. Verkkopedagogiikan yksi keskeinen kohderyhmä on koululaitos, joka hyödyntää verkkomateriaalia sekä museovierailulla että kouluilla tehtävässä taidekasvatustyössä. Porin taidemuseo on kehittänyt erityisesti koululaitokselle suunnattuja, näyttelyihin liittyviä pedagogisia verkkopalvelujaan. Se on tuottanut verkkoympäristöön ajankohtaisiin näyttelyihin liittyviä esittely- ja opetuspaketteja, jotka ovat olleet koululaitoksen sekä muun yleisön hyödynnettävissä. Porilaisten koululaisten kanssa toteutettu, Projektihuoneessa 16.10.2009 – 31.01.2010 esillä ollut näyttely *Matkalla kaupungin yössä* oli kokonaisuudessaan esillä taidemuseon verkkosivuilla. Verkkonäyttelyssä voi tutustua koululaisten maalauksiin ja heidän kirjoittamiinsa projektia ja oman maalauksen syntyä pohtiviin teksteihin. Pedagoginen yksikkö toteutti syyskauden näyttelyyn, *ZINEB SEDIRA – Under the Sky and Over the Sea*, liittyvän sähköisen tulostettavan esittely- ja tehtävävihkon. Luokkaretkipaketin sisältöesite Maalauksen paikka -näyttelyyn oli ladattavissa taidemuseon omilta pedanettisivuilta sekä koululaisten valtakunnallisiin luokkaretkien ja leirikoulujen suunnitteluun tarkoitettua luokkis.com -sivustolta.

Saavutettava Satakunta-projektin ensimmäisessä vaiheessa 2009 kartoitettiin Satakunnan taide- ja kulttuurilaitosten fyysistä ja kulttuurista saavutettavuutta ja pyrittiin laatimaan kohteisiin uusi tai aiempaa täydentävä saavutettavuussuunnitelma. Saavutettavuuskartoitus tehtiin myös Porin taidemuseossa ja sen tulokset otetaan huomioon museon tilojen ja palvelujen suunnittelussa. Saavutettava Satakunta-hankkeessa on järjestetty myös koulutus- ja infotilaisuuksia, mm. Valtakunnallisten aluetaidemuseopäivien yhteydessä Porin taidemuseossa huhtikuussa 2009.

Saavutettava Satakunta -hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut Porin taidemuseossa 27.01.2009. Museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen esitteli taidemuseon pedagogisia projekteja, erityisesti Taidetta lähellä-maahanmuuttajaohjelmaa.

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
3. Porin taidemuseo kehittää satakunta-laisten museoiden ja kuvataiteen kentän toimijoiden välistä yhteistyötä	- Satakuntalainen taidemuseoiden kenttä muodostaa omaleimaisen, vahvan kokonaisuuden, jossa keskinäisen terveen kilpailun rinnalla tehdään soveltuvin osin yhteistyötä ja huolehditaan mielekkästä tehtävien jaosta päällekkäistä työtä välttäen. - Hyödynnetään yhteistyön mahdollisuudet ja potentiaaliset synergiaedut.	- Porin taidemuseo järjestää vuosittain yhdessä alan eri toimijoiden kanssa maakunnallisen teemapäivän, jonka tarkoituksena on kehittää ja syventää Satakunnan museoiden ja visuaalisen kulttuurin kentän toimijoiden välistä yhteistyötä sekä etsiä näin syntyviä synergiaetuja. - Kehitetään yhteistyötä eri maakunnallisten toimijoiden välillä (mm. Satakunnan lastenkulttuuriverkosto ja Satakunnan taidetoimikunta.) - Selvitetään mahdollisuudet museoiden maakunnallisen yhteisvaraston toteuttamiseksi. - Selvitetään yhteisen tiedottamisen tarve sekä maakunnallisen markkinoinnin mahdollisuudet ja potentiaaliset hyödyt. - Selvitetään maakunnan museoiden näyttely- ja palvelutoimintaa sekä erityistapahtumia koskevan synkronoinnin tarve. Porin taidemuseo on kutsunut koolle huhtikuussa 2009 järjestettävät Valtakunnalliset aluetaidemuseopäivät, joiden tavoitteena on yhteistyön tiivistäminen museoiden tutkimus- ja dokumentointitoiminnassa, saavutettavuuspalveluissa sekä taidekasvatus- ja lastenkulttuuriverkostojen toiminnassa. Päiville on pyydetty puheenvuorot Valtion taidemuseon, alueellisten ja maakunnallisten taidemuseoiden edustajilta, Satakuntaliitosta sekä Satakunnan kuntien kulttuuritoimijoilta.

Toteutuma

Porin taidemuseo järjesti 16. – 17.4. 2009 Valtakunnalliset aluetaidemuseopäivät, joiden teemoina olivat Kansallinen digitaalinen kirjasto -hanke (KDK), museoiden tutkimus ja dokumentaatio, saavutettavuus ja taidekasvatus. Projektipäällikkö Eija Liukkonen Valtion taidemuseon Kehitys- ja yhteiskuntasuhteet -yksiköstä esitteli KDK- ja kansallinen pitkäaikaissäilytys (PAS) -hankkeita ensi kertaa Satakunnan taidemuseokentälle ja projekteihin liittyvät aineistokartoitukset lanseerattiin Porin taidemuseon intendentin toimesta. Kuvataiteen keskusarkiston johtaja Ulla Vihanta esitteli valtakunnallisen taiteen arkistointi- ja dokumentointiprojektin maakunnallisia tavoitteita. Erikoissuunnittelija Perttu Rastas kertoi Kuvataiteen keskusarkiston sähköisistä tallennus- ja alustasuunnitelmista. Harjavallan museotoimenjohtaja Henry Flinkman (Emil Cedercreutzin museo) ja Rauman taidemuseon intendentti Janne Koski esittelivät museoiden sähköisiä palveluja. Porin taidemuseo esitteli pedagogista toimintaansa. Projektikoordinaattori Susanna Harjunpää esitteli Saavutettava Satakunta -hanketta.

Porin taidemuseo on kartoittanut mahdollisuuksia tiivistää yhteistyötä Satakunnan taidemuseoiden tiedottamisessa yhteisilmoittelun keinoin. Alueellisia taidemuseotapaamisia tullaan järjestämään puolivuositain yhteistyön ja tiedottamisen tehostamiseksi. Porin taidemuseo haki Satakunnan taidetoimikunnalta määrärahaa yhteisesitteen tuottamista varten.

Museonjohtaja Esko Nummelin, museomestari Kati Kunnas-Holmström ja hallimestari Kai Ruohonen ovat tutustuneet museoiden kokoelmakeskuksiin Helsingissä ja Tampereella 04. – 05.3 2009.

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
4. Porin taidemuseo kehittää maakunnan visuaaliseen kulttuuriin ja kulttuuriperintöön sekä taiteeseen liittyvän tiedon saatavuutta ja edistää näin Satakunnan visuaalisen kulttuurin tietämystä sekä maakunnassa että kansallisesti. Perustutkimus, dokumentaatio ja tietopalvelut. Kulttuurivarallisuudesta huolehtiminen.	- Satakunnalla on yhteinen kokonaisnäkemys siitä, miten maakunnassa syntynyt ja edelleen tänä päivänä muotoutuva visuaalinen kulttuuri ja kuvataide tulee dokumentoida ja minkä tyyppisiä työn ja tehtävien jakoja noudatetaan. Samalla luodaan kokonaiskuva ja suunnitelma siitä, millä resursseilla ja voimavaroilla työtä viedään eteenpäin. - Satakunnan kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin keskeiset arkisto- ja dokumentointiaineistoihin liittyvät tiedot ovat ihmisen sijaintipaikasta riippumatta tavoitettavissa helposti ja nopeasti. - Maakunnan visuaalisen kulttuurin dokumentoinnin strategia on linjattu osaksi valtakunnallista tavoitteenasettelua.	- Tehdään peruskartoitus maakunnan taidemuseoiden ja muiden vastaavien (mm. Kankaanpään taidekoulu) toimijoiden kuvataidetta ja visuaalista kulttuuria koskevista arkistoaineistoista. - Pyritään tuottamaan yhteinen maakunnallinen taiteen ja visuaalisen kulttuurin dokumentoinnin ja tallennuksen strategia, johon sitoutetaan museoiden ohella kaikki tausta- ja ylläpito-organisaatiot sekä soveltuvin osin muut toimijat ja maakunnan kunnat. - Maakunnallinen strategia nivelletään osaksi valtakunnallista visuaalisen kulttuurin ja kuvataiteen dokumentoinnin ja tallennuksen strategiaa. - Kartoitetaan digitoidun arkisto-aineiston osuus maakunnallisissa ja Satakuntaa koskevissa arkistoaineistoissa. - Nivelletään maakunnalliset ratkaisut ja toteutustavat sekä rakenteeltaan että sisällönhallinnaltaan ja käsitteistöltään osaksi valtakunnallisia strategisia linjauksia. - Porin gallerian näyttelyt dokumentoidaan - Porin gallerian näyttelyjen dokumentointi toteutetaan osana museon digitointisuunnitelmaa. - Taidemuseossa on testattu Valtion taidemuseon kehitys- ja yhteiskuntasuhdejaoksen KEHYKSEN kehittämää EXPOWIKI-tiedontallennuspohjaa osana sisäisen tallennusjärjestelmän uudistamista. Porin taidemuseo valmistelee kartoitusta, jolla kootaan keskeiset maakunnalliset kulttuuriperintöaineistot sekä selvitetään niiden digitointiasteet ja maakunnallisten taidemuseoiden tietojärjestelmien yhteensopivuus. Kartoitus lanseerataan Valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä huhtikuussa 2009. Aluetaidemuseona Porin taidemuseo tulee sitouttamaan maakunnallisia toimijoita KDK-hankkeeseen sekä koordinoimaan keskeisten maakunnallisten aineistojen kartuttamista Kansallisen digitaalisen kirjaston tietojärjestelmään.

Toteutuma

Porin taidemuseo on mukana Opetusministeriön vetämän Kansallinen digitaalinen kirjasto-hankkeen ohjausryhmässä alue-
taidemuseokentän edustajana. Hankkeen tavoitteena on koota ja tarjota saataville keskeiset kansalliset kulttuuriperintö- ja
tieteelliset tutkimusaineistot yhdestä kansallisesta käyttöliittymästä, joka myöhemmin integroidaan Euroopan digitaaliseen
kirjastoon Europeanaan.

Hankkeen toisena osana on kansallinen digitaalinen pitkäaikaissäilytysratkaisu PAS. Porin taidemuseo on mukana PAS:in
pilottiprojektissa, jossa testataan muistiorganisaatioiden valmiuksia hyödyntää keskitettyä sähköistä pitkäaikaissäilytysjär-
jestelmää.

Taidemuseossa on aloitettu museon sisäisen tallennusympäristön uudistaminen KDK-hankkeen vaatimusten mukaiseksi
niin käyttöjärjestelmän kuin tallennusohjelmistonkin suhteen. Aineistojen digitointisuunnitelmassa on priorisoitu museon
keskeiset kokoelmat ja tietoaaineistot, joiden hakujärjestelmää uudistetaan Valtion taidemuseon ja Suomen valokuvataiteen
museon kanssa yhteisin standardein, tavoitteena metadatan yhtenäistäminen ja ontologioille perustuvat hakumahdollisuudet.

Valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä huhtikuussa 2009 lanseeratut digitointi- ja aineistokartoitukset käynnistettiin alueel-
lisessa taidemuseotapaamisessa Porin taidemuseossa 26.5. 2009. Maakunnallisille taidemuseoille lähetettiin kyselylomake
keskeisistä kulttuuriperintöaineistoista, niiden digitointiasteesta ja sähköisten tallennusjärjestelmien tilasta KDK-hankkeen
asiakasliittymää ja kansallista pitkäaikaissäilytysratkaisua (PAS) varten. Porin taidemuseon intendentti on vieraillut maakun-
nallisissa taidemuseoissa syksyllä 2009 kartoittamassa KDK-aineistokyselyn tuloksia. Alueellisessa taidemuseotapaamisessa
informoitiin lisäksi Kuvataiteen keskusarkiston Valtakunnallisesta kuvataiteen arkistohankkeesta (<http://www.fng.fi/fng/html4/fi/archive/archive/kartoitus/index.htm>), jonka kyselylomakkeet lähetettiin joulukuussa 2009 noin 20 satakuntalaiselle
yksityis- ja yhteisöarkistonhaltijalle. Määräajassa palautettiin 12 arkiston tiedot.

Suunnitteilla on myös museon tutkimusarkiston digitointi sekä aineistojen tarjoaminen sähköisinä kokotekstidokumentteina
Porin taidemuseon tulevasta arkistojärjestelmästä. Pilottiaineistona toimii Taiteilijaryhmä NYTE Ry:n arkisto.

Museon lehtileikearkiston mikrofilmikopioiden digitointia suunnitellaan.

Porin taidemuseo tutkii mahdollisuutta rakentaa käyttöliittymä maakunnallisten toimijoiden kuvataiteen arkistoaaineistojen
ylläpitoon ja tallennukseen osana sähköisen arkistoinnin uudistusprojektiaan.

Toukokuun taidemuseotapaamisessa esiteltiin myös Valtion taidemuseon kehitys- ja yhteiskuntasuhteet KEHYKSEN museo-
historiahanketta (<http://www.fng.fi/fng/rootnew/fi/kehys/projekti/vamu.htm>), jossa kerätään museokentän avaintoimijoiden
haastatteluja. Projekti tietokantaan. Syksyn museovierailujen yhteydessä Porin taidemuseon intendentti keräsi ehdotuksia
haastattelun kohteiksi.

Porin taidemuseolle on hankittu testikäyttöön yhteistyöprojektina Kuvataiteen keskusarkiston ja mediataiteen levityskeskus
AV-arkin kanssa kehitettävä Avokaado -mediatietokanta (META-hanke). Porin taidemuseon intendentti on osallistunut META-
hankkeen suunnittelukokouksiin Valtion taidemuseossa.

Taidemuseon media-arkiston VHS-nauhojen digitointi on aloitettu digitointisuunnitelman priorisointijärjestyksen mukaan
ja aineistojen viitetiedot on viety Avokaado-tietokantaan. Digitoinnin myötä aineistoista on tehty pitkäaikaissäilytyskopiot
KKA:n media-arkistoon.

Kuva-arkiston ja tallennusjärjestelmän uudistamisprojekti jatkuu Opetusministeriön määrärahan turvin. 2009 on kartoitettu
tarjolla olevien ohjelmistojen (Extensis Portfolio, Canto Cumulus, E-kuva) käytettävyyttä ja kustannustehokkuutta.

Ohjelmiston valinnassa on konsultoitu mm. Valtion taidemuseota, Suomen Valokuvataiteen museota, Kuvataiteen keskusar-
kistoa, Työväenmuseo Werstasta ja Kantapuu-konsortiota. Kiasman valokuvaus- ja digitointijärjestelmään on tutustuttu tou-
kokuussa 2009. Uuden ohjelmiston ja tallennusjärjestelmän kilpailutukseen ja hankintaan päästään vuoden 2010 alkupuolella.
Museon palvelin- ja tallennuskapasiteettia on päivitetty.

Hakujärjestelmien osalta seurataan KDK/PAS-standardeja.

Porin taidemuseo järjestää toukokuussa 2010 Tekijänoikeudet Nyt! -info- ja keskustelutilaisuuden tekijänoikeuslain nykyti-
lasta ja hyvistä käytännöistä taide- ja kulttuuriperintöalan sähköisten palveluiden tarjoamisessa. Tilaisuuteen on kutsuttu
asiantuntijat KDK-hankkeesta, Opetusministeriöstä ja Valtion taidemuseosta.

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
5. Taidemuseo kehittää ja kartuttaa taidemuseoiden tietotaitoa ja asiantuntemusta sekä asiantuntijan roolia. Tuotetaan valmiuksia ja kehitetään toimintaympäristöä tavalla, jonka varassa museo voi vastata asiantuntijatehtävien haasteisiin ja Porin taidemuseo voi toimia kehitystyön maakunnallisena veturina yhtälailla sisällönhallinnan ja taiteenteoreettisen kehityksen kuin myös teknologian tarjoamien mahdollisuuksien osalta	- Porin taidemuseolla on valmiudet ja henkilöstöresurssit toimia myös jatkossa taiteen ja taiteenteoreettisen tiedon asiantuntijana ja välittäjänä tavoitteenaan edistää maakunnallisen taiteen ja kulttuurin kehittymistä korkeatasoisena ja aikaansa seuraavana yhtä lailla tarjonnan sisältöjen kuin myös käytettävän teknologian ja pedagogiikan metodien osalta.	- Taidemuseo on laajalti yhteistyössä yhtä lailla kansainvälisten, kansallisten kuin myös satakuntalaisten alan toimijoiden kanssa verkottuen tehokkaasti ja tuloksellisesti. - Taidemuseo toimii laaja-alaisesti asiantuntijana kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin eri kysymyksissä. - Taidemuseo tuottaa vuosittain korkeatasoisen, alan kehitystä peilaavan luentosarjan, jonka yhtenä tarkoituksena on tarjota maakunnallisille toimijoille mahdollisuus päivittää sisällöntuntemustaan ja teoreettisia tietojaan.

Toteutuma

Porin taidemuseo on kertomusvuoden aikana ollut aluetaidemuseotoimen alalla yhteistyössä Rauman taidemuseon, Lönnerströmin taidemuseon, Kankaanpään kaupunginmuseon, Kankaanpään taidekoulun, Cedercreutzin museon (Harjavalta), Euran kulttuuritoimen ja Huittisten kulttuuritoimen kanssa Kansallinen digitaalinen kirjasto-hankkeeseen, Valtakunnalliseen kuvataiteen arkistohankkeeseen, näyttelytoimintaan ja yhteistiedottamiseen liittyen.

Porin taidemuseon pedagogisen yksikön käynnistämä, maahanmuuttajakoulutusta antaville oppilaitoksille tuotettu, aikuisille soveltuva, Taidetta lähellä -toimintakokonaisuus jatkui yhteistyössä hanketta varten muodostetun yhteistyöverkoston kanssa.

Porin taidemuseo on ollut mukana yhdessä kaupungin koulutoimen, muiden kulttuurilaitosten sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto kanssa laatimassa koulun ja kulttuurin yhteistyötoimintasuunnitelmaa. Yhteistyösuunnitelma on osa kaupunkikohtaista opetussuunnitelmaa ja se sisältää aikataulut siitä, missä vaiheessa ja millä luokka-asteella oppilaat tutustuvat eri kulttuurilaitosten palveluihin. Porin taidemuseo on mukana kummikoulutoiminnassa. Porin taidemuseo on Vähärauman koulun taidekummi.

Yhteistyössä Porin kaupungin koulutusviraston kanssa keväällä 1999 käynnistynyt ympäristötaideohjelma Taidetta Ympäri ja Ämpäri aloitti syyskaudella, uuden pitkäjänteisen, ympäristötaideprojektin kuvataiteilija Satu Bethellin kanssa. Projektiin osallistuvat luokat ovat Vähärauman koulun 5B, Cygnaeuksen koulun 5B, Tuorsniemen 6lk sekä Uudenkoiviston koulun 3A. Projekti toteutetaan yhteistyössä kaupungin koulutusviraston, Koivuniemen Herran MuuMaan sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Porin taidemuseo on ollut mukana Opetushallituksen ja Museoviraston käynnistämässä valtakunnallisessa Suomen Tammi -projektissa (1998-), jonka avulla pyritään laajentamaan koulujen ja museoiden yhteistyötä. Suomen Tammi on linkitetty Opetushallituksen käynnistämään Lähde – luovuus- ja kulttuurikasvatus-hankkeeseen, johon Taidetta Ympäri ja Ämpäri -hanke on kirjattu mukaan.

Porin kaupungin seniorityöryhmässä on jäseniä kulttuuritoimen ja perusturvan eri yksiköistä. Työryhmän tehtävänä on kehittää ja edistää sekä aktiiviselle senioriväestölle että laitoshoidossa oleville vanhuksille suunnattuja kulttuuripalveluja. Taidemuseon edustajana työryhmässä on museolehtori. Porin kaupungin kulttuuritoimen ja perusturvan seniorityöryhmän kehittämä *Kulttuuriboksi* on palvelu, joka on suunnattu senioreille ja ikäihmisille. Erityiskohderyhmänä suunnittelussa ovat laitoshoidossa olevat vanhuksat. Kulttuuriboksin sisältöä on suunniteltu siten, että ikäihmisten viriketoiminnasta vastaavat ohjaajat ja ryhmänvetäjät voivat järjestää taidetuokion laatikon materiaalien avulla.

Porin taidemuseon intendentti toimi opinnäytetöiden arvioijana Porigal-galleriassa ja Puuvillatehtaan Värjäämö 5 -näyttelytilassa järjestetyssä Satakunnan ammattikorkeakoulun kuvataiteen opiskelijoiden päättötyönäyttelyssä Leikin loppu. Hän on myös luennoinut Taideteollisen korkeakoulun (Aalto-yliopisto) Porin taiteen ja median osastossa professori Harri Laakson järjestämässä luentosarjassa *Teoksen rajat ja kontekstit* 12.11.2009. Kuvataideakatemian opiskelijaryhmä professori Tarja Pitkänen-Walterin johdolla vieraili Maalauksen paikka-näyttelyssä 27.03.2009. Porin taidemuseo pyrkii tiivistämään korkeakoulu-yhteistyötä vuonna 2010.

Porin taidemuseon kevään 2009 luentosarja *Galleria ja museoelokuva – liikkuvan kuvan rooli ja merkitys nykyaikakentällä* käsitteli liikkuvan kuvan roolia museo- tai galleriatilassa. Teema oli jatkoa syksyn Galleria- ja museoelokuva -luennoille. Luentosarjan toinen osa Maalauksen paikka käsitteli maalaustaidetta ja nykyaikaisen taiteen historiaa. Miksi maalaustaiteen on nähty päättyneen nykyaikaisen suuntauksena? Miten maalaustaide muuntui käsitetaiteen, paikkaerityisen taiteen, liikkuvan kuvan ja ruumiillisuutta painottaneiden taidesuuntien haasteen myötä? Syksyn 2009 *Taide ja matka* -luentosarjan teemana oli kulttuurien vuorovaikutteisuus ja kansainvälisyys.

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseo asetti 1980-luvulla tavoitteekseen rakentaa dokumentointityölle pohjautuva satakuntalaisen kuvataiteen tietojärjestelmä, joka tukee tarpeen mukaan museon näyttely- ja tutkimustyötä sekä palvelee myös muita käyttäjiä.

Kahdeksankymmentä- ja osin yhdeksänkymmentäluvun kuluessa Porin taidemuseo dokumentoi ja esitteli näyttelyin merkittävimmät satakuntalaiset vanhemman polven taiteilijat. Hanke sivusi osittain Valtion taidemuseon alaisen Kuvataiteen keskusarkiston 1990-luvulla käynnistämää *Taiteilijaa tapaamassa* -projektia, joka sittemmin on päättynyt. Vuonna 2002 toimintansa aloittanut Valtion taidemuseon Taidemuseoiden kehittämiskeskus *KE-HYS* on käynnistänyt maamme aluetaidemuseoiden kanssa neuvottelut, joiden myötä tullaan määrittelemään kuvataiteen dokumentointiin liittyvät käytännöt ja asetetaan kansalliset tavoitteet. Alueellista dokumentointityötä voitaneen tämän jälkeen kehittää niin, että syntyneet tietovarannot ovat myös valtakunnallisesti käytettävissä. Yhtenäiset toimintamenetelmät ja yhteinen tekninen sovellusala puuttuvat kuitenkin vielä tällä hetkellä, mikä luonnollisesti heijastuu myös tallennus- ja dokumentointityöhön maakunnallisella tasolla.

Porin taidemuseon kahtena edellisenä vuosikymmenenä toteuttamat kokoelmainventoinnit kattavat museon toimialueen kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Painopiste on ollut kuntakokoelmissa. Inventointien yhteydessä syntyneet tietokannat ovat teknisesti vanhentuneet, mikä heijastuu niiden käytettävyyteen niin kauan kuin puuttuu yhteinen valtakunnallinen sovellusympäristö, jonne tiedot voitaisiin mielekkäästi konvertoida.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä 1980-luvulla tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu aikanaan seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset kokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen kokoelmat Satakunnassa
- Yritysten kokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset
- Porin julkiset veistokset

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on kahden vuosikymmenen ajan tuottanut ja koonnut kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on ollut lainattavien dia- ja kalvosarjojen muodossa, osa on koottu kulloisenkin käyttäjän tarpeen mukaan museon kuva-arkistosta. Lainaustoiminnan tarkoituksena oli täydentää kirjastolaitoksen ja oppimateriaalikeskuksien tarjontaa. Internet on muuttanut oppimateriaalikysymyksiä radikaalisti.

Perinteinen diapositiivi on syrjäytynyt opettajien käyttäessä sähköisiä esitysohjelmia sekä hakiessa kuva-aineiston verkosta. Palveluiden painopiste on siirtynyt yhä selvemmin asiantuntijapalveluihin ja neuvontaan. Perinteistä kuvalainaustoimintaa pidetään edelleen yllä ja kehitetään tarpeen mukaan. Varsinaisia diasarjoja taidemuseossa on lainattavissa 124 ja piirtoheitinkalvosarjoja on 23. Kuva-arkiston kokonaismäärä on 78 486 valokuvaa, josta lähes 55 000 on atk-pohjaisessa rekisterissä.

Arkiston ylläpito on hoidettu edelleen tilapäistyövoiman varassa, mikä on heijastunut sekä tallennustyön että palvelutuotannon laatuun. Kuvapalveluiden osalta on pyritty huomioimaan tekijänoikeuslainsäädäntö ja sen tuomat muutokset.

Porin taidemuseo ja kuvataiteeseen liittyvät tietokannat. MUUSA.

Valtion taidemuseon MUUSA-tietokannasta on muodostunut maamme taidemuseoiden yhteinen tietokantaohjelma taidekokoelmien sekä niihin liittyvän kuva-aineiston hallintaan. Porin taidemuseo jatkoi myös kertomusvuonna tietoaineistojen siirtämistä Muusaan sekä prosessin edellyttämää kokoelmiin liittyvän kuva-aineiston digitointityötä.

Sähköiset palvelut ja taidemuseon intranet -ratkaisut

Taidemuseon kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.poriartmuseum.fi>. Normaalin näyttelyinformaation lisäksi museon sivut tarjoavat laajasti tietoa taidemuseon eri palveluista ja toiminnoista. Porin Original Gallerian nettisivuston uusiminen saatettiin päätökseen.

Porin taidemuseolla on oma intranetverkko, jonka ylläpitopalvelut ostetaan. Taidemuseon runkoverkko perustuu valokaapeliyhteyksiin, jonka muodostaa 24-säikeinen monimuotokuitu. Rakenne on avoin ja tukee tunnettuja kytkentä- ja protokollatyyppejä. Palvelintasolla kokonaisuuden muodostavat: tiedosto- ja sovelluspalvelin, fax-palvelin, virustarkistuspalvelin sekä varmistuspalvelin. Työasemia verkossa on noin 30. Kertomusvuonna jatkettiin taidemuseon palvelinjärjestelmän muutostöitä, joiden tarkoituksena on nostaa järjestelmän tietovarmistettu tallennuskapasiteetti vastaamaan olemassa olevia sekä tietoyhteiskunnan edellyttämän digitoinnin asettamia vaatimuksia.

Porin lastenkulttuurikeskuksen ja Porin taidemuseon *Lapsityövoimapaja* 21.09.2009 osana talousteemaista projektia yhteistyössä Satakunnan Kansa -lehden kanssa. Lapsityövoima tuli Viikarin päiväkodista. Dokumentoimassa SK:n kuvaaja ja toimittaja. Työpajatehtaan ohjaajina Veijo Setälä ja Kai Ruuhonen.
Kuva Päivi Setälä.

PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA

Kokeiluna vuonna 1993 alkanut päivähoidon työpaja on vakiinnuttanut asemansa yhtenä varhaiskouluiäkäisten taidepedagogisen työn tärkeimmistä toimintamuodoista. Työpaja on ideoitu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen perhepäivähoidon ja päiväkotien toimialueiden edustajien kanssa. Työpaja on avoinna perhepäivähoidon, päiväkotien ja ohjattujen leikkikenttien piirissä oleville lapsille. Työpajan varaukset tapahtuvat päivähoitotoimiston kautta. Päivähoidon työpajalla on käytettävissään tarkoitusta varten varustetut ateljeetit taidemuseon itäpäädyssä.

Toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa lapset jo varhain aikamme kuvataiteen monimuotoiseen maailmaan. Lähtökohdan muodostavat taidemuseon näyttelyt, taidekokoelmat, kirjaston ja kuva-arkiston aineisto, joiden myötä lasta ohjataan kokemaan, arvioimaan ja pohtimaan itsenäisesti visuaalisen kulttuurin eri ilmiöitä. Elämyksellisen ja kokemuksellisen aineiston rinnalla merkittävän elementin muodostaa omaehtoinen työskentely, joka harjaannuttaa sekä motorisia että tiedollisia valmiuksia. Perinteisten tekniikoiden, mm. piirtämisen rinnalla, lapset ovat nykytekniikkaa hyödyntäen pohtineet kuvan ja kuvallisen esittämisen luonnetta, tutustuneet väreihin ja värillisen valon tapaan rakentaa tilaa. Omaa vartaloaan, mittakaavaa, ympäröivää tilaa sekä sen ominaisuuksia hyödyntäen lapset ovat käsitelleet monin eri tavoin nykyaiteelle ominaisia laaja-alaisia kysymyksiä.

Työpaja kokoontuu ohjatusti tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin. Perjantaisin ja maanantaisin on ollut erityistyyöpajoja. Lapsiryhmän koko on 10-12 lasta sekä 3-5 aikuista. Toiminnassa on säännöllisesti ollut mukana myös erityisryhmiä. Päivähoidon työpajan opettajina ovat toimineet keväällä ja syksyllä 2009 kulttuurituottaja-tutkija, valokuvaaja Eija Mettovaara ja kuvataiteilija Veijo Setälä. Työharjoittelijana syyskaudella oli Anni Pakkala Kan-kaanpää opistosta. Onnenkiven päiväkodin erityisryhmä *Vintiöille* suunnatuissa työpajoja ohjasi kuvataiteilija Veijo Setälä.

ERITYISTYÖPAJAT PÄIVÄKODEILLE

Eritistyyöpajoja päivähoidon työpajassa on järjestetty yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Pörröpensselit

Pörröpensselit-eläinmaalaustyyöpajoissa harjoiteltiin väriopin perusteita, tutustuttiin eläinten rooleihin kuvataiteessa, luonnosteltiin ja maalattiin eläintä elävästä mallista. Työpajassa tutustuttiin myös eri tekniikoihin lyijykynäpiirustuksesta akryylimaalaukseen. Pörröpensselit-työpajan ohjaajana toimi kuvataiteilija, kuvataideopettajaksi opiskeleva Terhi Sammalmaa. Työpaja järjestettiin kevään aikana kolme kertaa ja syksyllä kahdesti.

Mallimaalaus

Mallimaalaustyyöpajoissa esikouluikäiset lapset tutustutettiin ihmiskehon mittasuhteisiin ensin oman kehon kautta ja sen jälkeen piirtämällä ja maalaamalla elävää ihmismallia. Luonnosvaiheessa tutkailtiin, että kuvaan löysivät tiensä kaikki ruumiinosat ja opeteltiin mallin tarkastelua yleensä. Maalaamisvaiheessa mallin tarkkaan katsomista jatkettiin ja päästettiin malli seikkailemaan mielikuvitusretkelle erilaisiin väriympäristöihin. Maalausvaiheessa palautettiin mieliin perusasioita väreistä ja maalaustyöskentelystä. Ohjaajana toimi kuvataiteilija Kirsi Jaakkola. Työpajoja järjestettiin keväällä kaksi.

Juhlat

Juhlat! -valokuvatyöpajassa luettiin satu joka johdatteli osallistujat kohti linnan juhlia. Seuraavaksi koristauduttiin sonnustautumalla asianmukaisiin vaatteisiin ennen juhlasaliin astumista. Juhlasali oli verhottu kankain, koruin ja värivaloin. Kukin vieraista oli vuorollaan lehtikuvaaja joka samalla harjoitteli erilaisia kuvakulmia ja kuvanrajauksia. Musiikin soidessa taustalla oli juhlavieraiden ympärillä alati hyöriivät paparazit. Ohjaajana toimi kuvataiteilija Anne Salmela. Työpajoja järjestettiin syksyllä kaksi.

KilttiMIX-valokuvanäyttelyn satoa. KilttiMIX-valokuvanäyttely koottiin Onnenkiven päiväkodin pienryhmä Vintiöille järjestetyssä taidetyöpajassa syntyneistä teoksista. Työpajaohjaajana seikkaili kuvataiteilija Veijo Setälä.

ERITYISRYHMÄT

Lastenkulttuuritoiminnassa on tärkeää huolehtia kaikkien lasten ja nuorten mahdollisuudesta osallistua kulttuuritoimintaan sekä taiteen tekijänä että kokijana. Taiteen tekeminen voi toimia lapsen omana kielenä ja keinona kommunikoida. Tavoitteena vuodelle 2009 oli kehittää erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen suunnattua kuvataidepainotteista toimintaa.

KilttiMIX

Kirjurinluodon sydämessä pääsi kesäkuukausina nauttimaan putkiliukumäkien, jäätelötötteröiden ja eläinkaveiden lisäksi myös taiteesta. Veikeät ja värikkäät kuvat ilahduttivat Kirjurin kesävieraita Kirjurinluodon infossa ja ehtivät hurmata monta pientä ja suurta retkeilijää. Näyttely-yhteistyössä mukana olivat Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, Porin Seudun Matkailu Oy Maisa, Onnenkiven päiväkotit ja Porin taidemuseo.

PALAUTEKYSELY PÄIVÄHOIDON TYÖPAJARYHMILLE / KEVÄT 2009

Keväällä 2009 toteutettiin kysely, jonka tarkoituksena oli kerätä asiakaspalautteita päivähoitojen työpajaryhmiltä – sekä lapsilta että ohjaajilta. Kyselyyn osallistui kymmenen ryhmää kuudesta eri päiväkodista eli yhteensä 87 lasta ja 20 ohjaajaa. Kyselyn avulla haluttiin selvittää, miten lapset viihtyvät työpajoissa, onko työpajojen taitotaso lapsille sopiva ja onko työpajojen sisältö tarpeeksi vaihtelevaa.

Lapsien kohdalla kysely toteutettiin äänestysmenetelmällä liikennemerkkiä muistuttavien värilätkien avulla: merkin vihreä puolisko tarkoitti KYLLÄ-vastausta ja punainen EI-vastausta. Äänestäminen tapahtui aina työpajan lopuksi. Äänestystilanteet olivat lapsista hauskoja ja he olivat innokkaita äänestämään oman mielipiteensä puolesta. Sillä aikaa kun lapset äänestivät, ohjaajat täyttivät palautelomakkeen, jossa he saivat vastata valmiiksi laadittuihin kysymyksiin ja esittää omia kommenttejaan.

Lapsilta saadut palautteet osoittivat, että lähes kaikki lapset olivat halukkaita osallistumaan työpajaan uudelleen. Enemmistö lapsista piti työpajaa sopivan pituisena eikä kokenut sitä liian vaikeaksi. Myös ohjaajien palautteet olivat hyvin myönteisiä niin työpajan keston, ajankohdan kuin vaikeustasonkin suhteen. Suurin osa ohjaajista koki olevansa työpajatilanteessa joko tarkkailija tai osa ryhmää. Muutama näki itsensä ohjaajan roolissa. Kyselyn perusteella tärkeä kehittämisalue ovat erityislapset ja heille sopivien työpajasisältöjen löytäminen. Kaiken kaikkiaan työpajoja ja niiden ohjaajia kiiteltiin ja työpajakäytännön toivottiin jatkuvan yhtä monipuolisena ja innostavana tulevaisuudessakin.

PERHEILLE SUUNNATTU TOIMINTA

Vauvojen värikylpy

Porin lastenkulttuurikeskus käynnisti yhteistyössä Porin taidemuseon kanssa loppuvuodesta 2003 kotiäideille ja -isille sekä heidän vauvoilleen tarkoitetun maalaustyöpajan Vauvojen värikylpy. Moniaistisessa ja varhaista vuorovaikutusta tukevassa työpajakonseptissa vauvat tutustuvat niin värien maailmaan kuin taidemuseon näyttelyihin. Työpajat etenevät Vauvojen värikylpy-ohjaajan opastuksella värin tarkastelusta ja erilaisten materiaalien tunnustelusta itse tuotettuun jälkeen.

Työskentelyn lähtökohtana on kokonaisvaltaisesti turvallinen ympäristö ja turvalliset materiaalit. Työpajat ovat avoimia koko perheelle vanhemmat, sisarukset ja esimerkiksi isovanhemmat mukaan lukien. Työpaja huomioi perheen kokonaisena yksikkönä nuorimmasta vanhimpaan sekä lapsen täysivaltaisena osallisena sosiaalisessa yhteisössään.

Vauvojen värikylpy. Kuva lida Huurtela.

Työpajat luovat uusia toimintamuotoja pikkulapsiperheiden vertais- ja yhteistyöverkostoihin sekä tarjoavat kulttuuripalveluita ja taidekasvatusta niistä helposti paitsioon jääville kotihoidossa oleville alle kouluikäisille vanhempiin. Työpajojen avulla taidemuseo avautuu helposti lähestyttäväksi ja avoimeksi myös pikkulapsiperheille.

Porin lastenkulttuurikeskus on jatkanut Vauvojen värikylpy -työpajakonseptin kehitystyötä Värikylpy-metodiksi, jonka keskeiset toimintaperiaatteet ovat värien moniaistinen kokemuksellisuus ja elämyksellisyys, vuorovaikutuksellinen työskentely, hetkessä oleminen ja toimijalähtöisyys. Värikylpy-metodia on mahdollista soveltaa eri-ikäisille ja erilaisiin toimintaympäristöihin. Metodi toimii positiivisesti yli kulttuuristen ja kielellisten rajojen ja se kannustaa luovuuteen ja taiteelliseen prosessiin kiireettä, ilman suorittamisen paineita.

Porin lastenkulttuurikeskus järjestää Värikylpy-metodin ja Vauvojen värikylpy -työpajakonseptin pohjalta toimivia yli 1-vuotiaiden Vauvojen värikylpy -työpajoja, sekä 2–3-vuotiaiden Ipanavärikylpy- ja 4–5-vuotiaiden Mukulavärikylpy-työpajoja. Viikoittain kokoontuvia Värikylpy-työpajoja järjestetään keväisin ja syksyisin alle ja yli 1-vuotiaille vauvoille ja 2–3-vuotiaille ipanoille. Viikoittaisissa työpajoissa kävi vuonna 2009 noin 60 perhettä viikossa. Vuonna 2009 Värikylpy-työpajojen ohjaajina toimivat Porin lastenkulttuurikeskuksen kulttuuri-ohjaaja Eija Mettovaara sekä kuvataiteilija Maria Markkio.

Värikylpylauantait ja Värikylpysunnuntait

Vuonna 2008, osana Porin kaupungin 450-juhlavuoden toimintaa käynnistettyä 0–3-vuotiden Lauantaivärikylpy-toimintaa jatkettiin ja kehitettiin edelleen. Yksittäiset työpajat tutustuttavat Värikylpy-työskentelyyn ja palvelevat muun muassa Porissa vierailevia Värikylpy-toiminnasta kiinnostuneita perheitä.

Vuonna 2009 toiminta nimettiin Värikylpylauantaiksi ja Värikylpysunnuntaiksi ja työpajoja järjestettiin neljälle ikäryhmälle. Vauvojen ja ipanoiden lisäksi Porin lastenkulttuurikeskus järjesti Mukulavärikylpytyöpajoja 4–5-vuotiaille perheineen. Värikylpylauantaihin ja Värikylpysunnuntaihin osallistui yhteensä 236 vauvaa, ipanaa ja mukulaa vanhempineen.

Positiivisen palautteen ja kysynnän vuoksi työpajoja jatketaan osana Porin lastenkulttuurikeskuksen vakituista toimintaa. Työpajojen ohjaajina toimivat kuvataiteilija Maria Markkio ja kuvataiteilija Katri Tella.

Vauvojen värikylpy -työpajakonseptin ja värikylpy-metodin nimien rekisteröinti tavaramerkiksi

Joulukuussa 2008 Porin lastenkulttuurikeskus jätti Porin kaupunginhallituksen valtuuttamana Patentti- ja rekisterihallitukselle Vauvojen värikylpy ja Värikylpy -nimien rekisteröintihakemuksen. Rekisteröinnin tarkoituksena on korostaa Porin lastenkulttuurikeskuksen asemaa konseptin ja metodin kehittäjänä sekä vastata metodin ja konseptin mukaisen ammatillisen, tavoitteellisen ja sisällöllisen toiminnan takaamisen haasteisiin. Rekisteröintihakemuksia on täydennetty lisäselvityksin vuoden 2009 aikana välipäätösten pohjalta. Hakemukset ovat vuoden 2009 lopulla edelleen Patentti- ja rekisterihallituksessa vireillä. Porin lastenkulttuurikeskus päätti hakea rekisteröintiä myös Vauvojen värikylpy -logolle.

Vauvojen värikylpy -täydennyskoulutus

Vuosina 2006–2007 aloitettu Vauvojen värikylpy -ohjaajakoulutus järjestettiin vuonna 2009 kolmannen kerran. Ohjaajakoulutus on kulkenut vuodesta 2008 alkaen Vauvojen värikylpy -täydennyskoulutus nimellä. Täydennyskoulutuskokonaisuus koostui kolmesta jaksosta; 'Vauvojen värikylpy – metodi ja mahdollisuudet', 'Vauvojen värikylpy ja varhainen vuorovaikutus' ja 'Väri, näkö ja havainto'. Täydennyskoulutukseen sisältyi luentoja, demotyöpajoja, pienryhmätyöskentelyä sekä keskustelutilaisuuksia. Ensimmäisen jakson kouluttajina olivat Vauvojen värikylpy -ohjaaja, tutkija-kulttuurituottaja Eija Mettovaara, Vauvojen värikylpy -ohjaaja, kuvataiteilija Anu-Maarit Moilanen, Vauvojen värikylpy -ohjaaja, TaM Laura Lampinen sekä museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen. Varhaisen vuorovaikutuksen kouluttajina olivat vuorovaikutuspsykoterapeuttikoulutetut vauvaperhetyöntekijät Saara Jaskari ja Kirsi Juutilainen. Kolmannen jakson luennoitsijoina olivat taidemaalari, kuvataiteen yliopettaja Anu

VÄRIKYLPI.FI

Etusivu | Värirykymäsi | Kirjasto | Tapahtumat | Omat | Kirjasto | Kirjasto

VÄRIKYLPI - KOKOVALIKKO - KOKOVALIKKO - KOKOVALIKKO

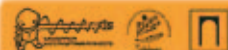
Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

Paino Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

Paino Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

Paino Värikyly on kokonainen ja jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat. Värikyly on kokonaisuus, joka sisältää kaikki värikylyyn liittyvät asiat.

www.varikylpy.fi

Vaisto, LKT dosentti Lea Hyvärinen sekä PsT, erikoistutkija Jari Laarni. Kolmannen jakson Värin voima -työpajan ohjasi Eija Mettovaara. Täydennyskoulutukseen osallistui 57 visuaalisten alojen sekä perhe- ja kasvatustyön ammattilaista ympäri Suomen. Täydennyskoulutuksen rakenne ja sisällöt on suunniteltu vuosittain järjestettäväksi toistuvaksi kokonaisuudeksi.

Valtakunnalliset vauvojen värikylpy -päivät

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto järjesti valtakunnalliset Vauvojen värikylpy -päivät 11. – 13.06.2009. Päivien tarkoituksena oli antaa tietoa Vauvojen värikylpy -työpajakonseptista ja Värikylpy-metodista sekä toimia Porin lastenkulttuurikeskuksen Vauvojen värikylpy -täydennyskoulutukseen osallistuneiden ohjaajien toiminnan ja verkostoitumisen tukena. Päiviin sisältyi kaikille aiheesta kiinnostuneille avoin Vauvojen värikylpy -seminaari, sekä Porin lastenkulttuurikeskuksen kouluttamille ohjaajille suunnattu kaksipäiväinen lisäkoulutus ja verkostoitumistapahtuma.

Ohjaajille suunnatun osuuden teemana oli turvallisuus, johon liittyviä aiheita turvallisista materiaaivalinnoista aina henkisesti turvalliseen työpajaympäristöön pohdittiin luentojen ja ryhmätyöskentelyn avulla. Päivien kouluttajina toimivat terveystarkastaja Sirpa Lepistö-Mäkivaara, ravitsemisalan opettajat Riitta Lehtonen ja Päivi Tikkanen, tutkija-kulttuurituottaja Eija Mettovaara sekä varhaislapsuuden vuorovaikutuspsykoterapeuttikoulutettu vauvaperhetyöntekijä Kirsi Juutilainen. Lisäksi Värikylpy-ohjaajilla on mahdollisuus käydä lasten ensiapukurssi.

Vauvojen värikylpy -päivien avoimeen seminaariin osallistui 29 ja ohjaajille suunnattuun osuuteen 12 henkilöä ympäri Suomen. Valtakunnallisia Vauvojen värikylpy -päiviä kehitetään edelleen vuosittain toteutettavaksi tapahtumaksi.

VÄRIKYLPHY.FI

Porin lastenkulttuurikeskus avasi toukokuussa 2009 Värikylpy.fi -sivuston. Porin lastenkulttuurikeskuksen Vauvojen värikylpy -työpajatoimintaa ja Värikylpy-metodia laajasti esittelevä sivusto julkaistiin vastineena laaja-alaiseen kysyntään. Sivusto esittelee Vauvojen värikylpy -työpajakonseptia ja Värikylpy-metodia. Lisäksi sivustolta löytyy tietoa työpajoissa käytettävistä materiaaleista ja Porin lastenkulttuurikeskuksen Vauvojen värikylpy -koulutuksista, kuva-, tutkimus- ja artikkeliarkisto, Värikylpy-kartta, Vauvojen värikylpy -info työpajoihin osallistuville vanhemmille, kausittaiset lukujärjestykset ja viikko-ohjelmat sekä ilmoittautumisohjeet työpajoihin. Värikylpy-työpajojen sähköistä ilmoittautumislomaketta kehitetään edelleen ja se otetaan käyttöön vuoden 2010 aikana. Sivustoille on suunniteltu myös suljettu foorumi Vauvojen värikylpy -täydennyskoulutuksen käyneille verkostoitumisen ja oman työn tueksi. Foorumi avataan käyttäjilleen Vauvojen värikylpy ja Värikylpy -nimien rekisteröinnin myötä. Värikylpy.fi palvelee Porin lastenkulttuurikeskuksen työpajoihin osallistuvia perheitä ja valtakunnallisesti ja kansainvälisesti asiasta kiinnostuneita.

Värikylpy Satakunta Helsingin senaatintorilla 04.06. – 06.06.2009 -tapahtumassa

Pääkaupungin ja maakuntien suhteiden parantamiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi Helsingin kaupunki on vuodesta 1988 kutsunut maakuntia esittäytymään Helsinkiin ja Senaatintorille. Satakuntaliiton maakuntahallitus on ottanut vastaan kutsun saapua Senaatintorille 2009. Perinteisen tarjonnan lomassa torilla esitellään Satakunnan vahvuuksia elinkeinoista kesätapahtumiin ja matkailutarjontaan. Porin lastenkulttuurikeskus osallistui Helsingissä järjestettyyn Satakunta Senaatintorilla -maakuntatapahtumaan 04. – 06.06.2009. Senaatintorin työnäytöslavalla järjestettiin kolmena päivänä Vauvojen värikylpy -työpajakonseptiin ja Värikylpy-metodiin pohjautuva moniaistinen maalaustyöpaja Roiskis! -värikylpytyöpaja 0–100-vuotiaille. Päivittäin kolme tuntia kestäneisiin non-stop-työpajoihin osallistui yhteensä 189 lasta ja aikuista. Roiskis! -värikylpytyöpaja houkutteli osallistuneiden lisäksi paikalle runsaasti suomalaista ja kansainvälistä yleisöä ja metodista kiinnostuneita.

Vauvojen värikylpy -kylpijöitä.
Kuva Päivi Setälä.

VAUVOJEN VÄRIKYLPIY / KULTTUURIVIENTI

Vauvojen värikylpy vieraili Puolassa 29.05. – 01.06.2009. Tutkija-kulttuurituottaja Eija Mettovaara ja toiminnanjohtaja Päivi Setälä esittelivät Poznanissa järjestettävillä kansainvälisillä The Biennial of Art for Children -festivaaleilla Vauvojen värikylpy -toimintaa ainoina suomalaisina kutsuvieraina demotyöpajoin ja taidekasvattajille suunnatussa konferenssissa. Konferenssista toimitetaan julkaisu vuoden 2009 aikana, johon tulee artikkeli myös Vauvojen värikylpy -työpajoista ja Värikylpy-metodista. Porin lastenkulttuurikeskus on aikaisemmin vienyt Vauvojen värikylpy -työpajoja myös Ranskaan ja Italiaan.

KÄYTTÖASTE JA NÄKYVYYS

Kertomusvuoden aikana päivähoiton työpajan toiminta on ollut esillä monipuolisesti eri yhteyksissä. Työpajojen tuotoksia on esitelty päiväkodeissa ja työpajan tiloissa. Työpajan toimintaa on esitelty erilaisissa seminaareissa. Taidemuseon ateljeetilojen käyttöaste on muodostunut korkeaksi jo yksinomaan päivähoiton työpajan toiminnan myötä. Kaikkiaan päivähoiton työpajan opetustuntien määrä oli kertomusvuonna liki 200. Kävijämäärä työpajoissa oli yli 1080 ja se koostui lapsista ja päiväkotien henkilökuntaan kuuluvista aikuisista. Yhteistyö Porin lastenkulttuurikeskuksen kanssa on laajentanut käyttöastetta. Vauvojen värikylpy tunteja on vuoden aikana ollut 284 ja käyntejä niissä on ollut yli 3450.

Vauvojen värikyllyn näkyvyys, näyttelyt ja demot

Vauvojen värikylpy oli vuoden aikana vahvasti esillä valtakunnallisessa mediassa. Valtakunnallista ja kansainvälistä näkyvyyttä lisäsivät myös erilaisiin demo-työpajakutsuihin vastaaminen sekä ensimmäistä kertaa järjestetty Valtakunnalliset Vauvojen värikylpy -päivät.

Porin lastenkulttuurikeskus osallistui Helsingissä järjestettyyn Satakunta Senaatintorilla –maakuntatapahtumaan 04. – 06.06.2009. Senaatintorin työnäytöslavalla järjestettiin kolmena päivänä Vauvojen värikylpy -työpajakonseptiin ja Värikylpy-metodiin pohjautuva moniaistinen maalaustyöpaja Roiskis! -värikylpytyöpaja 0–100-vuotiaille. Päivittäin kolme tuntia kestäneisiin non-stop-työpajoihin osallistui yhteensä 189 lasta ja aikuista. Roiskis! -värikylpytyöpaja houkutteli osallistuneiden lisäksi paikalle runsaasti suomalaista ja kansainvälistä yleisöä ja metodista kiinnostuneita. Lisäksi kulttuuriohjaaja Eija Mettovaara esitteli Vauvojen värikylpy -työpajoja ja Värikylpy-metodia Satakuntaliiton ja Helsingin kaupungin järjestämässä lehdistötilaisuudessa Helsingin kaupungintalolla maaliskuussa 2009.

Museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen esittelee Porin ev.lut seurakuntien varhaisnuorisotyön Lasten kesäleiriläisille Bob Verschuerenin *LIFELINES*-näyttelyyn teosta XII/09. Kuva Porin ev.lut. seurakuntayhtymä.

MUSEOPEDAGOGIIKKA

Museo on muistiorganisaatio. Paitsi elämysten ja kokemusten tuottaja, museo on toimintaympäristö ja toimija, joka on monin tavoin sidoksissa ympäröivään yhteisöön ja sen kulttuuriin sekä paikallisella että laajemmalla tasolla. Museo mahdollistaa uusien asioiden kohtaamisen ja oppimisen, mutta myös museon on kyettävä oppimaan yhteisön tarpeista. Kuten varhainen museologian teoreetikko John Cotton Dana (1856–1929) totesi, ”museon tulee edistää kansalaisten viisautta ja onnellisuutta.” Museopedagogiikka on yksi niistä asiakasrajapinnoista, jota myös suomalaiset museot ovat uuden vuosituhannen alusta lähtien kehittäneet voimallisesti.

Porin taidemuseossa on vuodesta 1990 työskennellyt museolehtori, joka koordinoi ja vastaa museon pedagogisista toiminnoista sekä kohderyhmittäin tuotetuista palveluista. Hänen päävastuualueenaan on koululaitos sekä eri aikuisasiakkaita edustavat ryhmät, joille suunnatut palvelut tuotetaan eri yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä.

Porin taidemuseon museopedagoginen ohjelma tutkii nykykulttuurin ilmiöitä. Se rakentuu museon näyttelypoliittisten linjausten mukaisesti, niitä hyödyntäen ja niitä syventäen. Toiminnan päämääränä on alan teoreettista kehitystä seuraten ja yhdessä museon asiakkaiden kanssa etsiä, löytää ja kokeilla erilaisia lähestymistapoja taiteen ja visuaalisten kulttuurin eri ilmiöiden käsittelemiseen. Välineinä ovat muun muassa näyttelyesittelyt ja pajatoiminta sekä luento- ja julkaisusarjat, jotka antavat tukea, täydennystä ja lisäpotkua yksilöllisille kokemuksille. Museopedagogiikka huomioi eri ikäryhmät. Yhteistyötä tehdään päiväkotien, koululaitoksen, vanhus- ja sosiaalityön ja eri tiede- ja taideyhteisöjen kanssa maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Museopedagogisten toimintamuotojen kehittäminen, alan yhteistyö ja projektit

Museolehtori esitteli taidemuseon tuottamaa, erityisryhmille suunnattua pedagogista toimintaa *Saavutettava Satakunta* -hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 27.01. Porin taidemuseossa.

Museolehtori osallistui kouluttajana teemalla *Vauvaperhe taidenäyttelyssä* Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston järjestämässä, Vauvojen värikylpy -metodia esittelevässä, värikylpytäydennyskoulutuksessa 31.01.

Pedagoginen yksikkö, museolehtori ja museoassistentti, esittelivät taidemuseon *TAIDETTA LÄHELLÄ* -maahanmuuttajaohjelmassa saatuja kokemuksia ja toiminnan tavoitteita taidemuseon järjestämällä valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä 17.04. Päivien teemoina olivat maakunnallisten museopalveluiden ajankohtaiset haasteet: digitaalinen kulttuuriperintö ja museoiden tutkimus, kulttuurinen ja fyysinen saavutettavuus sekä taidekasvatusverkostot. Kuvataiteilija Hilda Kozári järjesti 17.04. aluetaidemuseopäiville osallistuvalla yleisöllä Pimeä kahvilan, jossa kahviteltiin täysin pimeässä tilassa taiteilijan antamien ääniohjeiden avulla ja kosketusaistia hyväksi käyttäen.

Vs.museolehtori esitteli Porin taidemuseon pedagogisen yksikön toimintaa yliopistokeskuksen Satakuntakoulutukseen liittyvässä tilaisuudessa Porin taidemuseossa 15.09.

Vs.museolehtori luennoi museopedagogiikasta Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen museologian perusopinnot kurssilla 10.12.

Porin taidemuseon pedagogisen yksikön käynnistämä, maahanmuuttajakoulutusta antaville oppilaitoksille tuotettu, aikuisille soveltuva, Taidetta lähellä -toimintakokonaisuus jatkui yhteistyössä hanketta varten muodostetun yhteistyöverkoston kanssa.

Yevgeniya Ni Porin aikuiskoulutuskeskuksesta toteutti opintoihinsa liittyvän työharjoittelun pedagogisessa yksikössä 09. – 12.06.

ZINEB SEIRA
Sähköinen idea- ja tehtävävihko

ZINEB SEDIRA – *Under the Sky and Over the Sea* sähköinen idea- ja tehtävävihko löytyy osoitteesta:
www.poriartmuseum.fi/fin/peda/Zineb_PEDA.pdf

Avara museo – kehittyvä oppimisympäristö aikuisille

AVARA MUSEO -hanke on Suomen museoliiton koordinoima kolmivuotinen [2010–2012] hanke, jonka tavoitteena on kehittää museoita avoimemmiksi erilaisille aikuisikäville suunnittelemalla ja toteuttamalla heidän tarpeisiinsa suunnattuja oppimis- ja opetusmenetelmiä. Kohderyminä ovat myös museoiden työntekijät, joiden aikuispedagogista osaamista hankkeella pyritään lisäämään. Hankkeelle on myönnetty rahoitus opetusministeriön hallinnoimasta Avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi ESR kehittämisohjelmasta. Rahoittavana viranomaisena on Lapin ELY-keskus. Hanketta valmisteleva kokous oli Museoliiton tiloissa Helsingissä 02.10. Kokoukseen osallistui Porin taidemuseosta vs.museolehtori. Ohjausryhmän jäsenenä syyskaudella 2009 hankkeessa toimi vs.museolehtori Anni Venäläinen.

Porin taidemuseon osahankkeen nimenä on Aktiivinen aikuisväestö ja karttuva kulttuuripääoma, ja sen tavoitteena on kehittää aktiiviselle aikuisväestölle ja erityisesti kulttuuripalveluiden peruskäyttäjille suunnattuja visuaalisen nykykulttuurin oppimis- ja opetusmenetelmiä museoympäristössä. Hankkeen tavoitteena on kehittää museotyöntekijöiden osaamista kohtaamaan eri tyyppisten asiakasryhmien lähtökohtaisesti erilaiset tarpeet ja palveluodotukset avointen oppimisympäristöjen näkökulmasta. Samalla mallinnetaan mahdollisuuksia tavoittaa kulttuuripalveluiden ei-käyttäjät sekä kartoitetaan tälle ryhmälle ominaisia palveluodotuksia. Porin taidemuseo toteuttaa osahankkeensa yhteistyössä Satakunnan Museon kanssa. Muut hankkeen osatoteuttajat ovat Satakunnan Museo, Tampereen museoiden museopedagoginen TAITE-yksikkö, Tekniikan museo, Työväenmuseo Werstas sekä CICERO Learning -verkosto/Helsingin yliopisto.

Pedagoginen yksikkö, museolehtori ja vs.museolehtori, esittelivät taidemuseon seniori-ikäisille suunnattua museopedagogista toimintaa 15.12. Aikuisten museo - seminaarissa Työväenmuseo Werstaassa. Seminaari käsitteli aikuisväestölle suunnattua museopedagogiikkaa ja esitteli Suomen museoliiton koordinoimaa AVARA MUSEO - kehittyvä oppimisympäristö aikuisille -hanketta.

PEDA-verkkosivut

Museopedagogiikan yhtenä tehtävänä on pedagogisten toimintamuotojen kehittäminen vastaamaan erilaisten kävijöiden ja asiakasryhmien tarpeita. Sähköinen verkkomaailma on mahdollistanut uudenlaisen sisältötuo- tannon, esitys- ja kerrontatavan, ja on yhä keskeisempi työväline museo-opetuksen kehittämiseen, erilaisten sisältöpalvelujen vaatimuksiin ja aineiston saavutettavuuden edistämiseen. Verkkopedagogiikan yksi keskeinen kohderyhmä on koululaitos, joka hyödyntää verkkomateriaalia sekä museovierailulla että kouluilla tehtävässä taidekasvatustyössä. Porin taidemuseo on kehittänyt erityisesti koululaitokselle suunnattuja, näyttelyihin liittyviä pedagogisia verkkopalvelujaan. Pedagoginen yksikkö on tuottanut verkkoympäristöön ajankohtaisiin näyttelyihin liittyviä esittely- ja opetuspaketteja, jotka ovat olleet koululaitoksen sekä muun yleisön hyödynnettävissä.

Verkkonäyttely Matkalla kaupungin yössä – pedagoginen näyttely sarjassa Maire Gullichsen ja modernismi.

Porilaisten koululaisten kanssa toteutettu, Projektihuoneessa 16.10.2009–31.01.2010 esillä ollut näyttely *Matkalla kaupungin yössä* oli kokonaisuudessaan esillä taidemuseon verkkosivuilla. Verkkonäyttelyssä voi tutustua koululaisten maalauksiin ja heidän kirjoittamiinsa projektia ja oman maalauksen syntyä pohtiviin teksteihin. Intendentti Inkamajja Iitiän lasten töitä tarkasteleva teksti ja vs. museolehtorin kirjoittama johdanto avasivat näkökulmia näyttelyyn.

TAIDETTA LÄHELLÄ -ohjelman Kielityöpajassa tutustuttiin keväällä *Maalauksen paikka* -näyttelyyn ja mm. Miika Nyyssösen teokseen *Luolamaalarin luola*, 2005.
Kuva Mirja Ramstedt-Salonen.

Sähköinen opetusmateriaali

Sähköiset idea- ja tehtävävihkot

Pedagoginen yksikkö toteutti syyskauden näyttelyyn, ZINEB SEDIRA - Under the Sky and Over the Sea, liittyvän sähköisen tulostettavan esittely- ja tehtävävihkon. Vihkon tavoitteena oli tutustuttaa ryhmät näyttelyiden sisältöön jo ennen museovierailua antamalla taustatietoa näyttelystä, ja siten helpottaa mm. koululaisryhmien museokäynnin etukäteissuunnittelua. Vihko sisälsi Helsingin yliopiston arabian kielen ja islamin tutkimuksen professorin Jaakko Hämeen-Anttilan artikkelin Matkalla kulttuurien välillä. Vihko sisälsi myös tehtäviä ja kysymyksiä pohdittavaksi joko näyttelyssä tai museovierailun jälkeen, esimerkiksi koulussa.

Taidemuseon ohjatun ja toiminnallisen toukokuun *Luokkaretkipaketin sisältöesite* Maalauksen paikka -näyttelyyn oli ladattavissa taidemuseon omilta ped-nettisivuilta sekä koululaisten valtakunnallisiin luokkaretkien ja leirikoulujen suunnitteluun tarkoitelta luokkis.com -sivustolta.

Muu opetusmateriaali

Pedagoginen yksikkö toteutti kevätkauden näyttelyyn, *Maalauksen paikka*, liittyvän opaskirjaseen, jossa esiteltiin näyttelyn taiteilijat sekä heidän teoksensa näyttelyssä. Oppaat olivat museoleisön lainattavissa taidemuseon asiakaspalvelutiskiltä.

Taidetta lähellä – maahanmuuttajakoulutusta antaville oppilaitoksille tuotettu pedagoginen ohjelmakokonaisuus

”Kulttuuritarjonta on saavutettavaa silloin, kun erilaiset yleisöt voivat käyttää sitä ja osallistua siihen mahdollisimman helposti ja esteettömästi”. Opetusministeriön Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus-toimenpideohjelmassa [2006–2010] kieli- ja kulttuurivähemmistöryhmät on kirjattu saavutettavuuden edistämisen keskeisiksi kohderyhmiksi. Monikulttuurisuus, kansainvälisyys ja erityisryhmien oikeudet asettavat museopedagogiikalle monia haasteita mutta myös mahdollisuuksia.

Porin taidemuseon pedagogisen yksikön käynnistämä *Taidetta lähellä* -toimintakokonaisuus jatkui yhteistyössä hanketta varten muodostetun yhteistyöverkoston kanssa. Toiminnan tavoitteena on pedagogisten palvelujen, näyttelyopastusten ja työpajatoiminnan sisältöjen kehittäminen palvelemaan kielen ja kulttuurin oppimista ja omaksumista. Tavoitteena on tehdä tutuksi kaupungin kulttuuripalveluja, lisätä niiden saavutettavuutta sekä tukea maahanmuuttajien kotoutumista.

Toimintamuodot ja menetelmät

Taidetta lähellä on suunnattu maahanmuuttajakoulutusta antaville oppilaitoksille, muille maahanmuuttajille, henkilöille joiden äidinkieli on muu kuin suomi. *Taidetta lähellä* -ohjelman perustana on nykytaide elettyinä ja koettuna, subjektiivisten kokemusten lähtökohtana ja keskustelujen laukaisijana. Yhtenä keskeisimmistä toimintamuodoista ovat työpajat, joita on kahta tyyppiä *Kielipajat* ja *Taidepajat*. Työpajojen tavoitteena on tukea maahanmuuttajien suomenkielen opiskelua ja rohkaista käyttämään suomen kieltä itseilmaisun välineenä. Kielipajoissa nykytaide käsitetään keskustelukumppanina, jolloin keskitytään kielellisten valmiuksien kehittämiseen. Taidepajoissa harjaannutetaan omien näkemysten ja kokemusten ilmaisua paitsi keskustelulla myös omaehtoisella työskentelyllä. Ohjelmassa kartoitetaan myös erilaisia monikulttuurisia yhteistyömahdollisuuksia.

Taidetta lähellä -ohjelma jatkui tiiviissä yhteistyössä Porin ammattiopiston/ Maahanmuuttajien talouskoulun ja Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan (MAVA) koulutusohjelman sekä Porin ai-

*Jalla! Jalla! - libanonilainen kahvila ja ruoka -workshop. Ohjaajana Lena Diab-Roukala.
Kuva Mirja Ramstedt-Salonen.*

kuiskoulutuskeskuksen maahanmuuttajakoulutuksen suomen kielen peruskoulutusohjelman ja suomen kielen jatkokoulutuksen kanssa. Yhteistyössä on myös mukana Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry.

Kevätkauden ohjelma

Oppilaitosryhmät vierailivat kevätkaudella Taidetta lähellä -ohjelman taidepajassa 20.01. sekä 21.01. Kuvataiteilija Hilda Kozári ohjasi ryhmille tuoksutyöpajan, jossa keskusteltiin jokaisen mukanaan tuomasta omasta lempituoksusta. Lisäksi pohdittiin, miten tuoksut ja erilaiset paikat ja muistot liittyvät yhteen. Työpajassa jokainen ryhmä toteutti taideteoksen, jossa käytettiin yhtenä materiaalina erilaisia tuoksujia. Kevään kielipajat toteutettiin 01.04., 07.04., 20.04. ja 21.04. *Maalauksen paikka* -näyttelyssä museolehtorin ja museoassistentin ohjauksessa. Työpajoissa harjaannutettiin adjektiivien ja kuvailevien ilmaisujen käyttöä, sekä tehtiin omia tulkintoja ja tarinoita näyttelyn teoksista. Sunnuntaina 29.03. järjestettiin kaikelle yleisölle avoin *Taide Ekstra! - Tartu siveltimeen* -maalaukstyöpaja, jonka ohjasi kuvataiteilija Kirsi Jaakkola. Työpajassa tutustuttiin *Maalauksen paikka* -näyttelyyn ja maalattiin itse. Toukokuussa oppilaitosryhmät osallistuivat Veistosvaellukselle 25.05. ja 27.05. Ryhmät tutustuivat porilaiseen historiaan ja kaupunkikuvaan kävelyretkellä keskusta-alueella. Yhteistyössä Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry:n kanssa järjestettiin museoyleisölle 23.05. *Jalla! Jalla! - li-banonilainen kahvila ja ruoka* -workshop, jonka ohjaajana toimi Lena Diab-Roukala.

Syyskauden ohjelma

Oppilaitosryhmät vierailivat näyttelyssä *Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea*, jolloin keskusteltiin näyttelyn herättämistä ajatuksista yhdessä vs.museolehtorin johdolla. Ohjelma jatkui marraskuussa, näyttelijätyönohjaaja Erja Lehtosen ideoimilla ja vetämällä kielipajoilla. Erja Lehtosen työpajoissa 11.11., 16.11., 17.11. ja 18.11. tehtiin suomenkielen käyttöön liittyviä luovia harjoitteita käyttäen apuna mm. valokuvia. Joulukuussa korutaiteilija Nelli Tannerin ohjaamissa Taide-pajoissa 07.12., 08.12., 09.12. ja 10.12. tehtiin omista muistoista ja kotiin liittyvistä ajatuksista kertovia avainnippu -koruja.

Taide Ekstra! 27.09. Bob Verschuere – LIFELINES -näyttelyesittely venäjän kielellä. Oppaana Yevgeniya Ni. Ruoka-workshop – Buen Provecho! 14.11. *Ruokakulttuuria Dominikaanisesta tavavallasta* järjestettiin yhteistyössä Porin taidemuseon Café Muusan sekä Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry:n kanssa. Ohjaajana oli Lisa Erdman. *Taide Ekstra! 29.11. Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea* -näyttelyesittely venäjänkielellä. Oppaana Yevgeniya Ni.

Maalauksen paikka -opaskirjanen esitteli näyttelyn taiteilijat ja teokset. Graafinen suunnittelu Matti Virtanen.

KOULUYHTEISTYÖ

Porin taidemuseo on ollut mukana yhdessä kaupungin koulutoimen, muiden kulttuurilaitosten sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa laatimassa koulun ja kulttuurin yhteistyötoimintasuunnitelmaa. Yhteistyösuunnitelma on osa kaupunkikohtaista opetussuunnitelmaa ja se sisältää aikataulut siitä, missä vaiheessa ja millä luokka-asteella oppilaat tutustuvat eri kulttuurilaitosten palveluihin. Ehdotuksen mukaisesti taidemuseovierailut tapahtuvat vuosiluokilla 2 ja 7. Koulut voivat sovittaa omaan työsuunnitelmaansa myös laajempaa yhteistyötä kulttuurilaitosten kanssa, kuten käytännössä myös tapahtuu.

Kouluyhteistyö ja Porin taidemuseon opetustoimelle suunnatut palvelut koordinoidaan soveltuvin osin koulutusviraston kanssa ja toteutetaan vuorovaikutuksessa luokanopettajien, kuvataideopettajien ja museolehtorin välillä. Yhteistyötä on edelleen tiivistetty ja opettajille suunnattua tiedotusta taidemuseon näyttelyistä, luentosarjasta ja muusta ohjelmasta on lisätty. Taidemuseon tarjoamat mahdollisuudet sekä opetustyön tueksi sopivat palvelut on pyritty saamaan laajemmin eri oppiaineiden opettajien tietoisuuteen.

Kuluneen vuoden aikana koululaisille järjestettiin taidemuseossa opastettuja näyttelykierroksia sekä työpajoja liittyen taidemuseon näyttelyiden ajankohtaisiin teemoihin. Taidemuseon opastetuille ja ohjatuille vierailuille osallistui 1774 opiskelijaa ja koululaista eri vuosiluokilta ja oppilaitoksista. Ohjattuihin työpajoihin osallistui 1398 koululaista.

Opettajat

OPE-INFO

Opettajille järjestettiin 29.01. Porin taidemuseon, Rakennuskulttuuritalo Toivon, Satakunnan Museon, Rosenlew-museon ja Luontotalo Arkin yhteinen esittely- ja tiedotustilaisuus VALOHOITOA OPETTAJILLE museoiden kevätkauden ohjelmasta kouluille. Tilaisuus järjestettiin Porin taidemuseossa, jossa ajankohtaisen kouluasian lisäksi tutustuttiin *Mischa Kuballin 'LightShadowComplex'* -näyttelyyn. Kaikkien museoiden syyskauden ohjelmat esiteltiin Rosenlew-museon järjestämässä tilaisuudessa *HEI HALOO, ope-infoa* museossa! 25.08. Ope-infoissa paikalla oli edustaja myös Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkostosta.

Porin taidemuseo on mukana kummikoulutoiminnassa. Porin taidemuseo on Vähärauman koulun taidekummi.

HIIO HOI HOITAJAT!

Päivähoitotoimen ja perhepäivähoidon opettajille, ohjaajille ja hoitajille järjestettiin kevätkauden näyttelyitä, *Maalauksen paikka* sekä *KAIN TAPPER Syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä hain*, esittelevä tilaisuus 26.02. Tilaisuuden tavoitteena oli tutustuttaa päivähoidon piirissä työskentelevät henkilöt taidemuseon näyttelyihin ennen yhdessä lasten kanssa tehtävää museovierailua. Tilaisuudessa pohdittiin erilaisia työvälineitä ja menetelmiä tutustua nykyaikaisen näyttelyyn alle kouluikäisen lapsen näkökulmasta. Lisäksi mietittiin ideoita jatkaa näyttelyiden teemojen käsittelyä päiväkotien arjessa tehtävässä taidekasvatustyössä. Tilaisuudessa ovat mukana taidemuseon museolehtori, Porin lastenkulttuurikeskuksen henkilökuntaa sekä ohjaavia taiteilijoita. Syyskaudella HIIO HOI HOITAJAT! -tilaisuus järjestettiin 29.10., jolloin päivähoiton henkilökunta tutustui *Zineb Sediran Under the Sky and Over the Sea* -näyttelyyn.

Koululaiset

Pedagoginen yksikkö toteutti kevätkauden näyttelyyn, *Maalauksen paikka*, liittyvän opaskirjassen jossa esiteltiin näyttelyn taiteilijat sekä heidän teoksensa näyttelyssä. Oppaat olivat lainattavissa museon asiakaspalvelutiskiltä. Pedagoginen yksikkö suunnitteli ja toteutti ensisijaisesti koululaisille suunnatun sähköisen tieto- ja tehtäväkonaisuuden syksyn *ZINEB SEDIRA – Under the Sky and Over the Sea* -näyttelyyn.

Koululaisryhmä tutustuu Jukka Rusasen maalaukseen *Profane feeling*, 2008–2009, *Maalauksen paikka* -näyttelyssä.
Kuva Mirja Ramstedt-Salonen.

Luokkaretkipaketti Maalauksen paikka -näyttelyyn

Pedagoginen yksikkö suunnitteli ja toteutti toiminnallisen *luokkaretkipaketin* 04.05. – 28.05. porilaisille ja Porin ulkopuolisille kouluille. Paketti sisälsi opastetun kierroksen, jonka aikana tutustuttiin näyttelyyn ja taidemuseon toimintaan. Retkeen sisältyvässä työpajassa tehtiin matkamuisto kotiin vietäväksi. Ohjelmapaketti tarjosi myös mahdollisuuden Veistosvaellukselle. Luokkaretkipaketti oli maksuton porilaisille kouluille. Porin taidemuseon luokkaretkipaketin esite oli ladattavissa koululaisten valtakunnallisiin luokkaretkien ja leirikoulujen suunnitteluun tarkoitettua luokkis.com -nettisivustolta. Luokkaretkipaketti toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Syyskauden TEEMAtyöpajat

TEEMAtyöpajat niveltuvat taidemuseon ajankohtaisiin näyttelyihin ja ovat tärkeä ja suosittu koululaisille suunnattu pedagoginen toimintamuoto. Työpajassa koululaisella on mahdollisuus purkaa ja jäsentää näyttelyn herättämiä ajatuksia ja kokemuksia. TEEMAtyöpajat ovat perjantaisin kello 9–14.

MG-PEDA TEEMAtyöpajassa elo-syyskuussa tutkittiin Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvia teoksia ja tehtiin niitä kommentoivia omia maalauksia. Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta valitut teokset, sekä työpajoissa valmistuneet lasten maalaukset olivat esillä *Matkalla kaupungin yössä* -näyttelyssä Projektihuoneessa 16.10.2009 – 31.01.2010 ja taidemuseon verkkosivuilla. Näyttelyn toteuttamisessa oli mukana kolme porilaista kuvataideluokkaa; 4B Cygnaeuksen koulusta, sekä 7B ja 9B Porin suomalaisesta yhteislyseon koulusta. *Matkalla kaupungin yössä* -näyttelystä toteutettu pienempi versio, jossa olivat mukana 4b -luokan maalaukset, sekä Maire Gullichsenin taidesäätiön teokset digitaalisesti esiteltynä, oli esillä Euran kirjastossa 14.12.2009 – 31.01.2010.

TEEMAtyöpajoissa *Zineb Sediran -näyttelyyn Under the Sky and Over the Sea* lavastettiin ja valokuvattiin merimaisemia. Apuna oli työpajaa varten rakennettu merta ja taivasta esittävä pienoismalli.

Koululaisten ja opiskelijoiden museopäivät 06. – 09.10.

Kaikilla koululaisilla ja opiskelijoilla oli vapaa sisäänpääsy taidemuseoon koko viikon. 16.10. oli mahdollisuus päästä seuraamaan Zineb Sediran näyttelyn *Under the Sky and Over the Sea* ripustamista sekä *Matkalla kaupungin yössä* -näyttelyyn, jonka toteuttamisessa porilaiset koulut olivat olleet mukana. Tämän lisäksi koululaisia ja opiskelijoita rohkaistiin tutustumaan Porin gallerian toimintaan sekä Porin taidemuseon PEDA-verkkosivuston opetus- ja näyttelymateriaaleihin. Koululaisten ja opiskelijoiden museopäivillä juhlistettiin opetusministeriön 200-vuotisjuhlaa.

Alakoulut

Museo ei ole koulu, mutta sen tarjoamat sisällöt voidaan nivoa opetuskäyttöön tai oppimistilanteeseen. Oppimisympäristönä museo poikkeaa koulusta ja tätä tulisikin entisestään hyödyntää. Museo on määrätietoisesti kehittänyt taidekasvatuksen työmuotoja sekä tutkinut nykytaiteen ja aikamme tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia ja kiinnostavia sisältöjä. Erilaiset työpajat ja poikkitieteelliset tapahtumat näyttelyiden rinnalla syventävät koululaisten tutustumista taiteen eri lajeihin sekä mahdollistavat omaehtoisen työskentelyn. Ala-asteen koulut osallistuivat taidemuseon näyttelykierroksille ja kaikille koululaisille suunnattuihin työpajoihin.

Mikä-Mikä-Museo. Tarinoita ja tietoa taideteoksista ja museosta niiden ympärillä luokille 1–6. Johdatus nykytaiteen maailmaan. Varo, voit jäädä koukkuun.

Matkalla kaupungin yössä -näyttelyn toteutukseen ja työpajoihin osallistui Cygnaeuksen koulun 4b-kuvataideluokka.

Koululaisryhmä ja Terike Haapojan videoinstallaatio *Passings*
2005/2007 *Maalauksen paikka* -näyttelyssä.
Kuva Mirja Ramstedt-Salonen.

TEEMAopastuksia kevään ja syksyn näyttelyihin *Bob Verschueren – LIFELINES* ja *Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea*.

Yläkoulut ja lukiot

Yläkoulujen ja lukioiden osalta vuorovaikutus rakentuu museolehtorin ja kuvataiteen opettajien yhteistyölle. Tiedotusta taidemuseon näyttelyistä ja muusta ohjelmasta myös koulujen rehtoreille ja eri alojen opettajille on lisätty.

Luokille 7-9 ja lukiolaisille järjestettiin TEEMAopastuksia kevään ja syksyn näyttelyihin *Bob Verschueren – LIFELINES* ja *Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea*.

Matkalla kaupungin yössä -näyttelyn toteutukseen ja työpajoihin osallistuivat kuvataideluokat 7B ja 9B Porin suomalaisen yhteislyseon koulusta.

Porin päivän ohjelmaan 25.09. sisältyneen *Taavin tulet - tulitaidetapahtuman* tuliveistoksen suunnittelussa ja toteuttamisessa oli mukana kuvataideopettajien Marja-Terttu Naukkarinen ja Hanna Gröndahl kuvataidekurssien oppilaita Länsi-Porin yläkoulusta. Tuliveistos toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri

Yhteistyössä Porin kaupungin koulutusviraston kanssa keväällä 1999 käynnistynyt ympäristötaideohjelma Taidetta Ympäri ja Ämpäri aloitti syyskaudella uuden, pitkäjänteisen, ympäristötaideprojektin kuvataiteilija Satu Bethellin kanssa. Projektiin osallistuvat luokat ovat Vähärauman koulun 5B, Cygnaeuksen koulun 5B, Tuorsniemen 6lk sekä Uudenkoiviston koulun 3A.

Luokat vierailivat taidemuseossa Bob Verschuerenin näyttelyssä *LIFELINES*. Näyttely johdatteli koululaisia ympäristötaiteen menetelmiin, mm. luonnonmateriaalien käyttöön taiteen lähtökotana. Näyttelyvierailujen jälkeen tehtiin kaikkien luokkien yhteinen tutustumiskäynti Koivunimen Herran MuuMaahan Merikarvialle 05.10. Projektin yhtenä tavoitteena on toteuttaa paikkaan ympäristötaiteen näyttely keväällä 2010. Vierailulla opittiin tuntemaan tila ja sen toimintaympäristö, sekä valokuvattiin ja käytiin läpi paikat joihin ympäristötaideteokset keväällä toteutetaan. Kuvataiteilija Satu Bethell työskentelee luokkien kanssa Tammikuusta 2010 lähtien. Projekti toteutetaan yhteistyössä kaupungin koulutusviraston, Koivuniemen Herran MuuMaan sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Lähde -hanke / Suomen Tammi

Porin taidemuseo on ollut mukana Opetushallituksen ja Museoviraston käynnistämässä valtakunnallisessa *Suomen Tammi* -projektissa (1998–), jonka avulla pyritään laajentamaan koulujen ja museoiden yhteistyötä. Suomen Tammi on linkitetty Opetushallituksen käynnistämään Lähde – luovuus- ja kulttuurikasvatus-hankkeeseen, johon Taidetta Ympäri ja Ämpäri -hanke on kirjattu mukaan.

Taidekoulut, taideteolliset ja muut oppilaitokset

Taidekoulut ja muut ammatilliset oppilaitokset käyttävät Porin taidemuseon näyttelyitä ja luentosarjoja soveltuvin osin. Taidemuseon pedagoginen yksikkö tekee yhteistyötä eri taideoppilaitosten ja muiden oppilaitosten kanssa. Opiskelijat Johanna Laurila ja Janne Vuollet Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osastolta opastivat taidemuseon näyttelyitä syksyllä.

Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulun vuosiluokat vierailevat säännöllisesti taidemuseon kevät- ja syyskauden näyttelyissä. Kevät lukukaudella kuvataidekoululaiset vierailivat *Maalauksen paikka* -näyttelyssä ja osallistuivat työpajaan. Syyslukukaudella vuosiluokat vierailivat *Zineb Sedira - Under the Sky and Over the Sea* -näyttelyssä ja työpajassa.

Pedagogisen yksikön tuottama tavoitteellinen *Taidetta lähellä* -ohjelma, joka on suunnattu maahanmuuttajakoulutusta antaville oppilaitoksille sekä muille maahanmuuttajille jatkui. Ohjelman toiminta tukee oppilaitosten tarjoamaa suomen kielen opetusta. *Taidetta lähellä* -ohjelmaan osallistuvat oppilaitokset ovat Porin Ammattiopiston ja Porin Aikuiskoulutuskeskuksen maahanmuuttajakoulutus.

Kevään luentosarjan toinen kokonaisuus *GALLERIA JA MUSEOELOKUVA Liikkuvan kuvan rooli ja merkitys nykytaidekentällä* toteutettiin yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston kanssa.

Näyttelyesittelyt ja työpajat

Mesenaatti- ja vuosikortin lunastaneet ovat löytäneet Porin taidemuseon tarjoamat pedagogiset palvelut. Kortin lunastaneille suunnattujen opastusten ja vierailujen määrä on lisääntynyt tuntuvasti. Tilanteen mukaan ja kunkin näyttelyn luomien mahdollisuuksien puitteissa kaikki erityisryhmät on pyritty huomioimaan.

Taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja ohjelmasta tiedotetaan viikoittain yleisölle. Keskiviikkoiltaisina taidemuseossa on pidennetty aukioloaika klo 20:een. Säännölliset yleisöopastukset järjestetään keskiviikkoisin klo 18. BONUS -opastuksissa keskitytään ja syvennytään yksittäiseen näyttelyyn, taiteilijaan tai kysymykseen. Oppaana taiteilija, kuraattori, museolehtori tai muu aiheen asiantuntija. Opastukset keskiviikkoisin kello 18 ja niihin on vapaa pääsy.

Kevään BONUS-opastukset

18.03. KAIN TAPPER – syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä haen. Näyttelyn esitteli museonjohtaja Esko Nummelin.

20.05. Maalauksen paikka -näyttelyn esitteli näyttelyn kuraattori, intendentti Inkamaija Iitiä.

06.05. Maalauksen paikka -näyttelyn taiteilija Miika Nyysönen esitteli näyttelyssä esillä olevat teoksensa.

Syksyn BONUS -opastukset

12.08. Bob Verschueren – LIFELINES -näyttelyyn liittyvästä yhteistyöstä kertoi piiripuutarhuri Arja Korpela, Teknisen palvelukeskuksen Puistotoimi.

27.09. Porin päivän Bonus-opastukset Bob Verschueren – LIFELINES -näyttelyyn suomenkielellä kello 13 sekä venäjän kielellä kello 14. Venäjänkielisen opastuksen teki Yevgeniya Ni.

11.11. Matkalla kaupungin yössä – Maire Gullichsen ja modernismi -sarjan näyttelyn esittelivät näyttelyn toteutukseen osallistuneet koululaiset ja museolehtori.

09.12. Zineb Sedira – Under the Sky and Over the Sea näyttelyn oppaana vs.näyttelyamanuenssi Pia Hovi-Assad.

Kevät

Ystävänäpäivänä 14.02. *Kaksi on yksi*. Kävijöillä oli mahdollisuus tuoda oma ystävä ilmaiseksi taidemuseoon.

CROQUIS -piirustusillat järjestettiin kevätkaudella tiistaina 27.01., 24.02., 17.03., 21.04. ja 05.05. kello 17.30–19.30. Piirustusiltoihin osallistujilta perittiin 2 euron osallistumismaksu. Illat toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Naistenpäivänä 08.03. järjestettiin *KankaAkieRrätystä* -ompelupaja naisille. Ohjaajana toimi KERTTU-malliston suunnittelija Roosa Kyyrö.

HEINÄKUUN HEINÄT
-työpajat I ja II

Kesän Heinäkuun heinät -työpaja Bob Verschuerenin *LIFELINES* -näyttelyssä. Ohjaajina kuvataiteilijat Anni Venäläinen ja Kirsi Jaakkola.
Kuva Kirsi Jaakkola.

Äitienpäivänä 10.05. äideillä oli vapaa sisäänpääsy taidemuseoon.

Museoviikolla 17. – 24.05. taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy kansainvälisenä museopäivänä 17.05. Keski-viikolla 20.05. järjestettiin BONUS-opastus, jossa intendentti Inkamaija Iitiä esitteli kokoamansa *Maalauksen paikka* -näyttelyn. 23.05. järjestettiin yhteistyössä Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry:n kanssa *Jalla! Jalla! - libanonilainen kahvila & workshop*, jossa pääkokkina työskenteli Lena Diab-Roukala.

Lauantaina 16.05. järjestettiin *Museoiden yö / La Nuit des Musees* -eurooppalaisten museoiden tapahtuma. Museossa oli mahdollisuus tutustua näyttelyihin ja tapahtumiin, jotka jatkuivat yöhön kello 01 asti. Tilaisuuteen oli vapaa pääsy.

Kesä ja jazz-viikko

Jazz-viikolla 11. – 19.7. taidemuseossa oli käytössä pidennetyt aukioloajat tiistaista lauantaihin 14.07. – 17.07., jolloin museo oli auki kello 22.00 asti. Suomenkieliset näyttelyesittelyt järjestettiin 14.07. kello 15, 15.07. kello 18, 16.07. kello 13.30 sekä 19.07. kello 15. Englanninkieliset näyttelyesittelyt järjestettiin 14.07. ja 17.07. kello 16 ja Seniorien Suunnistus Nykytaiteeseen 15.07. kello 14. Satakunnan Kansan sponsoroimana taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy 11. – 19.07.

Kesän näyttelyyn *LIFELINES – Bob Verschueren* järjestettiin lapsille ja lapsiperheille suunnatut toiminnalliset näyttelykierrokset ja työpajat *Heinäkuun heinät*. *Heinäkuun heinät I* oli 5-9 -vuotiaille lapsille 22.07. ja *Heinäkuun heinät II* oli yli 10-vuotiaille lapsille 29.07. Heinäkuun heinät koostui työpajasta ja näyttelykierroksesta. Työpajassa tehtiin miniveistoksia luonnonmateriaaleista. Työpajat toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Syksy ja Porin päivä

Porin päivänä 25. – 27.09. oli vapaa sisäänpääsy taidemuseoon. Lauantaina 26.09. järjestettiin koko perheen pinssityöpaja tasatunnein kello 11, 12 ja 13. Ohjaajana kuvataiteilija Anne Salmela. Yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto. Sunnuntaina 27.09. Yevgeniya Ni esitteli näyttelyn *Bob Verschueren – LIFELINES* venäjänkielellä kello 13.

Syyskaudella *Croquis*-piirustusillat järjestettiin 01.09., 27.10. ja 24.11. kello 17.30–19.30. Piirustusiltoihin osallistujilta perittiin 2 euron osallistumismaksu. Illat toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Porin taidemuseo osallistui yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa *TAAVIN TULET II – Tuliveistostapahtumaan* 25.09. Kirjurinluodon rannassa Porin päivänä. Tapahtuma toteutettiin yhteistyössä kaupungin eri kulttuurilaitosten ja taideoppilaitosten kanssa.

Sunnuntairunoja 20.09. Savukeidas kustannus vieraili Porissa ja päivän ohjelmassa kuultiin vuoden esikoisrunoilija Jussi Sutisen runoja, kustannustoimittaja/kirjailija Ville Hytöstä sekä julkistettiin Jenni Haukion uusi runokirja. Museon uudessa Café Muusassa Noora ja Make Tommila esittivät Neil Youngin musiikkia. Esiintyjistä vastasi Jari Laasanen.

Lasten lauantaita vietettiin 07.11. kello 12–15. Kuvataiteilija Terhi Sammalmaa ohjasi suunnittelemansa Mediapelin (työnimi) pelaamista. Mediapeli oli Terhi Sammalmaan 10–12 -vuotiaille suunnittelema lautapeli, jonka tavoitteena on lasten mainoslukutaidon kehittäminen. Peli soveltuu pelattavaksi niin ala- kuin yläkouluikäistenkin kanssa. Pelitapahtumaan oli vapaa pääsy. Taidemuseon kahvilassa oli esillä myös pelin visuaalisen ilmeen suunnitteluun liittyvää kuvamateriaalia 16.10. – 08.11.

TAAVIN TULET II - Tuliveistostapahtuma Kirjurinluodolla 25.09.2009.

Tapahtumaa olivat järjestämässä Porin taidemuseo ja Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto.
Kuva Erkki Valli-Jaakola.

Isänpäivänä 08.11. isät pääsivät ilmaiseksi taidemuseoon.

14.11. *Ruoka-workshop – BUEN PROVECHO! Ruokakulttuuria Dominikaanisesta tasavallasta.* Työpajassa tutustuttiin karibialaiseen ruokakulttuuriin, joka on saanut vaikutteita Afrikasta, Espanjasta ja alkuperäisväestö tainojen perinteestä. Valmistettiin Dominikaanisen tasavallan keittiölle tyypillisiä ruokalajeja, käyttäen aitoja raaka-aineita. Ohjaajana Lisa Erdman. Yhteistyössä Porin taidemuseon Café Muusa sekä Satakunnan Monikulttuuriyhdistys.

29.11. Venäjänkielinen opastus Zineb Sediran näyttelyn *Under the Sky and Over the Sea*. Oppaana Yevgeniya Ni.

05.12. vietettiin valtakunnallista *Kulttuurikuntopäivää*. Taidemuseoon oli vapaa sisäänpääsy ja suomenkielinen näyttelyesittely kello 13. Samana päivänä järjestettiin Lasten lauantai kello 12–14. Lapsille suunnatussa ohjelmassa etsittiin aarteita ja tehtiin niille oma aarrearkku. Ohjaajana Terhi Sammalmaa.

13.12. *Sunnuntai runoja* -tapahtumassa esiintyivät runoilijat Anu Korvenniemi, Outi Lähteenlahti ja Juha Rautio, sekä folk-rock orkesteri Ensio Puolitaival ja Köyhän pyörä. Esiintyjistä vastasi Jari Laasanen.

Taidemuseon yleisöluentosarjat keskittyvät syksyyn ja kevääseen. Kevään luentosarjassa oli kaksi teemaa. *GALLERIA JA MUSEOELOKUVA* Liikkuvan kuvan rooli ja merkitys nykyaidekentällä oli luentokokonaisuus, joka toteutettiin yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston kanssa. Luentosarjan *MAALAUKSEN PAIKKA* luennot liittyivät saman nimiseen näyttelyyn Porin taidemuseossa 13.02. – 31.05. Syksyn luentosarjan teemana oli *TAIDE JA MATKA*.

Senioripäivän ohjelmassa kuultiin musiikkia "norsuunluutornista", Katri Jantunen Palmgren-konservatoriosta esitti huilulla Bachin *A-molli sonaatin*.

Kuva Erkki Valli-Jaakola.

SENIORIPÄIVÄ
20.03.2009

Senioritoiminta

Museoilla on vahva perinne lapsille ja nuorille suunnatun museopedagogisen toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Museot avoimina ja erityislaatuina ympäristöinä mahdollistavat ajatuksen *elinikäisestä oppimisesta*. Aikuisväestö ja ikääntyvä väestö, seniorit, haastavat museot arvioimaan ja kehittämään edelleen myös heille soveltuvia toimintamalleja. Erilaiset toimintakyvyt omaavat, eri ikäryhmät on huomioitava kulttuuripalveluiden saavutettavuuden näkökulmasta. Hyvinvoinnin näkökulmasta kulttuuri ja taide voidaan nähdä jo arvona sinänsä tai välineellisesti edistämässä ikääntyvien elämän laatua. Kulttuurin hyvinvointivaikutuksista on runsaasti tutkittua tietoa. [Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä. Näköaloja taiteen soveltavaan käyttöön. Opetusministeriön julkaisuja 2008:12/ Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia – ehdotus toimintaohjelmaksi 2010-2014, Opetusministeriön julkaisuja 2010:1]. Eläkeläisyhdistyksillä ja -järjestöillä on merkittävä rooli ikääntyvien kulttuuri- ja virkistystoiminnan järjestämisessä. Porin taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä mm. eläkeläisyhdistys Porin Ruskat ry:n kanssa.

Taidemuseon päiväsaikaan järjestetty senioritoiminta tukee museon tarjoamien palvelujen saavutettavuutta varttuneen väestön keskuudessa. Iltapäivän ilmainen eläkeläisopastus *Seniorien Suunnistus Nykyaikaiseen* tuo seniorit omana ryhmänään säännöllisesti tutustumaan museon jokaiseen näyttelyyn. Yhdessä tekeminen ja kokeminen lisäävät yhteisöllisyyden tunnetta, ylläpitävät omaa aktiivisuutta ja ehkäisevät syrjäytymistä. Taidemuseon aktiivisille ja omatoimisille seniorikansalaisille ja eläkeläisille suunnatut palvelut ovat osoittautuneet suosituiksi. Oman haasteensa luo laitoksiin sidottu vanhusväestö.

Seniorien Suunnistus Nykyaikaiseen ja Senioripäivä

Seniorien Suunnistus Nykyaikaiseen järjestettiin keväällä keskiviikkona 21.01., 22.04. ja 15.07. kello 14. Syyskauden senioriopastukset olivat keskiviikkona 26.08. ja 04.11. kello 14.

Maaliskuun 20. päivä vietettiin perinteeksi muodostunutta *Senioripäivää*. Ohjelmallisen ja moniaistisen Senioripäivän ohjelmassa kuultiin musiikkia ”norsuunluutornista” eli Katri Jantunen Palmgren-konservatoriosta esitti huilulla Bachin A-molli sonaatin seisomalla kuvataiteilija Anssi Pulkisen teoksessa, josta avautuu näkymä yli koko näyttelyhallin. Pedagoginen yksikkö esitteli runsaslukuiselle yleisölle Maalauksen paikka -näyttelyn. Kaksi onnellista senioria voitti arvonnassa julkaisun *KYSE ON AIKAMME TAITEESTA 100 vuotta Maire Gullichsenin syntymästä 2007*. Porin Ruskat ry tarjosi pullakahvit kaikille päivän ohjelmaan osallistuneille.

Porin kaupungin kulttuuritoimen ja perusturvan seniorityöryhmä

Porin kaupungin seniorityöryhmässä on jäseniä kulttuuritoimen ja perusturvan eri yksiköistä. Työryhmän tehtävänä on kehittää ja edistää sekä aktiiviselle senioriväestölle että laitoshoidossa oleville vanhuksille suunnattuja kulttuuripalveluja. Taidemuseon edustajana työryhmässä on museolehtori. Työryhmään kuuluvat kulttuurilaitokset osallistuivat 24.01. järjestetyille Vapaaehtoistyön messuille esittelemällä seniori-ikäisille suunnattua toimintaansa. Senioriviikkoa kaupungissa vietettiin 16.03.–20.03. Taidemuseo järjesti viikon ohjelmassa Croquis-piirustusillan 17.03., museonjohtaja Esko Nummelinin BONUS-opastuksen KAIN TAPPERin näyttelyyn *Syysillat, kesäillat, näitä tunnelmia minä hain*. 20.03. järjestettiin Senioripäivä yhteistyössä Porin Ruskat ry:n kanssa.

Kulttuuriboxi

Porin kaupungin kulttuuritoimen ja perusturvan seniorityöryhmän kehittämä *Kulttuuriboxi* on palvelu, joka on suunnattu senioreille ja ikäihmisille. Erityiskohderyhmänä suunnittelussa ovat laitoshoidossa olevat vanhukset. Kulttuuriboxin sisältöä on suunniteltu siten, että ikäihmisten viriketoiminnasta vastaavat ohjaajat ja ryhmänvetäjät voivat järjestää taidetuokion laatikon materiaalien avulla. Aineisto tarjoaa virikkeitä yhdessäoloon ja tekemiseen esimerkiksi vanhainkodeissa, päiväkeskuksissa, sairaaloissa ja kerhotaloissa kokoontuville toimintaryhmille. Kulttuuriboxi sisältää valokuvia, taidetta, kirjoja ja musiikkia, jotka on kerätty Porin taidemuseon, Satakunnan

Museon, Porin kaupunginkirjaston sekä kulttuuriasiainkeskuksen kokoelmista. Kulttuuriboxin hallinnoista ja toteutuksesta vastaa Porin kaupungin kulttuuritoimen ja perusturvan seniorityöryhmä. Kulttuuriboxia voi lainata Porin kaupungin kulttuuriasiainkeskuksesta. Ensimmäisen Kulttuuriboxin teemana oli KEVÄT, ja se julkistettiin esittelytilaisuudessa 11.03. Vapaaehtoistoimintakeskus LIISASSA.

Vs.museolehtori esitteli Kulttuuriboxia Viikkarin valkamassa 27.08. Porin Ruskat ry:n järjestämässä senioritahtumassa.

Porin taidemuseon tuottama aineisto KEVÄT -teeman Kulttuuriboxissa

Laatikon sisältöön kuuluu kaksi kankaalle tulostettua A4-kokoista kopiota Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvasta Rafael Wardin maalauksesta MADAME/ 1975 / öljy kankaalle / 151cm x 96cm. Kuvat ovat kooltaan pieniä, jotta niitä voi pitää kädessä. Tämän lisäksi laatikossa on maalauksen yksityiskohtia muistuttavia esineitä, joita voi kosketella sekä pullo hajuaistia herättelevää tuoksua. Esineiden tarkoituksena on herättää muistoja ja avata yhteistä keskustelua. Keskustelun herättelijänä laatikossa on myös A4-kokoon tulostettu kuva Rafael Wardin maalaamasta *Tarja Halosen muotokuvasta* (2002). Tämän lisäksi laatikossa on *Rafael Wardin valokuva* sekä esittelyteksti taiteilijasta.

PORIN TAIDEMUSEON LUENTOSARJA

Kevät 2009 -----

Yhteistyökuva: Alueen suo-pajutien. Teori Hämäläinen, 2008, 100 x 100 cm, öljy-glasikolla ja kromattuna kirkkaiden. Kuvaa: Teori Hämäläinen.

Porin taidemuseon kevään 2009 luentosarjan aloittavat pohdinnat liikkuvasta kuvasta, elokuvasta, videosta. Mikä on liikkuvan kuvan rooli, kun se on esillä museo- tai galleriatilassa. Teema on jatkoa syksyn 2008 Galleria- ja museoelektro- luennoille.

Luentosarjan toinen osa käsittelee maalaustaiteen ja nykytaiteen historiaa. 1960-luvun puolivälin jälkeen modernistinen taidelajittelu murtui, ja Suomeen saapui yhtenä kimpuna monenlaisia nykytaiteen suuntauksia ja käsitteellisiä virtauksia. Maalaustaiteella on kolme "loppua" 1960-luvulla, 1970-luvulla ja 1980-luvulla. Miksi maalaustaiteella on nähty päättyneen nykytaiteen suuntauksena? Miten maalaus on palannut nykytaiteen kenttään ja taidekeskusteluun 1990-luvun puolivälistä lähtien? Luennot keskittyvät maalaustaiteen ilmiöihin 1990-luvun alusta 2000-luvun alkuun. Miten maalaustaiteella muuntui käsitteellisen, paikkaerityisen taiteen, liikkuvan kuvan ja ruumiillisuutta painottaneiden taidesuuntien haasteen myötä? Voiko maalaus olla muuta kuin kuva? Sarjan päättää luento kuvataiteesta, taidehistoriallisista lainauksista, nykykuvataiteesta.

Galleria ja museoelektro- Liikkuvan kuvan rooli ja merkitys nykytaidekentällä

28.01.
MISTÄ KUVIEN LIIKUTUS ALKAA?
Harri Laakso, visuaalisen kulttuurin professori,
TAIK.

25.02.
LIKKUVA KUVA "TAIDEMAAILMASSA".
LIKE, TULKINTA JA KOKEMUS
Max Rynänen, visuaalisen kulttuurin teorian lehtori,
TAIK.

Galleria- ja museoelektro- luentokokonaisuus toteutetaan yhteistyössä Taidehistoriallisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston kanssa (TAIK).

Maalauksen paikka

11.03.
MAALAUSTAITEEN LOPUN LOPPU.
Inkamäki Iliä, FT, intendentti, Porin taidemuseo

01.04.
MAALAUKSEN RUUMIN JÄLJILLÄ.
Inkamäki Iliä, FT, intendentti, Porin taidemuseo

13.05.
KUVASTAATIN PYÖRRE.
Mikä tapahtuu kun nykymaalauksella lainaa taidehistoriaa?
Marko Gyllén, FM, tutkija

Maalauksen paikka -luennot liittyvät saman nimiseen näyttelyyn Porin taidemuseossa 13.02.-31.05.2009.

Luennot alkavat kello 18.30 Porin taidemuseon luentosalissa, 2 krs.

Yhteistyössä: Taidehistoriallisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto.
PORIN TAIDEMUSEO, Eteläranta, 28100 Pori. Puh. 02 621 1060 / 1061, www.porintaidemuseo.fi.

TAIDETEDOLLINEN
KORKEAKOULU

PORIN TAIDEMUSEO

LUENTOJULISTE
Kevät 2009

Luentosarjat

Kevät 2009

Porin taidemuseon kevään 2009 luentosarjan aloittavat pohdinnat liikkuvasta kuvasta, elokuvasta, videosta. Mikä on liikkuvan kuvan rooli, kun se on esillä museo- tai galleriatilassa. Teema on jatkoa syksyn Galleria- ja museoelokuva -luennoille.

Luentosarjan toinen osa käsittelee maalaustaidetta ja nykytaiteen historiaa. 1980-luvun puolivälin jälkeen modernistinen taideajattelu murtui, ja Suomeen saapui yhtenä kimppuna monenlaisia nykytaiteen suuntauksia ja käsitteellisiä virtauksia. Maalaustaiteella on kolme "loppua" 1860-luvulla, 1910-luvulla ja 1960-luvulla. Miksi maalaustaide on nähty päättyneen nykytaiteen suuntauksena? Miten maalaus on palannut nykytaiteen kenttään ja taidekeskusteluun 1990-luvun puolivälistä lähtien? Luennot keskittyvät maalaustaiteen ilmiöihin 1990-luvun alusta 2000-luvun alkuun. Miten maalaustaide muuntui käsitetaiteen, paikkaerityisen taiteen, liikkuvan kuvan ja ruumiillisuutta painottaneiden taidesuuntien haasteen myötä? Voiko maalaus olla muuta kuin kuva? Sarjan päättää luento kuvasitaateista, taidehistoriallisista lainauksista, nykykuvataiteesta.

Luennot alkoivat kello 18.30 taidemuseon luentosalissa.
Luennoille oli vapaa pääsy.

Galleria ja museoelokuva

Liikkuvan kuvan rooli ja merkitys nykytaidekentällä

28.01. *MISTÄ KUVIEN LIIKUTUS ALKAA?* Harri Laakso, visuaalisen kulttuurin professori, TAIK

25.02. *LIKKUVA KUVA "TAIDEMAAILMASSA". LIIKE, TULKINTA JA KOKEMUS*
Max Ryyänen, visuaalisen kulttuurin teorian lehtori, TAIK

Galleria- ja museoelokuva -luentokokonaisuus toteutettiin yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston kanssa (TAIK).

Maalauksen paikka

11.03. *MAALAUKSEN RUUMIIN JÄLJILLÄ* Inkamajja litiä, FT, intendentti, Porin taidemuseo

08.04. *MAALAUSTAITEEN LOPUN LOPPU* Inkamajja litiä, FT, intendentti, Porin taidemuseo

13.05. *KUVASITAATIN PYÖRRE*. Mitä tapahtuu kun nykymaalaus lainaa taidehistoriaa?
Marko Gylén, FM

Maalauksen paikka -luennot liittyivät saman nimiseen näyttelyyn Porin taidemuseossa
13.02. – 31.05.2009.

PORIN TAIDEMUSEON LUENTOSARJA

Syksy 2009 -----

Zineb Sedira: UNDER THE SKY AND OVER THE SEA, yksityiskohdita teokista

Taide ja matka -----

Taiteeseen on aina kuulunut kulttuurinen vuorovaikutteisuus ja kansainvälisyys. Taiteilijat etsivät inspiraatiota matkoillaan vieraittain maihin. He ovat kuvanneet löytöretkillä löytäneitä uusia maita ja maanvärejä, maanmuotoja, maisemia, ihmisiä. Museoiden eksotiset esineet ja taidearteit vetävät eri puolilla maailmaa miljoonittain katsojia. Taidemuseot ovat paikkoja, joissa voi tutustua taidehistorian tunnettuihin teoksiin ja vieraiden kulttuurien taiteeseen.

Syksyn luentosarjassa luodaan Taide ja matka -teemaa kuvataiteilijoiden Zineb Sedira ja Annu Wilenius kokemusten kautta. Etäisyyttä ja historiallista ulottuvuutta saadaan 1700-luvun kaukomaisten kuvastoja tutkivan professori Maunu Häyrysen näkökulmista, joita pelataan tämän päivän Afrikan ja sen nykytaiteen kysymyksiin.

Keskiviikkona 14.10. | Kuvataiteilija Zineb Sedira kertoo 16.10. avautuvasta näyttelystään *Under the Sky and Over the Sea*. Englannin kielinen luento.

Keskiviikkona 28.10. | Kuinka tehdään näyttely Euroopan ulkopuolisesta taiteesta? Esimerkkinä ARS 2011 Afrikka. Pirkko Siitari, intendentti, Nykytaiteen museo Kiasma

Keskiviikkona 18.11. | Kaukomaisten kuvastot. Maunu Häyrynen, PT, professori, Kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen laitos, Turun yliopisto

Keskiviikkona 02.12. | Taiteilijana matkustamisesta: Islanti, Alankomaat, Mongolia. Annu Wilenius TaM.

Luennot Porin taidemuseon luentosalissa, 2. krs, kello 18.30 alkaen. Vapaa pääsy.

PORIN TAIDEMUSEO, Eteläranta, 28100 Pori, Puh. 02 621 1080 / 1081, www.poriartmuseum.fi,
Museolehtori, Puh. (02) 621 1119 / 044-701 1119.

PORIN TAIDEMUSEO

LUENTOJULISTE
Syksy 2009

Syksy 2009

Taiteeseen on aina kuulunut kulttuurien vuorovaikutteisuus ja kansainvälisyys. Taiteilijat etsivät inspiraatiota matkoillaan vieraisiin maihin. He ovat kuvanneet löytöretkillä löytyneitä uusia mantereita ja muovanneet mielikuviamme kaukomaista. Museoiden eksoottiset esineet ja taidearteet vetävät eri puolilla maailmaa miljoonittain katsojia. Taidemuseot ovat paikkoja, joissa voi tutustua taidehistorian tunnettuihin teoksiin ja vieraiden kulttuurien taiteeseen.

Syksyn luentosarjassa Taide ja matka –teemaa luodetaan kuvataiteilijoiden Zineb Sedira ja Annu Wilenius kokemusten kautta. Etäisyyttä ja historiallista ulottuvuutta saadaan 1700-luvun kaukomaisten kuvastoja tutkivan Maunu Häyrysen näkökulmista, joita peilataan tämän päivän Afrikan ja sen nykyaikaisen kysymyksiin. Professori Jaakko Hämeen-Anttilan luento käsittelee islamilaisen kulttuurin ja lännen vuorovaikutusta. Euroopan kulttuurin juuret ovat Lähi-idässä, ja arabialaisen kulttuurin vaikutuksia löytyy yllättävistäkin yhteyksistä. Ilman kohtaamista ei ole kulttuuria. Ilman matkustamista ei ole maailman kulttuuria.

Luennot alkoivat kello 18.30 taidemuseon luentosalissa.
Luennoille oli vapaa pääsy.

TAIDE JA MATKA

- 14.10. Kuvataiteilija *Zineb Sedira* kertoo teoksistaan ja työskentelystään. Englanninkielinen luento
- 28.10. *Kuinka syntyy näyttely Euroopan ulkopuolisesta taiteesta? Esimerkkinä ARS 2011 Afrikka.* Pirkko Siitari, intendentti, Nykyaikaisen taiteen museo Kiasma
- 04.11. *Islamilainen kulttuuri ja länsi.* Jaakko Hämeen-Anttila, professori, Helsingin yliopiston arabian kielen ja islamin tutkimus
- 25.11. *Vaeltava katse. Ulkomaisten esittäminen suomalaisessa maisemakuvastossa.* Maunu Häyrynen, professori, Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos
- 02.12. *Taiteilijana matkustamisesta.* Islanti, Alankomaat ja Mongolia, Annu Wilenius, TaM

Syysloman vedenalaisen valokuvauksen *Polskis!* -työpaja.
Kuva Elli Kivelä.

Syysloman
VEDENALAINEN KUVAAUS -työpaja

PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS - SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston tavoitteena on kulttuuripääoman tuottaminen ja välittäminen, lasten kulttuuristen oikeuksien tukeminen läpäisyperiaatteella ja monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantaminen.

Toiminnan pääpainoa ohjaa vuosina 2009 – 2013 jäsenyys valtakunnallisessa Taikalamppu-verkostossa ja sen kautta saadut tehtävät. Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävät valtakunnallisen verkoston jäsenenä ovat lastenkulttuurikeskusten kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti, näyttelytoiminnan kehittäminen ja taiteen aloilta kuvataide ja visuaalinen kulttuuri ja valokuva.

Toiminnan arviointi

Toimintaa arvioidaan opetusministeriön kanssa sovituilla yhteisillä määrällisiä mittareita sekä valtakunnallisessa lastenkulttuurikeskusten arvioinnissa. Lisäksi toiminnan laadullisia kriteereitä kehitetään arvioimalla työpajoja, julkaisuja ja toiminnan saavutettavuutta.

Hallinto, henkilökunta, toimitilat, jäsenyydet ja edustukset

Lastenkulttuurikeskuksen toiminta on käynnistetty 2003 verkostomallilla paikallisten lastenkulttuurialan toimijoiden kanssa. Lastenkulttuurikeskuksella on projektiryhmä, joka edustaa kentän toimijoita ja vastaa päätösten toimeenpanosta. Taiteilijatyöryhmä vastaa ideoinnista ja maakunnallinen lastenkulttuurityöryhmä maakunnallisesta yhteistyöstä.

HALLINTO

Porin lastenkulttuurikeskus on sijoitettu Porin taidemuseon yhteyteen. Taidemuseo huolehtii lastenkulttuurikeskuksen taloushallinnosta. Kaupungin kulttuurilaitokset kuten Porin lastenkulttuurikeskus toimivat kulttuurilautakunnan alaisuudessa.

HENKILÖKUNTA

toiminnanjohtaja, valokuvataiteilija, FM Päivi Setälä
assistentti, kuvataiteilija Kirsi Jaakkola
tutkija-kulttuurituottaja, valokuvaaja Eija Mettovaara
järjestelymestari, kuvataiteilija Veijo Setälä

PRO RYHMÄ

puheenjohtaja, toiminnanjohtaja Päivi Setälä, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto
apulaisrehtori Tuula From, Palmgren-konservatorio / taiteen perusopetus
lehtori Pia Euro, Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto
rehtori Henna Jaatinen, Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulu / taiteen perusopetus
museointendentti Tuulikki Kiilo, Korsmanin talo, Satakunnan Museo
projektipäällikkö Juha-Matti Kivistö, Porin Iltis
kulttuuriohjaaja Erja Lehtonen, Kulttuuritalo Annankatu 6
opettaja Teija Niemi, koulutoimi
kaavoitusarkkitehti Mikko Nurminen, Porin kaupunkisuunnittelu
nuorisotyöntekijä Jari Nyström, Porin kaupunki, vapaa-aikavirasto
pääsihteeri Risto Ojanen, Satakunnan taidetoimikunta

Porin lastenkulttuurikeskus -
Satakunnan lastenkulttuuriverkosto

Taikalamppu -verkosto

kasvatustoiminnanohjaaja Anja Lamminen, päivähoitotoimisto
kirjastovirkailija Arja Palonen, Porin kaupunginkirjasto - Satakunnan maakuntakirjasto
museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen, Porin taidemuseo kevät 2009
vs museolehtori Anni Venäläinen, Porin taidemuseo syksy 2009
toiminnanjohtaja Yrjö Räikkälä, Satakunnan Elävän Kuvan Keskus
museolehtori Carita Tulkki, Satakunnan Museo
sihteeri, assistentti Kirsi Jaakkola, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan
lastenkulttuuriverkosto

PORIN LASTENKULTTUURIKESKUKSEN TAITEILIJATYÖRYHMÄ

kuvataiteilija Marjo Heino-Filman, Luvia
kuvataiteilija, valokuvaaja Terhi Honkonen, Ulvila
kuvataiteilija Kirsi Jaakkola, Kankaanpää
kuvataiteilija Annina Kuusiräti, Kankaanpää
kuvataiteilija Toni Lehtola, Pori
kuvataiteilija Maria Markkio, Pori
valokuvaaja Eija Mettovaara, Pori
kuvataiteilija Arja-Riitta Nieminen, Pori
kuvataiteilija Niko Palokangas, Pori
kuvataiteilija Nina Pörn, Pori
kuvataiteilija Kai Ruohonen, Pori
kuvataiteilija Oula Salokannel, Pori
kuvataiteilija Anne Salmela, Kankaanpää
kuvataiteilija Terhi Sammalmaa, Pori
valokuvataiteilija Päivi Setälä, Pori
kuvataiteilija Veijo Setälä, Pori
kuvataiteilija Anu Sukanen, Rauma
kuvataiteilija Katri Tella, Pori
kuvataiteilija Kirsi Vihervirta, Rauma
valokuvataiteilija Annu Wilenius, Pori

TYÖHARJOITTELIJAT JA TYÖSSÄOPPIJAT

Ida Huurtela, Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sanna Lehtinen, Helsingin yliopisto
Anni Pakkala, Kankaanpää opisto

MUUT HENKILÖT

luennoitsijat ja työpajojen ohjaajat
sekä monet eri laitosten, yhdistysten ja järjestöjen kautta toimineet

TOIMITILAT

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston toimipiste on Porin taidemuseossa. Lastenkulttuurikeskuksella on käytössään toimistohuone ja taidemuseon toimistolaitteet. Verkostomuotoisena lastenkulttuurikeskuksen työpajat ja tapahtumat järjestetään yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa, jolloin käytössä on yhteistyökumppanin tai muut sopivaksi katsotut tilat.

LAPSITYÖVOIMAPAJA
Porin taidemuseossa

Porin lastenkulttuurikeskuksen Taiteilijatyöryhmä suunnitteli ja toteutti vuonna 2009 talousteemaisen yhteistyöviikon Satakunnan Kansa -lehden kanssa. Osana talousviikkoja toteutettiin *Lapsityövoimapaja* Porin taidemuseossa. Kuva Päivi Setälä.

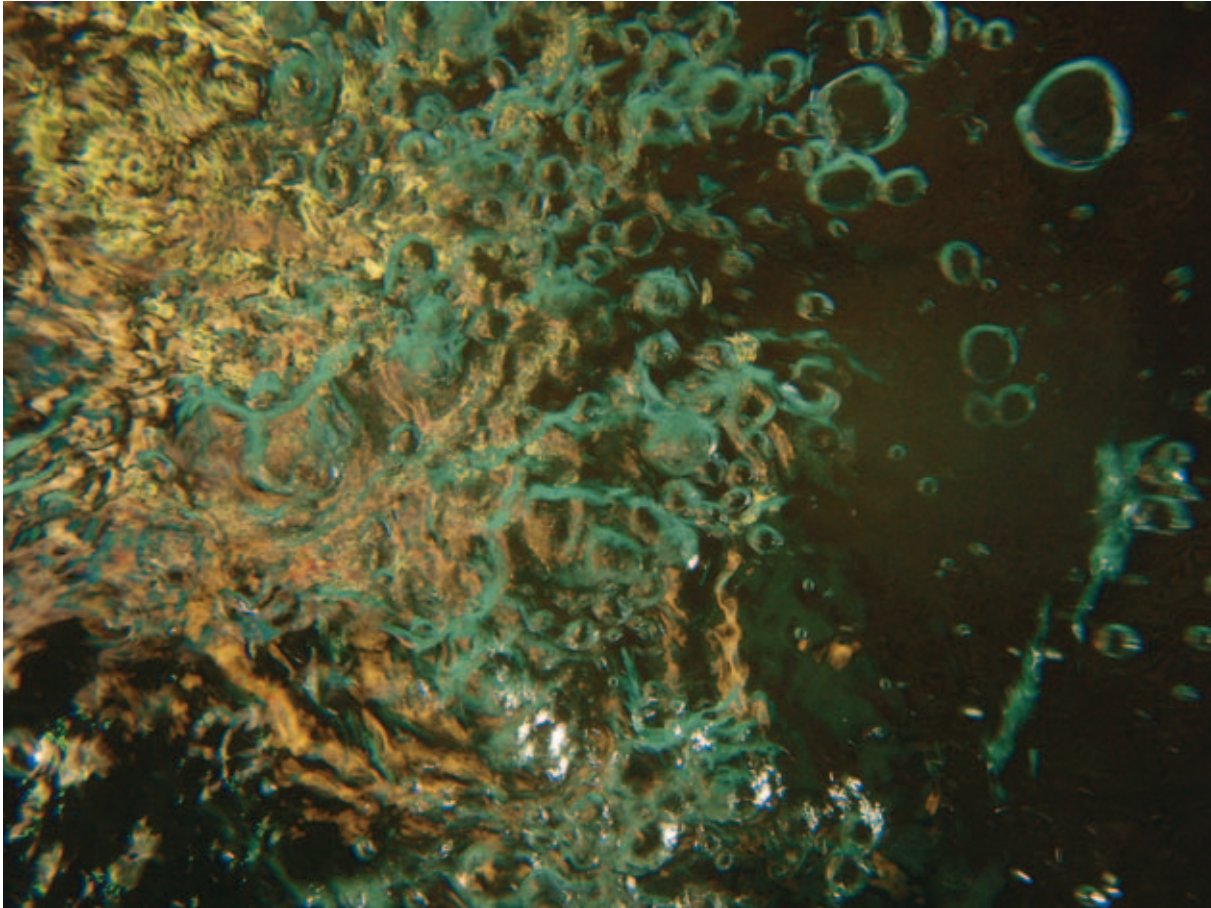
JÄSENYYYDET ja EDUSTUKSET

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on valtakunnallisen Taikalamppu -lastenkulttuurikeskusten verkoston jäsen.

Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja Päivi Setälä on asiantuntijajäsenenä seuraavissa:

Porin kaupungin tilatyöryhmä
Terve Kunta -verkosto

Porin lastenkulttuurikeskuksen assistentti Kirsi Jaakkola on asiantuntijajäsenenä seuraavissa
Raumars-taiteilijavierasohjelma

Syysloman vedenalaisen valokuvauksen *Polskis!* -työpaja.
Kuva Elli Kivelä.

TAIKALAMPPU-TEHTÄVIEN TOTEUTTAMINEN - ESIMERKKEJÄ VUONNA 2009

PAIKALLINEN TOIMINTA

177

VALOKUVAKOULU ja NOISE -VALOKUVAUSTOIMINTAA NUORILLE

Valokuvaaminen edistää visuaalisen lukutaidon oppimista ja lapsen henkilökohtaisen ilmaisun kehittämistä. Valokuvaamalla lapsi pystyy itse tekemään näkyväksi oman näkökulmansa ympäristöönsä ja itseään koskettaviin asioihin. Valokuvataide liittyy lastenkulttuuriin lasten oman valokuvaamisen ja valokuvanäyttelyiden kautta. Valokuva on voimakkaasti läsnä lapsen elämässä visuaalisen mediaympäristön kautta. Satakunnassa ei toimi erillistä valokuvakeskusta, vaan lapsille ja nuorille suunnattua valokuvakasvatusta on nostettu Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminnalla.

Noise on 14–30-vuotiaille nuorille suunnattua uutta valokuvaustoimintaa Porissa. Noise järjestää kerhoiltoja, tapahtumia ja näyttelyitä teemalla ”Taidoilla, välineillä tai kokemuksella ei ole väliä, meille tärkeää on valokuvauksen riemu”. Porin lastenkulttuurikeskus tekee yhteistyötä Noisen kanssa tukien näyttelyiden ja erilaisten kurssien toteutumista.

Nuorten oma valokuvatoiminta lähti syksyllä 2009 vauhtiin entistäkin kovemalla metelillä. Kerhoiltoihin suunniteltiin toimintaa oudoista valoilmioista hiljaisiin hetkiin kaupungin yössä. Syksyn toiminnan äänitorvena vaikutti kuvataiteilija Anne Salmela. Katuvalokuvaus – havaintoja hetkistä -kerhoilta syyskuussa vei noiselaist notatuolimatkalke Porin kaduille. Oppaana oli valokuvaaja Jan Virtanen. Outoa valoa oli näkyvissä kuvataiteilija Timo Penttilän ja hänen pienten liikuteltavien salamavalojen lähettävillä Noisen lokakuun kerhoillassa. Porin pimenevässä illassa valaistiin ulkohteita kuvausta varten. Studiokuvauksen salat tulivat julki Noisen viikonlopputyöpajassa Lasten ja nuorten kuvataidekoululla marraskuussa. Noiselaist pääsivät kokeilemaan, millaista on toimia valokuvaajan, assistentin ja mallin rooleissa. Ohjaajana oli TaM Annika Suutari. Marraskuussa avautuivat ovet myös kuvankäsittelyn saloihin. Timo Penttilä ohjein nuoret vihkiytyivät digikuvan kehittämiseen eli kuvankäsittelyn perusteisiin ja perussäätöihin. Öinen kaupunki kutsui jälleen kahden päivän tuplakerhoillassa marraskuun lopulla. Edellisen illan kuvasaaliita jaettiin toisena iltana Porin taidemuseossa Annika Suutarin johdolla. Valokuvaaja Saara Salmi avasi noiselaisten tietämystä valokuvapastisseista joulukuun Muotokuvauksen perusteet -kerhoillassa. Vanhojen muotokuvien pohjalta kerholaiset toteuttivat omia valokuvapastissejaan. Syksyn toiminnassa oli mukana noin kymmenen aktiivista nuorta.

PÄIVÄKOTEIHIN SUUNNATUT KUVATAIDE- JA VALOKUVATYÖPAJAT

Porin lastenkulttuurikeskus toteuttaa päiväkoteihin suunnattuja työpajoja, joissa on perehdytään valokuvaukseen ja nykytaiteeseen. Ohjaajina ovat ammattitaiteilijat. Toiminta tapahtuu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen kanssa.

PUTAJAN RANTAAN ja KOTOLASTA PALOASEMALLE

Ahlaisten päiväkodin esikouluryhmien valokuvanäyttely ilahdutti kirjaston asiakkaita Ahlaisissa 25.05. – 05.08.2009. Ahlaisten kirjastossa pyörivät taidevideot tempasivat katsojansa mukaan lasten kokemuksiin pieniin ja suuriin arkipäivän seikkailuihin. Näyttelyssä pääsi ihastelemaan Ahlaisten päiväkodin eskarilaisten ottamien valokuvien pohjalta koottuja taidevideoita *PUTAJAN RANTAAN ja KOTOLASTA PALOASEMALLE*. Kuvat olivat Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston keväällä järjestämien valokuvaustyöpajojen satoa. Työpajaohjaajana toimi valokuvataiteilija Päivi Setälä. Lapset olivat ikuistaneet kuviin kotimaisemiaan ja samalla löytäneet ympäristöstään uusia ja jännittäviä yksityiskohtia. Lasten havainnoista oli syntynyt valokuvien tarina, jossa esiintyi matkan varrelta kameraan tallentuneita ihmetyksen aiheita aina kylänraitin kissasta betonimyllyyn. Lyhyt ja tuttu matka päiväkodin pihamaalta vaikkapa Putajan kylän rantaan tai Kotolasta paloaseman nurkille voikin osoittautua yllättäväksi seikkailuksi!

Noisen *Pastissi*-kerhoillassa toteutettu
Huuto-pastissi. Kuva Saara Salmi.

KUVATAIDEPAJAT LASTENSUOJELULAITOKSISSA

Porin lastenkulttuurikeskus kohdistaa kuvataitetoimintaansa Porin seudulla lastensuojelulaitoksiin. Pajoissa nykytaide toimii opetusvälineenä ja nuorten kanssa vieraillaan säännöllisesti gallerioissa ja Porin taidemuseossa. Lähtökohtana toiminnassa on nuorten oman kiinnostuksen löytäminen. Työpajat toteutettiin kesällä 2009 Toejoen lasten- ja nuortenkodissa. Ohjaajina olivat kuvataiteilijat Maria Markkio ja Niko Palokangas.

VISUAALINEN KULTTUURI JA URHEILU

Porin lastenkulttuurikeskuksessa ei olla yhden eetosken vankeja. Visuaalinen kulttuuri ja urheilu tuottavat niin hikiviikkoja kuin yhteisiä työpajoja. Kurainen pallo lentää ja maalaus syntyy. Urheilun elkeet ovat tuttuja valokuvaavalle nuorisolle.

KUVISFUTISTA

Porilainen tyttöjalkapalloseura Nice Futis ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto järjestivät kesän alussa yhteistyössä leiriviikon, jossa yhdistyivät jalkapallo ja taidevalokuvaus. Lasten ja nuorten urheilu- ja taideharrastuksen yhteen kietonut Kuvisfutis-taitokoulu koostui aamupäiväisistä jalkapallokoulun harjoitteista ja niitä seuranneista valokuvaustyöpajoista. Taitokouluun osallistui parikymmentä 12 – 15-vuotiaasta jalkapalloilevaa tyttöä. Viikon teemoja olivat tasapaino, ketteryys, koordinaatio ja rytmi, joihin paneuduttiin niin jalkapallo- kuin valokuvausharjoitteidenkin kautta. Valokuvatyöpajoja ohjasi kuvataiteilija Anne Salmela, joka työsti myös tyttöjen viikon aikana ottamista valokuvista viisiminuuttisen taidevideon, jonka oli tarkoitus pyöriä naisten EM-kisojen yhteydessä Olympiastadionin isolla screenillä, mutta UEFA (Euroopan jalkapalloliitto) eväsi viimekädessä kaiken ulkopuolisen, myös ei-kaupallisen, materiaalin esittämisen. Suomen Palloliitto lupasi kuitenkin, että tyttöjen tuotos saa ansaitsemansa näkyvyyden miesten jalkapallon MM-karsintaottelussa Suomi-Wales, Olympiastadionilla, mutta tämäkin kaatui UFFAn esityskieltoon. Lopulta Kuvisfutis-taidevideo esitettiin yleisölle Porin taidemuseon Café Muusassa.

PINTAA SYVEMMÄLLE

Uinnin ja taiteen ystäville tarjottiin varsin ainutlaatuinen elämys huhtikuussa, kun taidevideo Pintaa syvemmälle sai ensi-iltansa Meri-Porin uimahallin lämpimän veden viikonlopun yhteydessä. Video syntyi Molskis-uimaleirillä vedenalaisen valokuvauksen työpajassa otetuista kuvista. Kuvaajina toimivat Pihlavan työväen urheilijoiden Uintijaoston, Porin uimaseuran, Porin Pyrinnön ja Kankaanpään uimareiden 6 – 13-vuotiaat uimarit. Uimarit kuvasivat leiriläisten uintiharjoituksia ja ikuistivat paloja siitä kiehtovasta maailmasta, joka odottaa pinnan alla vain sukelluksen mitan päässä. Video sai innostuneen vastaanoton mediaa myöten.

TALOUS, VALTAMEDIA JA LASTENKULTTUURI

Mikä on lapsen osa taloudessa?

Lastenkulttuurikeskuksen talousviikolla syntyi tapettia lapsityövoimapaajassa, tarpeellisia ja tarpeettomia taitoja vaihdettiin ja arvokäyrät näyttivät, onko kuralätäkkö nousussa vai laskussa. Talousviikko oli lastenkulttuurikeskuksen kannanotto lamakeskusteluun ja jatkoa yhteistyölle Satakunnan Kansan kanssa. Työpajojen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi keskuksen taiteilijatyöryhmä. Toimittajien ja taiteilijoiden yhteistyö näkyi Satakunnan Kansassa viikolla 45, jolloin lasten talous valtasi lehden yhden sivun.

KUMPPANUUS KOULUTOIMEN KANSSA

Taideaineet parantavat keskittymiskykyä, edistävät aivojen kykyä luoda erilaisia visioita ja mielikuvia. Taide ja kulttuuri ovat voimavaroja myös muihin oppiaineisiin. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston, Porin kulttuurilaitosten ja koulutoimen yhteistyönä kehitetään taidekasvatustoimintaa koulujen ja kulttuurialan toimijoiden välillä opetussuunnitelmissa, opettajien kulttuurikalenterin ja kouluihin suunnattujen työpajojen kautta. Lastenkulttuurikeskus toimii keskeisenä yhdyssiteenä ja välittäjänä laitosten, kolmannen sektorin ja koulutoimen välillä. Tiedonvälitystä kehitetään molempiin suuntiin; laitoksille paremmat tiedot koulun suunnitelmista ja koululle tieto alueen kulttuuritarjonnasta.

Taavin tulet II -tulitaidetapahtuma.
Kuva Ilmo Setälä.

Kulttuurikoukku Porin koulujen opettajille suunnattu kulttuurikalenteri ilmestyi kaksi kertaa vuoden aikana. Sitä pidetään tärkeänä koulujen ja kulttuuritahojen yhteistyön edistäjänä.

TAAVIN TULET SYTTYIVÄT JÄLLEEN!

Alueen lasten- ja nuortenkulttuurin eteen tehty yhteistyö tuli jälleen huikalla tavalla näkyväksi, kun jo toistamiseen Kirjurinluodon uimarannalla sytytettiin taivaita hipovia tuliveistoksia. Taavin tulet II -tulitaidetapahtuma alkoi rumpuryhmä Zamburun rytmittämänä perjantaina 25.09.2009 kello 20.00 osana Porin päivän tapahtumia. Tulitaidetapahtuma tavoitti tänä vuonna yhteensä noin 1300 katsojaa Kokemäenjoen molemmilla rannoilla.

Taavin tulet -tulitaidetapahtuma on saanut alkunsa Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston toimintaa suunnittelevan Projektiryhmän, nykyisin LaitosPRO-työryhmän, ideoinnista. Tapahtumaa on alusta asti koordinoanut Porin taidekoulu.

Viime vuoden kokemusten jälkeen osallistujat olivat kehittäneet rakentelutekniikkaansa kokeellisempaan suuntaan ja tuloksena oli kolme liikkuvaa tuliveistosta. Murheellinen ilme vaihtui hymyksi, lintu muni munan ja illuusio ympyrästä syntyi liikkeen kautta näissä veistoksissa. Hymyn ja aplodit saivat aikaan erityisesti Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston ja Porin taidemuseon yhteistyössä Länsi-Porin lukion ja yläkoulun oppilaiden kanssa toteuttama ”Tuli armas aurinkoinen” -veistos. Veteen heijastuvan auringon murheellinen ilme kääntyi hymyyn veistoksen syttyessä kokonaan palamaan. Veistoksen toteutuksesta vastasi kuvataiteilija Veijo Setälä Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkostosta.

Omat teoksensa toteuttivat myös Porin taidekoulu, Porin Lyseo, Cygnaeuksen koulu, SAMK/ Visuaalinen viestintä, Kulttuuritalo Annankatu 6, Porin Taiteilijaseura, T.E.H.D.A.S. ry ja Satakunnan Elävän Kuvan Keskus. Yhteistyössä oli mukana myös Satakunnan taidetoimikunta.

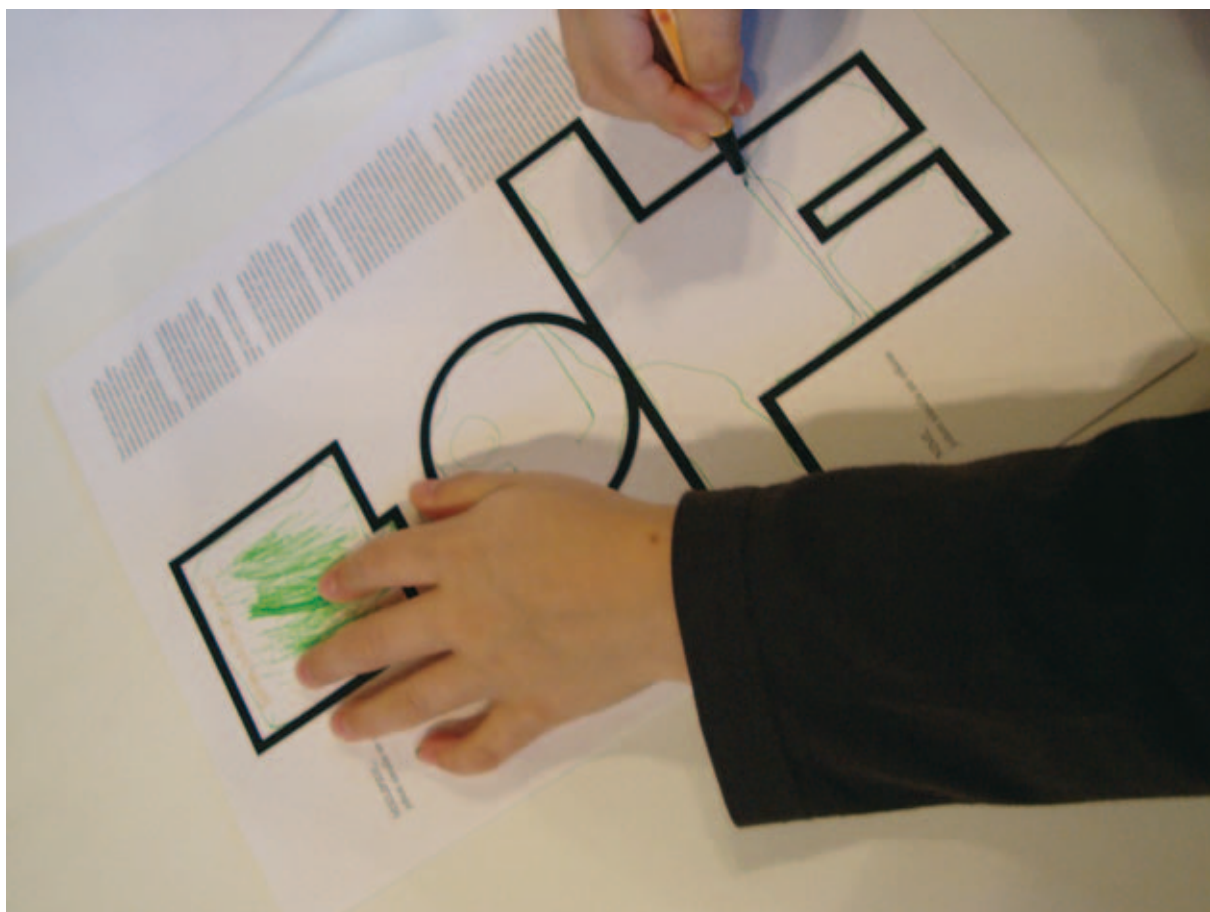
LÄHIÖTOIMINTA ja YHTEISTYÖ ILTAPÄIVÄKERHOJEN KANSSA

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on tehnyt yhteistyötä koulujen iltapäiväkerhotoiminnan kanssa. Koivulan yhtenäiskoulussa ja Herralahden koulussa on kerhon opettaja Tuula Salo-Liljan kanssa vetänyt valokuvauksen erikoistyöpajoja kuvataiteilija Katri Tella ja kuvataiteilija Kirsi Jaakkola Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkostosta. Työpajoissa on erityislasten kanssa toteutettu muun muassa vedenalaisen valokuvauksen työpajoja sekä kolme näyttelyä. Yhdellä silmällä -näyttely järjestettiin Itä-Porin yhtenäiskoululla 13.02. – 27.02.2009 ja Porin kaupunginkirjasto - Satakunnan maakuntakirjaston lasten ja nuorten osastolla 02.03. – 28.03.2009. Kirjaston Sampolan toimipisteessä järjestettiin vielä Maalla ja vedessä -näyttely 27.04. – 15.05.2009. Näyttelyissä esiteltiin Digikerhossa kuvattuja teoksia ja samalla opeteltiin näyttelyn järjestämiseen liittyviä asioita, kuten ripustusta.

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on osallistunut iltapäiväkerhojen taidepainotusten huomioimiseen Porin koulutoimen Toimintakoulu-työryhmän kautta etsimällä iltapäiväkerhoihin sopivia ohjaaja-kuvataiteilijoita.

RUOTSINKIELINEN GRAFIKANKURSSI / MUSTAA VALKOISELLA 13-16-vuotiaille / SVART PÅ VITT till 13-16 åringar.

Kaksikielisellä metalligrafiikankurssilla tutustuttiin kuivaneula- ja etsausmenetelmiin. Kurssi keräsi vain muutamia osallistujia, mutta intoa ja uteliaisuutta monelle ennestään tuntematonta taiteenlajia kohtaan ei puuttunut. Nuoret tekivät itse alusta loppuun neljä grafiikkatyötä tutustuen metalligrafiikan työvälineisiin ja työskentelyprosessiin aina kuparilevyn kovertamisesta prässin käsittelyyn. Kaksipäiväinen työpaja oli suunnattu 13-16-vuotiaille nuorille. Työpajaohjaajana toimi kuvataiteilija Nina Pörn. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto järjesti kurssin yhteistyössä Porin taidegraafikoiden kanssa Paja&Galleriassa.

Taikalamput syttyvät -tapahtumassa huomio oli lapsen oikeuksissa. Kuva päiväkotia Untuvasta, missä pohdittiin lapsen oikeuksia muun muassa omiin mielipiteisiin.

Taikalamput syttyvät -tapahtuma oli LAITOSSten proRYHMÄN suunnittelma kokonaisuus.
Kuva Kirsi Jaakkola.

HUOMIO LAPSEN OIKEUKSIIN -LASTENKULTTUURIN LÄHETILÄÄT VIERAILIVAT PORILAISISSA PÄIVÄKODEISSA SYTYTTÄMÄSSÄ TAIKALAMPUT

Valtakunnallinen lastenkulttuurikeskusten Taikalamppu-verkosto sytytti lamppunsa Lapsen oikeuksien päivänä perjantaina 20.11.2009. Taikalamput syttyvät -tapahtuman tavoitteena on herättää kiinnostusta sekä lastenkulttuuria, että Taikalamppu-verkostoa kohtaan. Samalla verkosto haluaa muistuttaa lapsen oikeuksista tämän päivän Suomessa.

Porissa Taikalamput syttyvät -tapahtumaa vietettiin päiväkodeissa. Päiväkodit toteuttivat valoteoksen, joka toi esille lapsen oikeuksia. Valoteos laitettiin esille omaan päiväkotiin lapsen oikeuksien päivänä, jolloin siellä vierailivat lastenkulttuurin lähettiläät. Lähettiläät herättelivät keskustelua lapsen oikeuksista valoteoksen kautta. Lähettiläät olivat porilaisia nuoria ja aikuisia lastenkulttuurin toimijoita ja heillä oli mukanaan Erittäin Tärkeät Sihteerit, jotka dokumentoivat tapahtumaa. Lähettiläät sihteereineen vierailivat päiväkodeissa aamupäivän aikana.

Mukana olivat *Päiväkoti Pörriäinen, Reposaaren päiväkoti, Koivulan päiväkoti, Päiväkoti Untuva, Onnenkiven päiväkoti, Kuvataidepäiväkoti Viikari ja Pikkuviikari*. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston järjestämän tapahtuman yhteistyössä mukana olivat Porin päivähoitotoimisto, Satakunnan taidetoimikunta, Palmgren-konservatorio, Kulttuuritalo Annankatu 6, Porin taidemuseo, Porin kaupunginkirjasto - Satakunnan maakuntakirjasto, Porin koulutoimi ja Unicefin Porin paikallisryhmä. Tapahtumasta koottiin dokumenttinäyttely oli esillä Kulttuuritalo Annankatu 6:ssa 18.12.2009-26.01.2010.

VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖKUNNAN TAIDEKASVATUSTÄYDENNYSKOULUTUS

Yhteistyössä Porin kaupungin päivähoitotoimen kanssa järjestettiin valokuvakoulutusjakso varhaiskasvatuksen henkilökunnalle. Koulutuksen aiheena oli digikameran käytännöt. Digikameran käytännöt -koulutus antoi eväät digikameran käyttämiseen, kuvien tallentamiseen ja lasten opettamiseen kamerasiiteiksi. Ohjaajana toimi TaM Annika Suutari.

LAITOSTEN proRYHMÄ

LAITOSTEN proRYHMÄ on porilaisten laitosten ja kolmannen sektorin toimijoiden asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja toimeenpanna paikallista lastenkulttuurityötä. Ryhmä kehittää toimintaa tunnistamalla paikallisia vahvuuksia ja heikkouksia. Hyviä toimintatapoja kehitetään ja vahvistetaan parantamalla toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä. Ryhmä kokoontuu neljästä kuuteen kertaan vuodessa. Kokoukset jakaantuvaan yhteistyön suunnittelu ja toimintakokouksiin ja arvokeskustelukokouksiin, joissa on mukana asiantuntija-alustajat.

Yhteistyössä ovat olleet mukana Kulttuuritalo Annankatu 6, Porin koulutoimi, Porin taidemuseo, Porin kaupungin vapaa-aikavirasto, Palmgren konservatorio, Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Porin päivähoitotoimi, Satakunnan Museo, Iltis-toiminta ja Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto. Vuonna 2009 mukaan tulivat Satakunnan Elävän Kuvan Keskus, Porin kaupunkisuunnittelu ja Porin kaupunginkirjasto - Satakunnan maakuntakirjasto. Vuoden 2009 aikana ryhmä kokoontui kuusi kertaa yhteistyökokousten merkeissä. Teemallisessa arvokeskustelukokouksessa pohdittiin käsitteen laatu merkitystä lastenkulttuurissa. Alustajana keskustelussa oli Kulttuurituottaja Elina Kesäniemi Jyväskylän Kulttuurialasta.

LASTEN JA NUORTEN TEOSTEN NÄYTTELYKIERTUEET / UUDET ALUEET

Lastenkulttuurin näkyvyyttä ja lasten ja nuorten taiteen kohtauspaikkoja lisätään viemällä näyttelyitä eri laitoksiin ja julkisiin tiloihin. Lasten työpajoista toteutetut näyttelyt kiersivät vuonna 2009 muun muassa vanhainkodissa ja terveyskeskuksessa.

Äklöpensselit-näyttely Siikaisten kirjastossa.
Kuva Kirsi Jaakkola.

ALUEELLINEN TOIMINTA

SATAKUNNAN KUNTIEN TAIKALAMPPU-TOIMINTA

Porin lastenkulttuurikeskus on verkostoitunut vuonna 2009 Taikalamppu-yhteistyössä seitsemän Satakunnan kunnan kanssa. Mukana ovat Porin lisäksi Eura, Eurajoki, Kiukainen, Lavia, Merikarvia, Nakkila ja Rauma. Mukaan olisi tulossa enemmänkin kuntia, mutta nykyisellä budjetilla se ei ole mahdollista.

LASTEN OMIEN TEOSTEN NÄYTTELYKIERTUEET JA TYÖPAJAT

Lastenkulttuurin näkyvyyttä ja lasten ja nuorten taiteen kohtaustapaikkoja lisäämään toteutetaan kiertäviä näyttelyitä. On tärkeää lisätä lasten ja nuorten mahdollisuutta olla sekä taiteen tekijä että kokija. Lasten työpajoista toteutetut Pörröpensselit ja Äklöpensselit -näyttelyt kiersivät Merikarvialla ja Siikaisissa.

LASTEN YLIOPISTO ALOITTI SATAKUNNASSA

Porin lastenkulttuurikeskus aloitti Lasten yliopistokeskustoiminnan Porin yliopistokeskuksen kanssa. Lasten yliopistossa tutustutaan taiteeseen ja kulttuurin tieteen ja tutkimuksen kautta. Lasten yliopiston luennoilla Porin yliopistokeskuksen professorit ja tutkijat kertovat kiinnostavista aiheista lapsille soveltuvalla tavalla. Pääpaino on ihmettelyn, mielikuvituksen ja uteliaisuuden herättämisessä. Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminta Lasten yliopistossa painottuu visuaalisen kulttuurin näkökulmaan. Lasten yliopisto on suunnattu 6–13-vuotiaille. Vuonna 2009 luennoitiin tähtitieteestä ja sarjakuvien keksijöistä. Tähtitieteen luennoilla vierailivat Kaarisillan neljäsluokkalaiset ja sarjakuvien sankareista olivat kuuntelemassa Vähärauman koulun neljäsluokkalaiset. Lastenkulttuurikeskus järjesti luentoihin liittyvät työpajat. Tähtitieteen työpajat pidettiin Porin taidemuseossa, jossa oli muun muassa vuokrattuna Ursan planetaario.

LAPSIASIAVALTUUTETTU

Asiaa aikuisille!

Päivi Tuomonen

Lapset ja nuoret kertovat omien oikeuksiensa
toteutumisesta Suomessa.

Lapsiasiavaltuutetun toimintaa selvitys 4 2006

Asiaa aikuisille! -julkaisun kuvitus oli Porin lastenkulttuurikeskuksen *Vähäx valottaa* -lasten ja nuorten festivaalin kuvamateriaalia.

VALTAKUNNALLINEN TOIMINTA

LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDETYÖSKENTELYYN LIITTYVÄ TYÖSUOJELU JA TURVALLISUUSIVUSTO

Työturvallisuutta ja materiaalien turvallisuutta kartoitettaessa on havaittu, että lasten ja nuorten kanssa työskennellessä käytettävien materiaalien turvallisuudesta ja työturvallisuudesta on saatavilla erittäin vähän tietoa. Porin lastenkulttuurikeskus käynnistää lasten ja nuorten kuvataidetyöskentelyyn liittyvän työsuojelu ja turvallisuusivuston laadinnan valtakunnalliseen käyttöön. Materiaalien turvallisuudesta laaditaan selvitykset. Erikseen selvitetään vauvojen kanssa työskenneltäessä käytettävät materiaalit. Työsuojelu ja -turvallisuus on olennainen osa lasten ja nuorten kanssa työskenneltäessä. Uusien säännösten mukaan kuvataidekouluissa ja peruskoulussa on kiinnitettävä erityistä huomiota turvallisuustekijöihin. Valtakunnallinen sivusto auttaa maanlaajuisesti alalla työskenteleviä ja tulee akuuttiin tarpeeseen. Vuonna 2009 käynnistyi työpajojen ja toiminnan vaaroja, haittoja ja riskejä kartoittavan lomakkeen suunnittelu.

TAIKALAMPPU JA MUU VALTAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTA

Verkostomallilla toimiva Porin lastenkulttuurikeskus on osa valtakunnallista Taikalamppu -lastenkulttuurikeskusten verkostoa. Taikalamppu-yhteistyön lisäksi Porin lastenkulttuurikeskus tekee valtakunnallista yhteistyötä eri taiteenalojen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on välittää paikallista osaamista ja tuoda hyviä esimerkkejä Satakuntaan.

Porin lastenkulttuurikeskus on osallistunut valtakunnallisen Taikalamppu-lastenkulttuuriverkoston yhteiseen toimintaan ja kokouksiin. Taikalamppu-verkosto on kokoontunut vuoden 2009 aikana kolme kertaa. Kokoontumiset ovat olleet Hämeenlinnassa, Vaasassa ja Oulussa. Pori on osallistunut aktiivisesti Taikalamppu-verkoston strategian valmisteluun kommentoiden ja tehden ehdotuksia strategiablogiin (<http://taikastrategia.blogspot.com>) ja osallistuen strategiatyöryhmän kokoontumisiin muun muassa Hämeenlinnassa, Jyväskylässä ja Oulussa.

Vuonna 2009 yhteistyötä tehtiin muun muassa Terve Kunta -verkoston, maakuntaliiton, Lainsuojattomat -teatterifestivaalin ja Kuopion Victor Barsokevitsch -valokuvakeskuksen kanssa. Porin lastenkulttuurikeskus on esitellyt toimintaansa mm. valtakunnallisilla aluetaidemuseopäivillä Muuttuvat maakunnalliset kulttuuripalvelut -seminaarissa Porissa, maakuntaliiton ja Satakunnan taidetoimikunnan järjestämässä Satakunnan kulttuurin toimenpideohjelman julkistamiseen liittyvässä seminaarissa.

YHTEISTYÖ LAPSIASIAVALTUUTETUN JA LASTENSUOJELUN KESKUSLIITON KANSSA

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston *Plubplub* -taidevideo lasten vedenalaisista kuvista Vähäx valottaa -festivaaleilta oli kutsuttu mukaan Ulkoasiainministeriön, Lastensuojelun Keskusliiton ja lapsiasiavaltuutetun 05.03.2009 Helsingin Säätytalolla järjestämään seminaarin lapsen oikeuksien toteutumisesta. Seminaarissa oli 180 osallistujaa.

Lapsiasiavaltuutetun toimisto julkaisi *Asiaa aikuisille! Lapset ja nuoret kertovat omien oikeuksiensa toteutumisesta Suomessa* -julkaisun. Julkaisun kuvitus oli Porin lastenkulttuurikeskuksen Vähäx valottaa -lasten ja nuorten festivaalin kuvamateriaalia. Selvitystä on jaettu laajalti eri yhteyksissä.

Porin lastenkulttuurikeskus on toteuttanut useita perheille suunnattuja työpajoja Portait-residenssin taiteilijavieraiden kanssa. Vuonna 2009 residenssitaiteilija australian-virolainen Ulvi Haagenen suunnitteli *kollaasityöpajan* perheille.
Kuva Kirsi Jaakkola.

KANSAINVÄLISEN KULTTUURIVAIHDON EDISTÄMINEN

Satakunnassa toimivien Raumars ja Porin taiteilijaseuran Portait Artists in residence -taiteilijavierasohjelmien kanssa yhteistyössä on useamman vuoden aikana tuettu paikallisten lasten ja nuorten mahdollisuuksia tutustua kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyyn.

YHTEISTYÖ RAUMARS-TAITEILIJAVIERASOHJELMAN KANSSA

Raumars on taiteilijavierasohjelma, joka organisoii yhteisö- ja ympäristötaideprojekteja Satakunnan alueella. Raumars ry. on kansainvälisen ResArtis-taiteilijaresidenssiorganisaation jäsen. Raumarsin tarkoituksena on edistää Satakunnan alueen kulttuuritarjontaa tuottamalla kaikille avoimia, kiinnostavia ja korkeatasoisia taideprojekteja. Vuosittain hakemusten perusteella valitaan 3 – 6 kansainvälistä tai kotimaista taiteilijavierasta. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkostolla on edustus Raumarsin hallituksessa.

Raumalaiset ja porilaiset lapset yhdistivät luovuutensa vuonna 2009 Muuntautumiskyky-projektissa. Raumars-taiteilijavierasohjelman, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston, Kallelan koulun, Rauman freinetkoulun ja yhdysvaltalaisen kuvataiteilijan Sandra Sitronin kanssa toteutettiin kolme nukketeatteerisitystä Jäävuori, Tulivuori ja Meri. Esitysten yhteydessä oli esillä myös lasten tekemiä pienoismalleja, valokuvia ja piirustuksia projektin eri vaiheista.

Sitron ohjasi Kallelan koulun oppilaita lavasteiden ja taustojen toteuttamisessa nukketeatteerisitystä varten. He keskustelivat myös erilaisista elinympäristöistä, joista pienoismallien pohjiksi valittiin tuli, vesi ja jää. Porissa suunniteltu ympäristö on toiminut innoittajana Rauman freinetkoulun oppilaille, jotka ovat jatkaneet projektia suunnittelemalla ja valmistamalla paperimassasta käsinuket sekä tekemällä lopullisen käsikirjoituksen näytelmiin. Lopputuloksena nukketeatteeriprojektista Sandra Sitron toteuttaa videon newyorkilaisen Inthecomplex-taiteilijaryhmän kanssa.

YHTEISTYÖ PORIN TAITEILIJASEURAN PORTAIT-RESIDENSSI -OHJELMAN KANSSA

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, Portait-residenssi ja Porin Taiteilijaseura ovat järjestäneet Portait-residenssityöpajoja neljänä kesänä Porissa. Porin Taiteilijaseuran Portait-residenssiohjelman hakijoilta edellytetään työskentelysuunnitelmassaan yhteistyötä jonkin paikallisen toimijan kanssa. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on ollut toiminnassa mukana alusta saakka. Tarkoituksena on ollut tarjota paikallisille perheille mahdollisuus osallistua kansainväliseen työpajaan ja tarjota kansainvälisille lastenkulttuuriin suuntautuneille visuaalisen alan taiteilijoille mahdollisuus työskennellä Porissa.

Porin Taiteilijaseuran ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston residenssityöpaja Kollaasi – Collage järjestettiin Portait´S galleriassa 23.07.2009. Työpajan ohjasi australian-virolainen kuvataiteilija ja kuvanveistäjä Ulvi Haagensen. Työpajassa perheet tutustuivat kollaasitekniikkaan toteuttivat eläinaiheisen kollaasin koko perheen yhteistyönä. Perheille maksuton työpaja oli kolmikielinen ja ohjausta sai suomeksi, englanniksi ja vironkielellä. Työpajan jälkeen työt jäivät esille näyttelyksi Portait´S gallerian aulatilaa. Näyttely oli esillä 23.07. – 02.08.2009.

VAUVOJEN VÄRIKILPY / KULTTUURIVIENTI

Vauvojen värikyllä vieraili Puolassa 29.05. – 01.06.2009. Tutkija-kulttuurituottaja Eija Mettovaara ja toiminnanjohtaja Päivi Setälä esittelivät Poznanissa järjestettävillä kansainvälisillä The Biennial of Art for Children -festivaaleilla Vauvojen värikyllä -toimintaa ainoina suomalaisina kutsuvieraina demotyöpajoin ja taidekasvattajille suunnatussa konferenssissa. Konferenssista toimitetaan julkaisu vuoden 2009 aikana, johon tulee artikkeli myös Vauvojen värikyllä -työpajoista ja Värikyllä-metodista. Porin lastenkulttuurikeskus on aikaisemmin vienyt Vauvojen värikyllä -työpajoja myös Ranskaan ja Italiaan.

Kulttuurikouku on porilaisille opettajille suunnattu kulttuurikalenteri.

TIEDOTUS, NÄKYVYYS JA OSAAMISEN JAKAMINEN

Taikalamppu-yhteistyön lisäksi Porin lastenkulttuurikeskus tekee valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä eri taiteenalojen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on välittää paikallista osaamista Satakunnasta ja tuoda hyviä esimerkkejä Satakuntaan. Vauvojen värikylpy oli vuoden aikana vahvasti esillä valtakunnallisessa mediassa. Valtakunnallista ja kansainvälistä näkyvyyttä lisäsivät myös erilaisiin demo-työpajakutsuihin vastaaminen sekä ensimmäistä kertaa järjestetty Valtakunnalliset Vauvojen värikylpy -päivät.

Tiedotuksen haasteisiin on vastattu painottamalla hyvän sisällön lisäksi esitteiden ja tiedotteiden korkeaa tasoa ja visuaalisuutta. Tällä on osaltaan tuotu esille lastenkulttuurin arvostusta ja sen näkyväksi tekemisen tärkeyttä. Tiedotuksen grafiikassa on painotettu lasten itsensä tuottamaa kuvaa, lasten ääntä ja lasten maailman ilmiöitä. Satakunnan kunnille yhteinen tiedotus on mahdollistanut lähikuntien lasten ja nuorten osallistumisen eri kuntien työpajoihin. Toimintaan liittyvistä tapahtumista, seminaareista ja verkoston toiminnasta on tiedotettu lastenkulttuuriverkoston välityksellä (www.sakulaku.fi), valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston sivuilla (www.taikalamppu.fi), tiedotustilaisuuksissa sekä tapahtumiin liittyvillä julkaisuilla ja esitteillä. Tapahtumista ja tilaisuuksista on tiedotettu myös Satakunnan päiväkoteihin, kouluihin ja perheille suunnattujen tapahtumien kautta. Tiedotus on suunnattu osin myös valtakunnalliseksi ja kansainväliseksi. Porin lastenkulttuurikeskus on painattanut yleisesitteensä ja julkaisunsa toiminnan alusta asti kaksikielisinä. Toisena kielenä on yleensä ollut englanti.

Porin lastenkulttuurikeskus osallistui Helsingissä järjestettyyn Satakunta Senaatintorilla -maakuntatapahtumaan 04. – 06.06.2009. Senaatintorin työnäytöslavalla järjestettiin kolmena päivänä Vauvojen värikylpy -työpajakonseptiin ja Värikylpy-metodiin pohjautuva moniaistinen maalaustyöpaja Roiskis! -värikylpytyöpaja 0–100-vuotiaille. Päivittäin kolme tuntia kestäneisiin non-stop-työpajoihin osallistui yhteensä 189 lasta ja aikuista. Roiskis! -värikylpytyöpaja houkutteli osallistuneiden lisäksi paikalle runsaasti suomalaista ja kansainvälistä yleisöä ja metodista kiinnostuneita. Lisäksi kulttuuriohjaaja Eija Mettovaara esitteli Vauvojen värikylpy -työpajoja ja Värikylpy-metodia Satakuntaliiton ja Helsingin kaupungin järjestämässä lehdistötilaisuudessa Helsingin kaupungintalolla maaliskuussa 2009.

Julkaisut

Kulttuurikoukku (tammikuu – toukokuu 2009)
ISSN 1796-1025 (painettu)
ISSN 1796-1033 (verkkoversio)

Kulttuurikoukku (heinäkuu – joulukuu 2009)
ISSN 1796-1025 (painettu)
ISSN 1796-1033 (verkkoversio)

Lastenkulttuuria Satakunnasta (kesä ja syksy 2009)
ISSN 1796-1017

Tilastot

Porin lastenkulttuurikeskus tilastoi tapahtumat ja toiminnot neljännesvuosiperiaatteella. Tilastoinnissa huomioidaan tapahtumien, tuotettujen palveluiden ja kokonaisuuksien hyvin eri tyyppiset luonteet ja ilmenemismuodot. Porin lastenkulttuurikeskus on kehittänyt uusia lastenkulttuurin toimintamuotoja, joiden asiakaskontaktit muodostuvat kokonaan tai osittain esimerkiksi internetsivujen latausluvuista tai lehtien levikkitiedoista.

:: PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS - SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO ::
:: YHTEYSTIEDOT :: VAUVOJEN VÄRIKYLPI :: Keskustelu :: Kalenteri :: Tietopankki ::

AJANKORJAUS lastenkulttuurikeskuksesta

VAUVOJEN VÄRIKYLPI™ - täydennyskoulutus

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan
lastenkulttuuriverkosto järjestää jälleen v...

[lue lisää >>](#)

NOISE jatkuu jälleen!

Heti kaikki nuoret mukaan valokuvaamaan!
Toiminta ei maksa mitään ja mitään ennakko...

[lue lisää >>](#)

Siikaisuuksia Huittisissa...

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan
lastenkulttuuriverkoston näyttelyitä on jäl...

[lue lisää >>](#)

JA HUHTIKUUN KUUKAUSI

KATSO SATAKUNNAN TARJONTA JA MIELIKOKOITOKSET
VALTAUSKALIBREIT JA KANSAPUOLISET LÄHET SEKA
KOULUTUSMAHDOLLISUUKSET >>>

YLLÄRITTO :: © KAROTTI OY

www.sakulaku.fi

Sakulaku.fi

Porin lastenkulttuurikeskus on toteuttanut koko Satakuntaa palvelevan lastenkulttuurisivuston sakulaku.fi. Sivuilta löytyy ajankohtaista tietoa muun muassa lapsiperheille ja lasten ja nuorten kanssa työskenteleville. Sivuilta löytyy tietopankki, johon on kerätty maakunnan lastenkulttuuritoimijoita sekä merkittävimpiä valtakunnallisia ja kansainvälisiä linkkejä ja tietoa opiskeluvaihtoehtoista. Sivuilla on mahdollista käydä keskustelua ja ilmoittaa omista lastenkulttuuritapahtumistaan. Viimeisimpänä kalenteriosioon on kehitetty kuntahaku, jotta se palvelisi entistä paremmin kaikkia satakuntalaisia. Sivut ovat kokonaisuudessaan kattava palvelu, jota tarjotaan niin satakuntalaisille kuin laajemmallekin yleisölle.

Käyntejä 63 873

Värikylpy.fi

Porin lastenkulttuurikeskus avasi toukokuussa 2009 Värikylpy.fi -sivuston, jossa kerrotaan keskuksen kehittämästä Vauvojen värikylpy -työpajatoiminnasta ja Värikylpy-metodista. Lisäksi sivustolta löytyy tietoa työpajoissa käytettävistä materiaaleista ja Porin lastenkulttuurikeskuksen Vauvojen värikylpy -koulutuksista, kuva-, tutkimus- ja artikkeliarkisto, Värikylpy-kartta, Vauvojen värikylpy -info työpajoihin osallistuville vanhemmille, kausittaiset lukujärjestykset ja viikko-ohjelmat sekä ilmoittautumisohjeet työpajoihin. Värikylpy-työpajojen sähköistä ilmoittautumislomaketta kehitetään edelleen ja se otetaan käyttöön vuoden 2010 aikana. Sivustoille on suunniteltu myös suljettu foorumi Vauvojen värikylpy -täydennyskoulutuksen käyneille verkostoitumisen ja oman työn tueksi. Foorumi avataan käyttäjilleen Vauvojen värikylpy ja Värikylpy -nimien rekisteröinnin myötä. Värikylpy.fi palvelee Porin lastenkulttuurikeskuksen työpajoihin osallistuvia perheitä ja valtakunnallisesti ja kansainvälisesti asiasta kiinnostuneita.

Käyntejä 9266

Teemaviikot maakuntalehdessä

Porin lastenkulttuurikeskus on tehnyt yhteistyötä maakuntalehti Satakunnan Kansan kanssa teemaviikkojen muodossa vuodesta 2004. Teemaviikot pureutuvat ajankohtaisiin teemoihin lastenkulttuurin näkökulmasta. Porin lastenkulttuurikeskuksen Taiteilijatyöryhmä suunnittelee ja toteuttaa teemaviikon.

Työpajat ja tapahtumat pidetään pääsääntöisesti ennen teemaviikkoa, mutta varsinainen teemaviikko toteutuu yhden viikon aikana Satakunnan Kansa -lehdessä ja sen verkkosivuilla. Osa keskuksen asiakaskontaktit muodostuu teemaviikoin lehden levikistä, työpajoista sekä viikkoon liittyvistä näyttely- ja tapahtumakävijöistä.

Lehden levikin mukaan laskettuna asiakaskontaktit tällä viikolla olivat 163 911

Näyttelyt	32
Luennot, seminaarit ja tapahtumat	758
Asiakaskontaktit	315 359

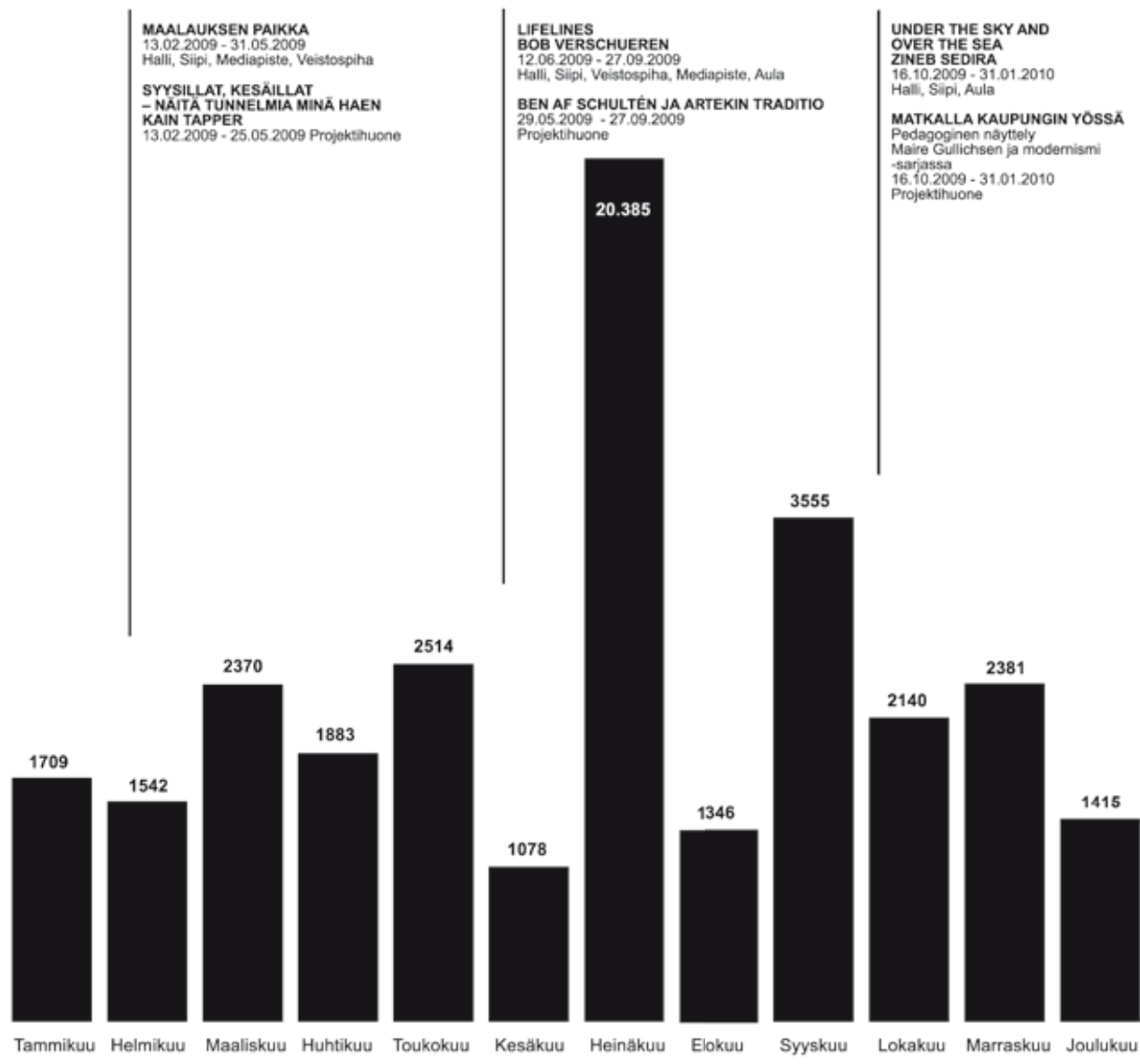
PORIN TAIDEMUSEO NUMEROINA 2009

KULTTUURIPÄÄOMAN TUOTTAMINEN JA VÄLITTÄMINEN	2008	2009
Asiakaskontaktit	33 139	42 005
Porin taidemuseo	23 733	29 719
Poriginal galleria	9 406	12 286
Ilmaiskävijät	27 038	34 000
NÄYTTELYT	38	37
Taidemuseo, (josta määrästä omaa tai yhteistuotantoa)	16 (16)	10 (10)
Poriginal	20	25
Näyttelyt maakunnassa	2	2
JULKAISUT	9	5
PALVELUT	1 358	1 188
Museopedagogiikka		
Taidemuseolla järjestetyt luennot, työpajat, asiantuntijapalvelut.		
Näyttelyesittelyt (joista koululaitokselle suunnatut)	271 (113)	252 (114)
Pedagogiset työpajat (aikuisryhmät, koululaitos, opettajat)	80	83
osallistujat	1 396	1 655
Päivähoidon työpaja		
opetustunteja	184	198
osallistujat	967	1 208
Vauvojen värikylpy		
opetustunteja	296	284
osallistujat	3 551	3 458
Senioreille suunnatut näyttelyesittelyt		
osallistujat	9 113	8 194
työpajat ja esitelmät	1	-
Luentosarja		
luennot, seminaarit	11	10
osallistujat	478	377
keskimäärin luennolla kuulijoita	43	37

PORIN TAIDEMUSEO NUMEROINA 2009

PERUSTUTKIMUS JA DOKUMENTAATIO, KULTTUURIVARALLISUUDESTA HUOLEHTIMINEN Taidekokoelmien ja tietovarantojen ylläpito sekä kehittäminen	2008	2009
TAIDETEOSTEN KOKONAISMÄÄRÄ (mukaan lukien tallennekokoelmat)	3 449	3 542
Porin kaupungin kokoelma ja Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma yhteensä	2 434	2 511
Taideteosten kartunta, Porin kaupungin kokoelma	25	77
VALOKUVA-ARKISTO (diat, negatiivit)		
Tallenteiden kokonaismäärä	78 486	78 487
Sähköiseen tietokantaan kirjattuna	54 351	54 352
Kartunta päänumeroita	6	0
valokuvia	353	1
HENKILÖKUNTA	24	22
Vakinaiset, (josta museoammatillista henkilökuntaa)	14 (6)	14 (6)
Porin lastenkulttuurikeskus	4	4

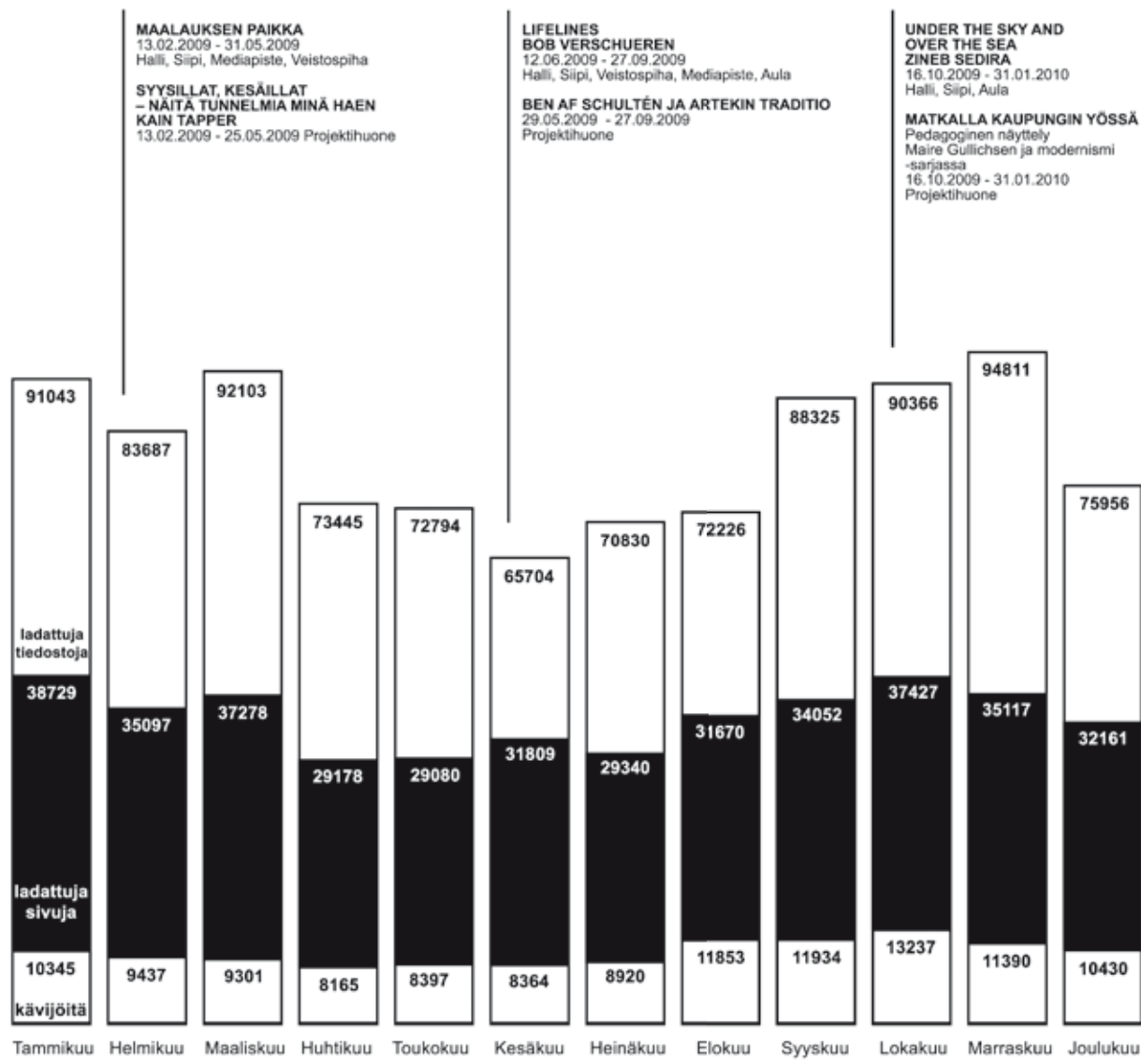
MUSEOKÄVIJÄT 2009

Porin taidemuseon näyttelyt ja kuukausittaiset kävijämäärät vuonna 2009.

Vuoden 2009 kävijöiden kokonaismäärä oli yhteensä 42.005 henkilöä, joista Porin gallerian kävijöitä 12.286.

INTERNET-KÄVIJÄT 2009

Porin taidemuseon internet-sivut tavoittivat vuonna 2009 kaikkiaan 121´773 kävijää. Ladattujen sivujen määrä oli 430´938 ja ladattujen tiedostojen määrä 971´280.

PORIN TAIDEMUSEO, TALOUS 2009

Porin taidemuseon toimintamenot ja -tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot	
Palkat	576.586 euroa
Sosiaalivakuutusmaksut	185.183
Palvelujen ostot	403.014
Aineet, tarvikkeet, tavarat	197.399
Muut kulut	215.893
Toimintakulut yhteensä	1.578.076
Tulot	
Muut myyntituotot	21.697
Pääsymaksut	7.193
Muut opetus- ja kulttuuritoimen maksut	3.208
EU-tuki muilta	1.425
Muut tuet ja avustukset valtiolta	114.800
Muut tuet ja avustukset muilta	38.600
Matalapalkkatuki	1.026
Muiden rakennusten vuokra	8.585
Muut maksutuotot	23.207
Toimintatuotot yhteensä	219.740
Nettomenot	1.358.336 euroa

Yllä oleviin lukuihin ei sisälly taidemuseon lakisääteinen valtionosuus, joka vuonna 2009 oli 390.141 euroa.

Etukansi:

Porin taidemuseo / 12.06 – 27.09.2009 / Veistospiha / BOB VERSCHUEREN
LIFELINES: XIV/09, yksityiskohta

Porin taidemuseo / 16.10.2009 – 31.01.2010 / Siipi / ZINEB SEDIRA
UNDER THE SKY AND OVER THE SEA:
Shattered Carcasses and Architecture of the Forsaken, 2008–2009

Porin taidemuseo / 13.02. – 31.05.2009 / Halli / MIKA NYSSÖNEN
MAALAUKSEN PAIKKA: Luolamaalarin luola, 2005

Porin taidemuseo / 16.10.2009 – 31.01.2010 / Halli / ZINEB SEDIRA
UNDER THE SKY AND OVER THE SEA: Saphir, 2006

Porin taidemuseo / 13.02. – 31.05.2009 / Siipi / TERIKE HAAPOJA
MAALAUKSEN PAIKKA: Passings, 2005/2007

Takakansi:

Porin taidemuseo / 13.02. – 31.05.2009 / Veistospiha / TONI HAUTAMÄKI
MAALAUKSEN PAIKKA: Pour la fin du temps, yksityiskohta, 2008–2009

Kansikuvat: Erkki Valli-Jaakola / Porin taidemuseo
Toimitus: Kati Kunnas-Holmström ja Esko Nummelin / Porin taidemuseo

Porin taidemuseon julkaisuja 101
ISSN 0359-4327
ISBN 978-952-5648-21-8

artek

SATAKUNNAN KANSA

ARTS ADMIN.

The Henry Moore Foundation

The Photographers' Gallery

Bildmuseet

Umeå universitet

kamel mennour

iniva

TAIDETEOLLINEN KORKEAKOULU

KUVATAIDEAKADEMIA
BILDKONSTAKADEMIN
FINNISH ACADEMY OF FINE ARTS

